

Dziennik Urzędowy L 162

Unii Europejskiej

Tom 49

Wydanie polskie

Legislacja

14 czerwca 2006

Spis treści

I Akty, których publikacja jest obowiązkowa

.

II Akty, których publikacja nie jest obowiązkowa

Komisja

2006/399/WE:

- ★ Decyzja Komisji z dnia 20 stycznia 2006 r. ustanawiająca szczegółowe zasady wykonania decyzji Rady 2004/904/WE w odniesieniu do warunków uprawniających do wydatków w kontekście działań współfinansowanych przez Europejski Fundusz na rzecz Uchodźców wdrażany w państwach członkowskich (notyfikowana jako dokument nr C(2006) 51/1) 1

2006/400/WE:

- ★ Decyzja Komisji z dnia 20 stycznia 2006 r. ustanawiająca szczegółowe zasady wykonania decyzji Rady 2004/904/WE w odniesieniu do systemów zarządzania i kontroli oraz procedur dokonywania korekt finansowych w kontekście działań współfinansowanych przez Europejski Fundusz na rzecz Uchodźców (notyfikowana jako dokument nr C(2006) 51/2) 11

2006/401/WE:

- ★ Decyzja Komisji z dnia 20 stycznia 2006 r. ustanawiająca szczegółowe zasady wykonania decyzji Rady 2004/904/WE w odniesieniu do systemów zarządzania i kontroli państw członkowskich oraz zasad administracyjnego i finansowego zarządzania projektami współfinansowanymi przez Europejski Fundusz na rzecz Uchodźców (notyfikowana jako dokument nr C(2006) 51/3) 20

Cena: 18 EUR

(Ciąg dalszy na następnej stronie)

Akty, których tytuły wydrukowano zwykłą czcionką, odnoszą się do bieżącego zarządzania sprawami rolnictwa i generalnie zachowują ważność przez określony czas.

Tytuły wszystkich innych aktów poprzedza gwiazdka, a drukuje się je czcionką pogrubioną.

2006/402/WE:

★ Decyzja Komisji z dnia 9 lutego 2006 r. ustanawiająca plan pracy dotyczący wspólnotowego oznakowania ekologicznego ⁽¹⁾	78
---	----

⁽¹⁾ Tekst mający znaczenie dla EOG.

II

(Akty, których publikacja nie jest obowiązkowa)

KOMISJA

DECYZJA KOMISJI

z dnia 20 stycznia 2006 r.

ustanawiająca szczegółowe zasady wykonania decyzji Rady 2004/904/WE w odniesieniu do warunków uprawniających do wydatków w kontekście działań współfinansowanych przez Europejski Fundusz na rzecz Uchodźców wdrażany w państwach członkowskich

(notyfikowana jako dokument nr C(2006) 51/1)

(Jedynie teksty w językach: angielskim, czeskim, estońskim, fińskim, francuskim, greckim, hiszpańskim, litewskim, łotewskim, niderlandzkim, niemieckim, polskim, portugalskim, słowackim, słoweńskim, szwedzkim, węgierskim i włoskim są autentyczne)

(2006/399/WE)

KOMISJA WSPÓLNOT EUROPEJSKICH,

uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską,

uwzględniając decyzję Rady 2004/904/WE z dnia 2 grudnia 2004 r. ustanawiającą Europejski Fundusz na rzecz Uchodźców na okres 2005–2010 ⁽¹⁾, a w szczególności jej art. 21 ust. 3,

po konsultacji z Komitetem ustanowionym na mocy art. 11 ust. 3 decyzji 2004/904/WE,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Dla zapewnienia skutecznego wprowadzenia w życie Funduszu na Rzecz Uchodźców w państwach członkowskich, zgodnie z zasadami należytego zarządzania finansami, należy przyjąć szereg wspólnych zasad odnośnie do warunków uprawniających do wydatków z Funduszu.
- (2) Na podstawie art. 3 Protokołu w sprawie stanowiska Zjednoczonego Królestwa i Irlandii załączonego do Traktatu o Unii Europejskiej oraz do Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską, Zjednoczone Królestwo uczestniczy w decyzji 2004/904/WE, a tym samym w niniejszej decyzji.
- (3) Na podstawie art. 3 Protokołu w sprawie stanowiska Zjednoczonego Królestwa i Irlandii załączonego do Traktatu o Unii Europejskiej oraz do Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską, Irlandia uczestniczy w decyzji 2004/904/WE, a tym samym w niniejszej decyzji.

- (4) Zgodnie z art. 1 i 2 Protokołu w sprawie stanowiska Danii załączonego do Traktatu o Unii Europejskiej i do Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską Dania nie uczestniczy w decyzji 2004/904/WE i w związku z tym nie jest związana nią ani niniejszą decyzją,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

Niniejszą decyzję stosuje się do współfinansowania programów przewidzianych w art. 5, 6 i 7 decyzji 2004/904/WE, zarządzanych przez państwa członkowskie.

Artykuł 2

Do celów niniejszej decyzji:

1. „projekt” oznacza określone, praktyczne środki stosowane dla wykonania całego, lub części programu działania przez beneficjentów dotacji. Każdy projekt będzie zawierał swój prawidłowo przedstawiony opis, okres trwania, budżet, cele, wyznaczony dla projektu personel, zaś wykonanie projektu realizowane będzie przez wyznaczony podmiot prawny lub grupę podmiotów prawnych;
2. „beneficjenci” oznaczają podmioty prawne (takie jak organizacje pozarządowe, władze federalne, krajowe, regionalne lub lokalne i inne organizacje nienastawione na zysk, spółki prawa prywatnego lub publicznego, organizacje międzynarodowe) odpowiedzialne za wykonanie projektów.

⁽¹⁾ Dz.U. L 381 z 28.12.2004, str. 52.

Artykuł 3

1. Zasady określone w Załączniku do niniejszej decyzji stosuje się do ustalania kwalifikowalności wydatków dotyczących działań, finansowanych w ramach programów rocznych określonych w art. 16 decyzji 2004/904/WE.

2. Państwa członkowskie mogą stosować krajowe zasady kwalifikowalności, które są bardziej rygorystyczne niż zasady określone w niniejszej decyzji.

Artykuł 4

Niniejsza decyzja jest skierowana do Królestwa Belgii, Republiki Czeskiej, Republiki Federalnej Niemiec, Republiki Estońskiej,

Republiki Greckiej, Królestwa Hiszpanii, Republiki Francuskiej, Irlandii, Republiki Włoskiej, Republiki Cypryjskiej, Republiki Łotewskiej, Republiki Litewskiej, Wielkiego Księstwa Luksemburga, Republiki Węgierskiej, Republiki Malty, Królestwa Niderlandów, Republiki Austrii, Rzeczypospolitej Polskiej, Republiki Portugalskiej, Republiki Słowenii, Republiki Słowackiej, Republiki Finlandii, Królestwa Szwecji oraz Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej.

Sporządzono w Brukseli, dnia 20 stycznia 2006 r.

W imieniu Komisji

Franco FRATTINI

Wiceprzewodniczący Komisji

ZAŁĄCZNIK

WARUNKI UPRAWNIAJĄCE DO WYDATKÓW Z FUNDUSZU NA RZECZ UCHODźCÓW (2005–2010)

1. ZASADY OGÓLNE

Zasada nr 1

Koszty muszą być bezpośrednio związane z celami przedstawionymi w art. 1 decyzję Rady 2004/904/WE.

Zasada nr 2

Koszty muszą być związane z projektami określonymi w art. 4–7 decyzję Rady 2004/904/WE.

Zasada nr 3

Koszty muszą być związane z projektami realizowanymi na rzecz grup docelowych określonych w art. 3 decyzję Rady 2004/904/WE.

Zasada nr 4

Poniesienie kosztów musi być konieczne dla realizacji projektów objętych programami wieloletnimi i rocznymi, zatwierdzonymi przez Komisję.

Zasada nr 5

Koszty muszą być uzasadnione i zgodne z zasadami należytego zarządzania finansami, w szczególności wartości pieniądza i efektywności kosztowej (np. wydatki osobowe związane z zarządzaniem projektem i jego realizacją muszą być proporcjonalne do wielkości tego projektu itp.). Koszty uznaje się za wydatki kwalifikujące się w całości lub w części, w zależności od tego, czy zostały one wygenerowane w całości lub częściowo przez projekt.

Zasada nr 6

Koszty muszą być rzeczywiście poniesione, odpowiadać płatnościom uiszczonym przez beneficjenta, być zarejestrowane w księgach rachunkowych, lub dokumentach podatkowych beneficjenta oraz musi istnieć możliwość ich identyfikacji i kontroli.

Co do zasady, płatności beneficjenta są potwierdzone pokwitowanymi fakturami. W przypadku gdy jest to niemożliwe, towarzyszą im dokumenty rachunkowe, lub dokumenty towarzyszące o równoważnej mocy dowodowej.

1. Wydatki związane z projektami wymienionymi w art. 5 i 6 decyzji Rady 2004/904/WE muszą być poniesione na terytorium państwa członkowskiego. Wydatki związane z projektami wymienionymi w art. 7 decyzji Rady 2004/904/WE mogą być poniesione na terytorium państwa członkowskiego i w państwie lub regionie pochodzenia, lub poprzedniego miejsca stałego pobytu.
2. Dla każdego projektu dokumenty towarzyszące (pokwitowane faktury, pokwitowania, inne dowody płatności, lub dokumenty rachunkowe o równoważnej mocy dowodowej) są rejestrowane, numerowane i przechowywane przez beneficjenta, w miarę możliwości w jednym określonym miejscu, na ogół w jego głównej siedzibie, przez pięć lat od daty zakończenia projektu, na wypadek konieczności ich weryfikacji. Komisja zastrzega sobie prawo do zażądania w każdej chwili do celów weryfikacji wszelkich faktur, lub dokumentów towarzyszących dotyczących wydatków związanych z projektem. W przypadku niemożności przedstawienia tych dokumentów przez beneficjenta wyżej wymienione wydatki nie podlegają współfinansowaniu.

Beneficjenci muszą stosować w stosunku do projektu oddzielny system rachunkowości albo odpowiedni kod księgowy dla wszystkich transakcji dotyczących danego projektu.

Zasada nr 7

Projekty wspierane z Funduszu są współfinansowane ze źródeł publicznych lub prywatnych i nie kwalifikują się do finansowania z innych źródeł objętych budżetem Wspólnoty. Dochód z projektu składa się z wkładów finansowych na rzecz projektu pochodzących z Funduszu, źródeł publicznych lub prywatnych, łącznie z własnymi wkładami beneficjenta oraz wpływami generowanymi przez projekt.

„Wpływy” do celów niniejszej zasady obejmują przychody otrzymane na projekt w okresie objętym współfinansowaniem przez Fundusz z tytułu sprzedaży, wynajmu, usług, opłat, lub innych odpowiedników wpływów, łącznie z odsetkami od płatności Wspólnoty na rzecz projektu w ramach prefinansowania.

Projekty objęte wsparciem z Funduszu nie mogą być nienastawione na zysk. Jeżeli po zakończeniu projektu okaże się, że źródła dochodu, łącznie z wpływami przekraczają kwotę wydatków, udział Europejskiego Funduszu na rzecz Uchodźców zostanie odpowiednio pomniejszony.

Wszystkie źródła dochodów projektu muszą być rejestrowane w księgach rachunkowych lub dokumentach podatkowych beneficjenta, oraz musi istnieć możliwość ich identyfikacji i kontroli.

2. KATEGORIE KOSZTÓW KWALIFIKUJĄCYCH SIĘ (NA SZCZEBLU PROJEKTU)

2.1. Kwalifikujące się koszty bezpośrednie

Kwalifikujące się koszty bezpośrednie projektu stanowią koszty, które – przy poszanowaniu ogólnych warunków kwalifikowalności określonych w części I powyżej – mogą zostać uznane za koszty danego projektu, związane bezpośrednio z jego realizacją i bezpośrednio jako takie zaksięgowane. Kwalifikują się zwłaszcza następujące koszty bezpośrednie.

Zasada nr 8

Koszty personelu

Jako spełniające wymagane warunki kwalifikują się koszty personelu wyznaczonego do projektu, obejmujące realne płace i opłaty z tytułu ubezpieczeń społecznych oraz inne koszty związane z wynagrodzeniem personelu. Koszty personelu nie mogą przekraczać kwoty wydatków na płace i innych obciążeń z tytułu zatrudnienia ponoszonych normalnie przez beneficjenta, ani też przewyższać najbardziej ekonomicznych stawek na danym rynku. Jednakże podatki i obciążenia (w szczególności podatki bezpośrednie i składki na ubezpieczenie społeczne od wysokości płac) powstałe w wyniku projektów współfinansowanych przez Europejski Fundusz na rzecz Uchodźców stanowią koszty kwalifikujące się jedynie w przypadku gdy są rzeczywiście i ostatecznie ponoszone przez beneficjenta dotacji.

Koszty personelu dotyczące urzędników administracji publicznej są dopuszczalne jedynie w zakresie działalności niewchodzącej w zakres ich normalnych obowiązków służbowych i w zakresie zadań powiązanych w określony sposób z wykonaniem projektu, pod następującymi warunkami:

- a) urzędnicy służby cywilnej lub inni urzędnicy sektora publicznego, którym powierzono realizację projektu i których oddelegowano należycie udokumentowaną decyzją właściwych władz;
- b) inny personel zatrudniony wyłącznie do celów wykonania projektu.

Zasada nr 9

Koszty podróży i koszty utrzymania

Uznaje się koszty podróży na zasadzie rzeczywistych poniesionych kosztów.

Stawki zwrotu poniesionych wydatków należy opierać na najniższych cenach transportu publicznego, a podróż samolotem co do zasady zezwalana jest tylko w przypadku podróży powyżej 800 km (w obie strony), lub gdy geograficzne miejsce przeznaczenia uzasadnia celowość podróży lotniczej. W przypadku korzystania z prywatnego samochodu zwrot kosztów odbywa się na ogół na podstawie kosztów transportu publicznego albo na podstawie stawki kilometrowej zgodnie z urzędowymi zasadami opublikowanymi w danym państwie członkowskim.

Koszty utrzymania kwalifikują się na zasadzie rzeczywistych poniesionych kosztów lub diet. Jeśli chodzi o dzienne koszty pobytu, to w przypadku gdy dana organizacja ma swoje własne stawki dzienne (diety) powinna je stosować w ramach limitów ustalonych przez państwo członkowskie zgodnie z ustawodawstwem krajowym i powszechną praktyką. Diety z zasady mają pokrywać transport lokalny (w tym taksówki), zakwaterowanie, posiłki, miejscowe rozmowy telefoniczne i wydatki różne.

Zasada nr 10

Nabywanie ziemi

Koszty nabycia niezabudowanej ziemi kwalifikują się do współfinansowania, z zastrzeżeniem spełnienia trzech następujących warunków, bez uszczerbku dla stosowania bardziej rygorystycznych zasad krajowych:

- (a) istnieje bezpośredni związek pomiędzy zakupem ziemi i celem współfinansowanego projektu;
- (b) nabycie ziemi nie może stanowić więcej niż 10 % łącznych kwalifikujących się wydatków związanych z projektem, o ile przy ustalaniu zatwierdzonej przez Komisję pomocy nie określono wyższego udziału procentowego;
- (c) niezależny, wykwalifikowany rzeczoznawca majątkowy lub odpowiednio upoważniony organ urzędowy wystawia świadectwo stwierdzające, że cena zakupu nie przekracza wartości rynkowej nabytej ziemi.

Zasada nr 11

Nabycie, budowa, remont lub wynajem nieruchomości

Nabycie nieruchomości, tzn. już wybudowanych budynków i ziemi, na której zostały postawione, lub też budowa lub remont nieruchomości kwalifikuje się do współfinansowania w przypadkach wyraźnego powiązania między nabyciem nieruchomości a celami danego projektu, zgodnie z warunkami określonymi poniżej i bez uszczerbku dla zastosowania bardziej rygorystycznych przepisów krajowych:

- a) Należy uzyskać zaświadczenie od niezależnego, wykwalifikowanego rzeczoznawcy lub należycie upoważnionego organu urzędowego, potwierdzające, że cena zakupu nie przekracza wartości rynkowej, jak również zaświadczenie, iż nieruchomość odpowiada normom krajowym lub też należy wyszczególnić punkty, w których tym normom nie odpowiada, w przypadku gdy końcowy użytkownik przewiduje przeprowadzenie odpowiednich prac naprawczych w ramach działania.
- b) W ciągu poprzednich 10 lat nieruchomość nie otrzymała krajowej ani wspólnotowej dotacji, co mogłoby spowodować dublowanie pomocy w przypadku współfinansowania nabycia przez Europejski Fundusz na rzecz Uchodźców.
- c) Nieruchomość ma być używana do celów określonych w projekcie przez okres przynajmniej pięciu lat od daty zakończenia projektu, o ile Komisja wyraźnie nie postanowi inaczej.
- d) Nieruchomość nie może być używana do innych celów niż realizacja projektu.

W przypadku remontu nieruchomości zastosowanie mają jedynie warunki wymienione w pkt c) i d).

Najem nieruchomości kwalifikuje się do współfinansowania w przypadkach wyraźnego powiązania między najmem nieruchomości a celami danego projektu, zgodnie z warunkami określonymi poniżej i bez uszczerbku dla zastosowania bardziej rygorystycznych przepisów krajowych:

- a) W ciągu poprzednich 10 lat na nabycie nieruchomości nie udzielono krajowej ani wspólnotowej dotacji co mogłoby spowodować dublowanie pomocy w przypadku współfinansowania najmu przez Europejski Fundusz na rzecz Uchodźców.
- b) Nieruchomość nie może być używany do innych celów niż realizacja projektu.

W przypadku nabycia, budowy, remontu lub najmu nieruchomości nieruchomość posiada parametry techniczne wymagane dla projektu i odpowiada stosownym normom i standardom.

Najem powierzchni biurowych wykorzystywanych do prowadzenia zwyczajnej działalności beneficjenta uznawany jest za koszt pośredni (patrz zasada nr 22).

*Zasada nr 12***Nabywanie wyposażenia**

Co do zasady preferowaną formą nabywania wyposażenia (jak np. komputery, meble, samochody itp.) jest leasing lub wynajem (zasada nr 13).

Jeśli leasing lub wynajem nie jest możliwy ze względu na krótki okres projektu lub szybki spadek wartości do współfinansowania mogą kwalifikować się koszty nabycia.

Sprzęt posiada wymagane dla projektu parametry techniczne i odpowiada stosownym normom i standardom.

Koszty nabycia wyposażenia mogą kwalifikować się do współfinansowania, pod warunkiem ich zgodności z normalnymi kosztami rynkowymi i odpisania wartości odnośnych pozycji zgodnie z przepisami podatkowymi i zasadami rachunkowości stosowanymi w przypadku beneficjenta. Uwzględnić można jedynie tę część amortyzacji odnośnej pozycji, która odpowiada okresowi trwania projektu.

Wydatki na zakup używanego sprzętu mogą być traktowane jako wydatki kwalifikujące się do współfinansowania, pod następującymi czterema warunkami i bez uszczerbku dla stosowania bardziej rygorystycznych przepisów krajowych:

- a) sprzedawca sprzętu przedstawia deklarację określającą pochodzenie sprzętu i potwierdza, że nigdy w ciągu ubiegłych siedmiu lat przy zakupie tego sprzętu nie korzystano z pomocy dotacji krajowych ani wspólnotowych;
- b) cena sprzętu nie przekracza jego wartości rynkowej i jest niższa od ceny podobnego nowego sprzętu.

*Zasada nr 13***Leasing**

Wydatki poniesione w związku z transakcjami leasingowymi kwalifikują się do współfinansowania w ramach Europejskiego Funduszu na rzecz Uchodźców z zastrzeżeniem zasad wymienionych w pkt A i B.

A. POMOC UDZIELANA ZA POŚREDNICTWEM LEASINGODAWCY

- A.1. Leasingodawca jest pośrednim odbiorcą współfinansowania ze strony Wspólnoty, stosowanego w celu zmniejszenia wysokości rat leasingowych dokonywanych przez leasingobiorcę w zakresie majątku objętego umową leasingu.
- A.2. Umowy leasingu finansowane z pomocy wspólnotowej obejmują opcję nabycia, którego dotyczy umowa, lub zapewnienia minimalnego okresu leasingu równego okresowi jego użytecznej trwałości.
- A.3. W przypadku gdy umowa leasingu zostaje rozwiązana przed wygaśnięciem minimalnego okresu leasingu, bez uprzedniej zgody właściwych władz, leasingodawca zobowiązuje się do spłacenia odnośnym władzom krajowym (na rzecz Europejskiego Funduszu na rzecz Uchodźców) tej części pomocy wspólnotowej, która odpowiada pozostałemu okresowi leasingu.
- A.4. Nabycie majątku przez finansującego, potwierdzone pokwitowaną fakturą lub dokumentem rachunkowym o równej wartości dowodowej stanowi wydatek kwalifikujący się do współfinansowania. Maksymalna kwota kwalifikująca się do współfinansowania przez Wspólnotę nie może przekroczyć wartości rynkowej aktywów będącego przedmiotem leasingu.
- A.5. Koszty związane z umową leasingu (w szczególności podatek, marża leasingodawcy, koszty refinansowania odsetek, koszty ogólne, opłaty ubezpieczeniowe), inne niż wydatki określone w pkt A.4 powyżej, nie kwalifikują się do współfinansowania.
- A.6. Pomoc wspólnotowa wypłacona na rzecz leasingodawcy ma być całkowicie wykorzystana na korzyść leasingobiorcy poprzez jednolitą obniżkę wszelkich rat leasingowych w okresie trwania leasingu.
- A.7. Leasingodawca wykazuje, że pożytki pomocy wspólnotowej zostaną w pełni przeniesione na leasingobiorcę poprzez ustanowienie szczegółowego podziału płatności rat leasingowych, lub zastosowanie alternatywnej metody dającej równoważne zapewnienie.
- A.8. Koszty określone w pkt A.5, wykorzystanie jakichkolwiek fiskalnych korzyści wynikających z operacji leasingowych oraz inne warunki umowy są równoważne z tymi jakie mają zastosowanie w przypadku braku jakiejkolwiek interwencji finansowej ze strony Wspólnoty.

- B. POMOC DLA LEASINGOBIORCY
- B.1. Leasingobiorca jest bezpośrednim odbiorcą współfinansowania wspólnotowego.
- B.2. Raty leasingowe wypłacone na rzecz leasingodawcy przez leasingobiorcę, wraz z towarzyszącymi pokwitowanymi fakturami, lub dokumentami rachunkowymi o równoważnej wartości dowodowej, stanowią wydatek kwalifikujący się do współfinansowania.
- B.3. W przypadku umów leasingu obejmujących opcję nabycia, lub zapewnienia minimalnego okresu leasingu równego okresowi jego użytecznej trwałości maksymalna kwota kwalifikująca się do współfinansowania przez Wspólnotę nie może przekroczyć wartości rynkowej aktywów będącego przedmiotem leasingu. Inne koszty związane z umową leasingu (w szczególności podatek, marża finansującego, koszty refinansowania odsetek, koszty ogólne, opłaty ubezpieczeniowe itp.), nie kwalifikują się do współfinansowania.
- B.4. Pomoc wspólnotowa w zakresie umów leasingu wymienionych w pkt B.3 powyżej, jest wypłacana na rzecz leasingobiorcy w jednej lub więcej transzach w odniesieniu do rzeczywiście spłaconych rat leasingowych. W przypadku gdy okres trwania umowy leasingu przekracza ostateczny termin zakończenia projektu w ramach współfinansowania wspólnotowego, jedynie wydatki związane z ratami leasingowymi należnymi i zapłaconymi przez leasingobiorcę do dnia ostatecznego terminu w ramach współfinansowania wspólnotowego mogą być uznane za kwalifikujące się do współfinansowania.
- B.5. W przypadku umów leasingowych, które nie przewidują opcji kupna i których trwanie jest krótsze niż okres użyteczności aktywów, którego dotyczy umowa, raty leasingowe kwalifikują się do współfinansowania przez Wspólnotę proporcjonalnie do okresu kwalifikowanego projektu. Jednakże leasingobiorca musi być w stanie wykazać, iż leasing był najbardziej efektywną pod względem kosztów metodą pozyskania wyposażenia. W przypadku niższych kosztów zastosowania alternatywnej metody (np. najmu sprzętu) dodatkowe koszty zostają potrącone z kwot wydatków kwalifikujących się do współfinansowania.

Zasada nr 14

Koszty towarów i usług konsumpcyjnych oraz zaopatrzenia

Koszty towarów i usług konsumpcyjnych oraz zaopatrzenia kwalifikują się do współfinansowania, pod warunkiem że można je zidentyfikować i że są bezpośrednio przypisane do danego projektu. Obejmują one wszelkie materiały lub pomoc dostarczone osobom należącym do grup docelowych określonych w art. 3 decyzję Rady 2004/904/WE, jak np. żywność, odzież, pomoc medyczną, materiały do odbudowy lub remontu nieruchomości itp. Zaopatrzenie obejmuje żywność dla osób należących do grup docelowych określonych w art. 3 decyzję Rady 2004/904/WE.

Jednak koszty materiałów biurowych i artykułów piśmienniczych (długopisów, papieru, teczek, atramentu do drukarek, dyskiety), elektryczności w biurach, telefonów i usług pocztowych, czasu połączeń internetowych, oprogramowania komputerowego uznaje się za koszty pośrednie jeżeli dostarczane są one zespołowi realizującemu projekt (patrz zasada nr 22).

Zasada nr 15

Wydatki związane z podwykonawstwem

Co do zasady, beneficjenci muszą posiadać możliwość samodzielnego przeprowadzenia prac. Podwykonawstwo jest odstępstwem od tej zasady i ogranicza się do określonych przypadków.

Umowy podwykonawstwa mogą odnosić się tylko do ograniczonej części projektu. Tym samym, co do zasady zasadnicze części projektu nie mogą być zlecane podwykonawcom.

Dla wszystkich umów podwykonawstwa, podwykonawcy podejmują działania zapewniające podmiotom zarządzającym i kontrolującym wszystkie niezbędne informacje odnoszące się do działań podlegających podwykonawstwu.

W stosownych przypadkach beneficjenci zlecają podwykonawcom realizację części projektu z zachowaniem zasad zamówień publicznych.

Beneficjenci przyznają umowy ofercie przetargowej zawierającej najbardziej opłacalne warunki, to znaczy ofercie zawierającej najlepszy stosunek jakości do ceny, zgodnie z zasadami przejrzystości i równego traktowania potencjalnych podwykonawców, dokładając należytej staranności aby uniknąć konfliktu interesów.

Bez uszczerbku dla stosowania bardziej rygorystycznych przepisów krajowych, wydatki związane z poniższymi podzleceniami nie kwalifikują się do współfinansowania przez Europejski Fundusz na rzecz Uchodźców:

- a) podwykonawstwo zwiększające koszty realizacji projektu bez wytworzenia odpowiednio proporcjonalnej wartości dodanej projektu;

- b) umowy podwykonawstwa z podmiotami pośredniczącymi lub konsultantami, w których płatność jest określona jako procent wartości całkowitej projektu, jeżeli płatność taka nie została uzasadniona przez końcowego beneficjenta poprzez porównanie do rzeczywistej wartości pracy lub usług.

Zasada nr 16

Koszty wywodzące się bezpośrednio z wymogów związanych ze współfinansowaniem przez UE

Koszty dotyczące reklamy (rozpowszechnianie informacji, specjalna ocena projektu, tłumaczenia, powielanie itp.) projektu i współfinansowania przez UE kwalifikują się do współfinansowania.

Zasada nr 17

Opłaty bankowe za prowadzenie rachunków

W przypadku gdy współfinansowanie przez Europejski Fundusz na rzecz Uchodźców wymaga otwarcia oddzielnego rachunku lub rachunków dla realizacji projektu, opłaty bankowe za otwarcie i prowadzenie rachunków kwalifikują się jako wydatki uprawnione do współfinansowania.

Zasada nr 18

Koszty wynagrodzeń ekspertów

Opłaty związane z doradztwem prawnym, opłaty notarialne, koszty ekspertyz finansowych i technicznych lub niezależnej oceny oraz koszty księgowości lub audytu kwalifikują się do współfinansowania, o ile są bezpośrednio związane z projektem i konieczne dla jego przygotowania lub wykonania, lub też dotyczą wymogów odpowiednich władz.

Zasada nr 19

Koszty gwarancji ze strony banku, lub innej instytucji finansowej

Koszty te kwalifikują się do współfinansowania w takim zakresie, w jakim są wymagane przez krajowe lub wspólnotowe ustawodawstwo, bądź też decyzję Komisji zatwierdzającą współfinansowanie.

Zasada nr 20

VAT i inne podatki i opłaty

Podatek VAT nie jest pozycją wydatków kwalifikujących się z wyjątkiem przypadku gdy rzeczywiście i ostatecznie koszt ten ponosi beneficjent końcowy lub indywidualny odbiorca w ramach programów pomocy zgodnie art. 87 Traktatu i w przypadkach pomocy przyznanej przez organy wyznaczone przez państwa członkowskie. Podlegające w jakikolwiek sposób zwrotowi koszty z tytułu podatku VAT nie mogą być uznane za kwalifikujące się, nawet jeśli nie zostały rzeczywiście odzyskane przez beneficjenta końcowego lub indywidualnego odbiorcę.

W przypadku gdy beneficjent końcowy lub indywidualny odbiorca jest objęty stawką zryczałtowaną na mocy tytułu XIV szóstej dyrektywy Rady 77/388/EWG z dnia 17 maja 1977 r. w sprawie harmonizacji ustawodawstw państw członkowskich w odniesieniu do podatków obrotowych – wspólny system podatku od wartości dodanej: ujednoliczona podstawa wymiaru podatku⁽¹⁾, to zapłacony podatek VAT jest do celów lit. a) traktowany jako podlegający zwrotowi.

Zasada nr 21

Wydatki administracji publicznej związane z wykonaniem projektów

Następujące wydatki administracji publicznej kwalifikują się do współfinansowania poza pomocą techniczną, jeśli związane są z wykonaniem projektu, pod warunkiem, iż nie wynika to ze statutowych kompetencji władz publicznych lub zadań związanych z codziennym zarządzaniem, nadzorem i kontrolą:

- a) koszty profesjonalnych usług wykonywanych przez służby publiczne w trakcie wykonywania działania. Koszty te muszą być zafakturowane na końcowego beneficjenta (publicznego lub prywatnego) lub poświadczane na podstawie dokumentów o równoważnej wartości dowodowej, które umożliwiają identyfikację kosztów rzeczywiście poniesionych przez służby publiczne w odniesieniu do tego projektu;

⁽¹⁾ Dz.U. L 145 z 13.6.1977, str. 1. Dyrektywa ostatnio zmieniona dyrektywą 2005/92/WE (Dz.U. L 345 z 28.12.2005, str. 19).

- b) koszty realizacji projektu, w tym wydatki związane ze świadczeniem usług, ponoszone przez organy publiczne, które są końcowym beneficjentem i które realizują projekt na swój własny rachunek bez pomocy zewnętrznych inżynierów i innych firm. Rozważane wydatki muszą odnosić się do wydatków rzeczywiście i bezpośrednio ponoszonych w ramach współfinansowanego projektu i muszą być poświadczane za pomocą dokumentów, które umożliwią identyfikację rzeczywistych kosztów poniesionych przez dane służby publiczne w odniesieniu do omawianego projektu.

2.2. Kwalifikujące się koszty pośrednie

Zasada nr 22

Koszty pośrednie

Stały udział procentowy kosztów ogólnych do maksymalnej wielkości do 7 % łącznej sumy kwalifikujących się kosztów bezpośrednich może być zakwalifikowany jako koszty pośrednie, pod warunkiem że wielkość ta jest uwzględniona w przyszłym budżecie projektu. Koszty pośrednie kwalifikują się do współfinansowania, pod warunkiem że: nie obejmują kosztów objętych inną pozycją budżetu projektu, nie mogą być poniesione bezpośrednio i nie są finansowane z innych źródeł. Koszty pośrednie nie kwalifikują się do współfinansowania w przypadku gdy porozumienie w sprawie dotacji lub analogiczna forma instrumentu prawnego zawartego z beneficjentem dotyczy finansowania projektu prowadzonego przez podmiot, który już otrzymuje dotację operacyjną od Wspólnoty lub od władz krajowych.

3. WYDATKI NIEKWALIFIKUJĄCE SIĘ

Zasada nr 23

Koszty niekwalifikujące się

1. Następujące koszty nie kwalifikują się do współfinansowania: zysk z kapitału, zadłużenie i opłaty za obsługę zadłużenia, odsetki od zadłużenia, prowizje przy wymianie walut i straty wynikające z wymiany walut, rezerwa na straty lub potencjalne przyszłe zobowiązania, należne odsetki, VAT (jeżeli nie jest odzyskiwany zgodnie z warunkami określonymi w zasadzie nr 20), długi trudno ściągalne, kary, kary finansowe, koszty postępowania sądowego oraz nadmierne lub nieprzemysłane wydatki.
2. Koszty reprezentacyjne poniesione wyłącznie na rzecz pracowników zaangażowanych w realizację projektu nie kwalifikują się do współfinansowania. Uzasadnione koszty reprezentacyjne poniesione podczas imprez towarzyskich uzasadnionych charakterem projektu, takie jak impreza z okazji zakończenia projektu, lub spotkania zespołu kierującego projektem są dozwolone.
3. Koszty zgłoszone przez beneficjenta i pokryte w ramach innego projektu lub programu prac korzystającego z finansowania wspólnotowego nie kwalifikują się do współfinansowania.

Zasada nr 24

Wkład rzeczowy

Co do zasady wkład w naturze nie stanowi kosztów kwalifikowanych.

W przypadku wkładu rzeczowego, tego rodzaju wkład jest wyceniany i odpowiadająca mu kwota jest przedstawiana w kosztach projektu jako koszty niekwalifikowane oraz we wpływach z działania.

Jednak w odpowiednio umotywowanych wyjątkowych przypadkach współfinansowanie projektu może w części składać się z wkładów rzeczowych stron trzecich. Wkład ten nie przekracza 30 % kwalifikujących się do współfinansowania kosztów projektu, lub 20 % w państwach członkowskich objętych Funduszem Spójności.

W tym przypadku stosuje się następujące zasady:

- wkład rzeczowy może polegać jedynie na dostarczeniu wyposażenia lub materiałów, działalności naukowo-badawczej bądź zawodowej, lub też bezpłatnego wolontariatu, pod żadnym warunkiem za wkład rzeczowy nie można uznać kosztów gruntu lub nieruchomości.

- wartość wkładów rzeczowych może zostać poddana niezależnej ocenie i audytowi i nie może przekraczać kosztów rzeczywiście poniesionych, należycie udokumentowanych dokumentami rachunkowymi stron trzecich, które bezpłatnie wniosły określone wkłady na rzecz beneficjenta, ale poniosły odpowiadające im koszty, nie może również przekraczać wysokości kosztów powszechnie akceptowanych na danym rynku za rodzaj omawianego wkładu, jeżeli nie poniesiono żadnych kosztów; w przypadku bezpłatnego wolontariatu wartość tej pracy jest ustalona z uwzględnieniem ilości poświęconego czasu i normalnych stawek godzinowych i dziennych za wykonaną pracę.

4. KATEGORIE ZARZĄDZANIA, REALIZACJI, MONITOROWANIA I KONTROLI WYDATKÓW KWALIFIKUJĄCYCH SIĘ DO FINANSOWANIA W ZAKRESIE „POMOCY TECHNICZNEJ I ADMINISTRACYJNEJ”

Następujące koszty uznaje się za kwalifikujące się do finansowania w zakresie pomocy technicznej, ustanowionej w art. 18 decyzji Rady nr 2004/904/WE:

- a) Koszty związane z przygotowaniem, wyborem, oceną i kontynuacją działań współfinansowanych przez Europejski Fundusz na rzecz Uchodźców. Może ona obejmować badania, seminaria, akcje informacyjne, ocenę oraz nabycie i leasing lub zakup skomputeryzowanych systemów zarządzania, monitorowania i oceny.
- b) Koszty związane z audytem, kontrolami na miejscu i inspekcjami projektów.
- c) Koszty związane z propagowaniem współfinansowania przez Europejski Fundusz na rzecz Uchodźców.
- d) wydatki związane ze spotkaniami komitetów związanych z wykonywaniem programów wieloletnich i rocznych. Wydatki takie mogą również zawierać koszty biegłych i innych uczestników komitetów, jeśli przewodniczący komitetu uzna ich obecność za niezbędną dla skutecznego prowadzenia współfinansowania przez Fundusz.

Wydatki związane z wynagrodzeniem, w tym składka na ubezpieczenie społeczne, kwalifikują się do współfinansowania jedynie w następujących przypadkach:

- Zatrudnionych na stałe urzędników, tymczasowo oddelegowanych na mocy formalnej decyzji odpowiednich władz, którym powierzono zadania wymienione w lit. a) i b) powyżej.
- Zatrudnionych czasowo przedstawicieli lub personelu z sektora prywatnego zatrudnionych wyłącznie do wykonania zadań wymienionych w lit. a), b) i d) powyżej.

Okres oddelegowania lub zatrudnienia nie może przekraczać ostatecznego terminu kwalifikowania wydatków wyznaczonej w przyjętej przez Komisję decyzji zatwierdzającej współfinansowanie.

Wydatki na płace urzędników służby cywilnej lub innych pracowników administracji publicznej wykonujących takie działania nie kwalifikują się do współfinansowania, jeżeli wykonywane przez nich zadania wynikają ze statutowych kompetencji władz publicznych lub zadań związanych z codziennym zarządzaniem organu, monitorowaniem i kontrolą.

DECYZJA KOMISJI**z dnia 20 stycznia 2006 r.****ustanawiająca szczegółowe zasady wykonania decyzji Rady 2004/904/WE w odniesieniu do systemów zarządzania i kontroli oraz procedur dokonywania korekt finansowych w kontekście działań współfinansowanych przez Europejski Fundusz na rzecz Uchodźców***(notyfikowana jako dokument nr C(2006) 51/2)***(Jedynie teksty w językach: angielskim, czeskim, estońskim, fińskim, francuskim, greckim, hiszpańskim, litewskim, łotewskim, niderlandzkim, niemieckim, polskim, portugalskim, słowackim, słoweńskim, szwedzkim, węgierskim i włoskim są autentyczne)**

(2006/400/WE)

KOMISJA WSPÓLNOT EUROPEJSKICH,

uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską,

uwzględniając decyzję Rady 2004/904/WE z dnia 2 grudnia 2004 r. ustanawiającą Europejski Fundusz na rzecz Uchodźców na okres 2005–2010 ⁽¹⁾, a w szczególności jej art. 25 ust. 3 i art. 26 ust. 5,

po konsultacji z Komitetem ustanowionym na mocy art. 11 ust. 1 decyzji 2004/904/WE,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Aby umożliwić odzyskanie niewłaściwie wypłaconych środków pieniężnych na podstawie art. 24 ust. 1 decyzji 2004/904/WE, państwa członkowskie powinny powiadomić Komisję o przypadkach wykrytych nieprawidłowości oraz postępach w przebiegu postępowań administracyjnych i prawnych.
- (2) Artykuł 25 ust. 2 decyzji 2004/904/WE stanowi, że państwa członkowskie muszą dokonywać korekt finansowych wymaganych w związku z indywidualnymi lub systemowymi nieprawidłowościami przez likwidację całego lub części wkładu Wspólnoty. Aby zapewnić, że przepis ten stosowany jest jednakowo w całej Wspólnocie, niezbędne jest ustanowienie zasad określania korekt, jakie mają być dokonane, oraz zapewnienie, że Komisja zostanie o tym powiadomiona.
- (3) Jeśli państwo członkowskie nie wypełnia swoich zobowiązań na mocy art. 25 decyzji 2004/904/WE Komisja może sama dokonać korekt finansowych na mocy art. 26 decyzji 2004/904/WE. Aby zapewnić, że przepis ten stosowany jest przez Komisję w sposób przejrzysty, niezbędne jest ustanowienie zasad określania korekt, jakich ma dokonać Komisja oraz zapewnienie prawa państw członkowskich do zgłaszania uwag.

(4) Zasady te powinny być zgodne z rozporządzeniem (WE, Euratom) nr 2342/2002 z dnia 23 grudnia 2002 r. ustanawiającym zasady stosowania rozporządzenia Rady (WE, Euratom) nr 1605/2002 w sprawie rozporządzenia finansowego stosowanego do budżetu ogólnego Wspólnot Europejskich ⁽²⁾, (zwane dalej „przepisami wykonawczymi rozporządzenia finansowego”).

(5) Na podstawie art. 3 Protokołu w sprawie stanowiska Zjednoczonego Królestwa i Irlandii załączonego do Traktatu o Unii Europejskiej oraz do Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską, Zjednoczone Królestwo uczestniczy w decyzję Rady 2004/904/WE, a tym samym w niniejszej decyzji.

(6) Na podstawie art. 3 Protokołu w sprawie stanowiska Zjednoczonego Królestwa i Irlandii załączonego do Traktatu o Unii Europejskiej oraz do Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską, Irlandia uczestniczy w decyzję Rady 2004/904/WE, a tym samym w niniejszej decyzji.

(7) Zgodnie z art. 1 i 2 Protokołu w sprawie stanowiska Danii załączonego do Traktatu o Unii Europejskiej i do Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską Dania nie uczestniczy w decyzję Rady 2004/904/WE i w związku z tym nie jest związana nią ani niniejszą decyzją.

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

1. Badaniom systemowych nieprawidłowości, na mocy art. 26 ust. 1 decyzji 2004/904/WE, poddawane są wszystkie projekty, których nieprawidłowości te mogą dotyczyć.

2. Unieważniając całość lub część wkładu Wspólnoty, państwa członkowskie uwzględniają charakter i wagę nieprawidłowości oraz straty finansowe funduszu.

⁽¹⁾ Dz.U. L 381 z 28.12.2004, str. 52.

⁽²⁾ Dz.U. L 357 z 31.12.2002, str. 1. Rozporządzenie ostatnio zmienione rozporządzeniem (WE, Euratom) nr 1261/2005 (Dz.U. L 201 z 2.8.2005, str. 3).

3. Państwa członkowskie powiadamiają Komisję w wykazie załączonym do sprawozdania określonego w art. 28 ust. 2 decyzji 2004/904/WE o wszelkich procedurach zmierzających do cofnięcia pomocy zapoczątkowanej w roku poprzednim.

Artykuł 2

1. W przypadku gdy kwoty muszą zostać zwrócone w wyniku cofnięcia wkładu Wspólnoty na mocy art. 25 ust. 1 decyzji 2004/904/WE, służby lub odpowiedzialna organizacja zapoczątkowują procedurę zwrotu środków i zawiadamiają odpowiedzialny organ. Informacja o zwrocie środków zostaje przekazana Komisji, a księgi rachunkowe prowadzone są zgodnie z art. 3 niniejszej decyzji.

2. Państwa członkowskie powiadamiają Komisję w sprawozdaniu określonym w art. 28 ust. 2 decyzji 2004/904/WE o swojej decyzji lub propozycji ponownego użycia cofniętych środków.

Artykuł 3

1. Organ funkcjonujący w ramach państwa członkowskiego, lub krajowy podmiot publiczny wyznaczony przez państwo członkowskie na mocy art. 13 ust. 1 decyzji 2004/904/WE (zwany dalej „organem odpowiedzialnym”) ewidencjonuje kwoty do zwrotu z płatności pomocy wspólnotowej, które zostały już dokonane i zapewnia, że kwoty te są odzyskiwane bez opóźnień. Po zwrocie odpowiedzialny organ obniża swój kolejny wykaz wydatków przedkładany Komisji o kwotę równą zwróconym sumom lub, jeśli ta wartość jest niewystarczająca, zwraca pieniądze Wspólnocie. Kwoty do zwrotu obejmują odsetki narosłe od daty ich wymagalności, obliczane według stopy ustanowionej zgodnie z art. 86 Przepisów wykonawczych rozporządzenia finansowego.

2. Wraz z przedłożeniem sprawozdania określonego w art. 28 ust. 2 decyzji 2004/904/WE państwa członkowskie przesyłają Komisji wykaz wykrytych nieprawidłowości, ze wskazaniem kwot zwróconych lub podlegających zwrotowi oraz, w stosownych przypadkach, wszelkich administracyjnych lub sądowych postępowań wszczętych w celu zwrotu nienależnie wypłaconych kwot.

Artykuł 4

1. Kwota korekt finansowych dokonanych przez Komisję na mocy art. 26 ust. 3 lit. b) decyzji 2004/904/WE dla pojedynczych lub systemowych nieprawidłowości jest określana, gdy tylko jest możliwe i wykonalne, na podstawie poszczególnych zbiorów dokumentacji i równa się sumie wydatków nieprawidłowo poniesionych przez Fundusz, z uwzględnieniem zasady proporcjonalności.

2. W przypadku gdy nie jest możliwe lub wykonalne precyzyjne określenie kwoty nieprawidłowych wydatków lub w przypadku gdy niewspółmierne byłoby cofnięcie wszystkich wydatków, Komisja przyjmuje za podstawę swojej korekty:

a) ekstrapolację, stosując reprezentatywną partię transakcji o jednolitym charakterze;

lub

b) stawkę ryczałtową, w tym przypadku ocenia się powagę naruszenia zasad oraz zakres i następstwa finansowe ustalonych nieprawidłowości.

3. W przypadku gdy Komisja opiera swoje stanowisko na stanie faktycznym ustalonym przez audytorów spoza własnych służb, po zbadaniu środków podjętych przez zainteresowane państwo członkowskie na mocy art. 25 ust. 2 decyzji 2004/904/WE wyciąga własne wnioski dotyczące następstw finansowych.

4. Okres, w którym zainteresowane państwo członkowskie może udzielić odpowiedzi na żądanie zwrotu środków na mocy art. 26 ust. 3 decyzji 2004/904/WE, wynosi dwa miesiące. W należycie uzasadnionych przypadkach Komisja może zgodzić się na dłuższy okres.

5. W przypadku gdy Komisja proponuje korekty finansowe ustalone za pomocą ekstrapolacji lub według stawki ryczałtowej, państwo członkowskie otrzymuje możliwość wykazania, w oparciu o przeprowadzone badanie odpowiedniej dokumentacji, że rzeczywisty zakres nieprawidłowości był mniejszy, niż oceniła Komisja. W porozumieniu z Komisją, państwo członkowskie może ograniczyć zakres tych badań do odpowiedniej proporcji lub próbki przedmiotowych dokumentów. Z wyjątkiem należyście uzasadnionych przypadków, czas przeznaczony na te badania nie może przekroczyć okresu kolejnych dwóch miesięcy po dwumiesięcznym okresie określonym w ust. 4. Komisja uwzględni wszelkie dowody dostarczone w terminie przez państwo członkowskie.

6. W przypadku gdy Komisja zawiesza płatności na mocy art. 26 ust. 1 decyzji 2004/904/WE lub w przypadku gdy po wygaśnięciu okresu określonego w ust. 4 przyczyny zawieszenia pozostają w mocy lub zainteresowane państwo członkowskie nie powiadomiło Komisji o środkach podjętych w celu naprawienia nieprawidłowości, stosuje się art. 26 ust. 3.

7. Wytyczne w sprawie zasad, kryteriów oraz orientacyjnego klucza podziału stosowane przez służby Komisji przy ustalaniu stawki ryczałtowej dla korekty wymienione są w Załączniku do niniejszej decyzji.

Artykuł 5

1. Każda spłata na rzecz Komisji, na mocy art. 26 ust. 3 decyzji 2004/904/WE, dokonywana jest w nieprzekraczalnym terminie określonym w poleceniu zwrotu środków wystawionym zgodnie z art. 81 przepisów wykonawczych rozporządzenia finansowego.

2. Wszelkie opóźnienia w realizacji spłaty podwyższają stopę odsetek z tytułu opóźnionych płatności, począwszy od daty wymagalności określonej w ust. 1 i kończąc na dacie rzeczywistej spłaty. Stosowana stopa odsetek jest określona w art. 3 par 1 niniejszej decyzji.

3. Korekta finansowa na mocy art. 26 ust. 2 decyzji 2004/904/WE nie uchybia obowiązkowi państwa członkowskiego odzyskiwania środków na mocy art. 25 ust. 2 decyzji 2004/904/WE i art. 2 ust. 1 niniejszej decyzji oraz odzyskiwania pomocy państwa, na mocy art. 14 rozporządzenia (WE) nr 659/1999.

Artykuł 6

Państwa członkowskie mogą stosować krajowe zasady korekt finansowych, które są bardziej rygorystyczne niż zasady określone w niniejszej decyzji.

Artykuł 7

Niniejsza decyzja jest skierowana do Królestwa Belgii, Republiki Czeskiej, Republiki Federalnej Niemiec, Republiki Estońskiej, Republiki Greckiej, Królestwa Hiszpanii, Republiki Francuskiej, Irlandii, Republiki Włoskiej, Republiki Cypryjskiej, Republiki

Łotewskiej, Republiki Litewskiej, Wielkiego Księstwa Luksemburga, Republiki Węgierskiej, Republiki Malty, Królestwa Niderlandów, Republiki Austrii, Rzeczypospolitej Polskiej, Republiki Portugalskiej, Republiki Słowenii, Republiki Słowackiej, Republiki Finlandii, Królestwa Szwecji oraz Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej.

Sporządzono w Brukseli, dnia 20 stycznia 2006 r.

W imieniu Komisji

Franco FRATTINI

Wiceprzewodniczący Komisji

ZAŁĄCZNIK

WYTYCZNE W SPRAWIE ZASAD, KRYTERIÓW ORAZ ORIENTACYJNEGO KLUCZA PODZIAŁU STOSOWANYCH PRZEZ SŁUŻBY KOMISJI PRZY USTALANIU KOREKTY FINANSOWEJ NA MOCY ART. 25 I 26 DECYZJĘ RADY 2004/904/WE

1. ZASADY

Celem korekt finansowych jest przywrócenie sytuacji, gdy 100 % wydatków deklarowanych do współfinansowania z Funduszu odpowiada stosownym zasadom i przepisom krajowym oraz wspólnotowym. Umożliwia to ustanowienie kluczowych zasad stosowanych przez służby Komisji przy określaniu korekt finansowych:

- a) Nieprawidłowość jest zdefiniowana w art. 1 ust. 2 rozporządzenia (WE) nr 2988/95 ⁽¹⁾. Nieprawidłowości mogą być pojedyncze lub systemowe;
- b) Systemowa nieprawidłowość jest powtarzającym się błędem spowodowanym poważnymi zaniedbaniami w systemach zarządzania i kontroli zaprojektowanych w celu zapewnienia prawidłowej rachunkowości i zgodności z obowiązującymi zasadami i przepisami:
 - W przypadku gdy przestrzegane są stosowne zasady i przepisy oraz podejmowane są wszystkie właściwe środki w celu zapobiegania, wykrywania i korygowania nadużyć finansowych i nieprawidłowości, żadne finansowe korekty nie są wymagane;
 - W przypadku gdy przestrzegane są stosowne zasady i przepisy, ale systemy zarządzania i kontroli wymagają usprawnienia, wówczas należy wystosować właściwe zalecenia do państwa członkowskiego, ale żadne korekty finansowe nie są wymagane;
 - W przypadku gdy wykryte są błędy odnoszące się do sum mniejszych niż 4 000 EUR, wówczas państwo członkowskie powinno być wezwane do pilnego poprawienia błędów bez rozpoczynania postępowania korekty finansowej, na mocy art. 25 ust. 2 decyzję Rady 2004/904/WE;
 - Jeżeli istnieją poważne zaniedbania w systemach zarządzania lub kontroli, które mogą doprowadzić do systemowych nieprawidłowości, w szczególności zaniedbania w zakresie przestrzegania stosownych zasad i przepisów, wówczas zawsze powinny być dokonywane korekty finansowe.
- c) W miarę możliwości skala korekt finansowych ustalana będzie na podstawie indywidualnych akt i będzie równa kwocie wydatków nienależnie poniesionych przez Fundusz w konkretnych przypadkach. Jednakże ściśle wyliczenie korekt dla każdego indywidualnego projektu nie zawsze jest możliwe i wykonalne bądź też anulowanie całej kwoty wydatków może być niewspółmierne. W takich przypadkach Komisja musi ustalić wielkość korekty na podstawie ekstrapolacji lub według stawek ryczałtowych.
- d) W przypadku gdy istnieją dowody świadczące o tym, że poszczególne wymierne nieprawidłowości tego samego rodzaju wystąpiły w dużej liczbie innych operacji, w ramach środka lub programu, ale ustalanie nieprawidłowych wydatków dla każdego indywidualnego projektu nie jest efektywne pod względem kosztów, wówczas korekta finansowa może być ustalona na podstawie ekstrapolacji:
 - Ekstrapolacja może być zastosowana tylko w przypadku, gdy można określić jednorodną grupę lub podzbiór projektów o podobnych cechach i wykazać, że są wadliwe. W takim przypadku wyniki szczegółowego badania reprezentatywnej próby kontrolnej poszczególnych akt, wybranych na zasadzie wycieczkowej, są uogólniane na wszystkie akta składające się na zidentyfikowaną grupę, zgodnie z ogólnie przyjętymi normami badania sprawozdań finansowych.
- e) W przypadku pojedynczych naruszeń lub systemowych nieprawidłowości, których skutek finansowy nie może być precyzyjnie wyliczony ze względu na to, że podlega on zbyt wielu zmiennym lub że jego skutki są rozproszone, pojedyncze naruszenia lub systemowe nieprawidłowości wynikające z zaniedbania wykonywania skutecznych kontroli w celu zapobiegania lub wykrywania nieprawidłowości lub w celu dostosowania się do warunków pomocy lub zasad Wspólnoty, w przypadkach gdy odmowa całej pomocy byłaby niewspółmierna, powinny być przeprowadzane przy zastosowaniu stawki ryczałtovej:
 - Korekty według stawek ryczałtowych ustalane są stosownie do wagi wad występujących w systemie zarządzania i kontroli lub w przypadku pojedynczego naruszenia oraz następstw finansowych nieprawidłowości. Wykaz elementów systemu, uznanych przez Komisję za kluczowe i drugorzędne do celów ustalania ważności niedostatków systemu, przedstawiony jest w sekcji 2.2, natomiast orientacyjna tabela stawki ryczałtovej korekt przedstawiona jest w sekcji 2.3. Stawki ryczałtovej korekt stosowane są do wszystkich wydatków w ramach środka, których dotyczą, chyba że ograniczają się do niektórych obszarów wydatków (pojedyncze projekty lub typy projektów), w których to przypadkach stosowane są wyłącznie do tych obszarów wydatków. Te same wydatki nie są zazwyczaj poddawane więcej niż jednej korekcie.

⁽¹⁾ Dz.U. L 312 z 23.12.1995, str. 1.

- f) W obszarach, gdzie istnieje margines uznania w ocenianiu wagi naruszenia, tak jak w przypadkach lekceważenia warunków środowiskowych, korekty uzależnione są od następujących warunków: znaczące zaniechanie w zakresie przestrzegania zasad i wyraźny związek z działaniem uzyskującym finansowanie Wspólnoty;
- g) Niezależnie od rodzaju proponowanych przez Komisję korekt państwo członkowskie zawsze ma możliwość wykazania, że rzeczywista strata lub ryzyko dla Funduszu oraz zasięg i waga nieprawidłowości była mniejsza, niż ustaliły służby Komisji. Procedura i terminy określone są w art. 13 ust. 4 i 6 niniejszej decyzji;
- h) W przeciwieństwie do korekt dokonywanych przez państwa członkowskie na mocy art. 25 ust. 2 decyzji 2004/904/WE korekty finansowe na podstawie decyzji podjętej przez Komisję na mocy art. 26 ust. 3 zawsze pociągają za sobą redukcję netto finansowania Wspólnoty, przeznaczanego na dany program.
- i) W przypadku gdy system kontrolny państwa członkowskiego – Trybunał Obrachunkowy, kontrola wewnętrzna lub zewnętrzna – wykryje nieprawidłowości i państwo członkowskie podejmuje właściwe działania naprawcze na mocy art. 25 ust. 2 decyzji 2004/904/WE w odpowiednim czasie, żadne korekty finansowe nie mogą być nakazane przez Komisję na mocy art. 26 ust. 2 decyzji 2004/904/WE i państwo członkowskie może na nowo wykorzystać fundusze. W pozostałych przypadkach Komisja może dokonać korekt na podstawie ustaleń dokonanych przez krajowe organy kontrolne, tam gdzie organy kontrolne UE ustaliły występowanie nieprawidłowości. W przypadku gdy Komisja opiera swoje stanowisko na faktach ustalonych i w pełni udokumentowanych przez inne organy kontrolne UE, wówczas formułuje ona własne wnioski dotyczące skutków finansowych, po uzyskaniu ewentualnych odpowiedzi od państw członkowskich.

2. KRYTERIA I KLUCZ PODZIAŁU DLA KOREKT WEDŁUG STAWEK RYCZAŁTOWYCH

2.1. Kryteria

Jak stwierdzono w ust. 1 lit. c) powyżej, korekty według stawek ryczałtowych mogą być przewidziane w sytuacji, gdy informacje uzyskane z dochodzenia nie pozwalają ocenić dokładnie metodami statystycznymi lub przez odniesienie do innych wskaźników finansowego skutku pojedynczego przypadku lub kilku przypadków nieprawidłowości, ale prowadzą do wniosku, że państwo członkowskie zaniechało przeprowadzenie właściwej weryfikacji zasadności uiszczonych roszczeń.

Stawka ryczałtowa powinna być rozważana w sytuacji, gdy Komisja stwierdza zaniechanie w stosunku do wykonania właściwej kontroli wyraźnie wymaganej przez przepisy lub domyślnie wymaganej aby zapewnić przestrzeganie wyraźnej zasady (na przykład ograniczanie pomocy na niektóre rodzaje projektów) i której brak mógłby prowadzić do nieprawidłowości systemowej. Powinna ona być również rozważana, w przypadku gdy Komisja stwierdza poważne braki w systemach zarządzania i kontroli powodujące naruszenia stosownych zasad i przepisów na dużą skalę lub w przypadku gdy wykryje pojedyncze naruszenia. Korekty według stawki ryczałtowej mogą również być właściwe, gdy własne służby kontrolne państw członkowskich odkryją takie nieprawidłowości, ale państwo członkowskie zaniecha podjęcia w odpowiednim czasie właściwych działań naprawczych.

Przy ustalaniu, czy zastosować korektę przy użyciu stawki ryczałtowej i w jakiej wysokości, ogólnym kryterium jest ocena stopnia ryzyka lub straty, na jakie narażone zostały fundusze Wspólnoty w skutek braku kontroli. Korekta powinna być więc zgodna z zasadą proporcjonalności. Ścisłe określone elementy brane pod uwagę powinny uwzględniać:

- 1) czy nieprawidłowość związana jest z pojedynczym przypadkiem, kilkoma czy wszystkimi przypadkami;
- 2) czy wada odnosi się ogólnie do skuteczności systemu zarządzania i kontroli, czy do skuteczności poszczególnych elementów systemu, tj. działania poszczególnych funkcji niezbędnych do zapewnienia legalności, prawidłowości i kwalifikowania się deklarowanych wydatków do współfinansowania z Funduszu na podstawie stosownych zasad krajowych i wspólnotowych. (patrz sekcja 2.2 poniżej);
- 3) przewidywane znaczenie wady w kontekście całości procedur administracyjnych, bezpośrednich lub kontrolnych;
- 4) podatność na nadużycia finansowe, ze szczególnym uwzględnieniem zachęty ekonomicznej.

2.2. **Klasyfikacja elementów systemu zarządzania i kontroli do celów stosowania stawki ryczałtowej dla korekt finansowych w przypadku wad systemowych lub pojedynczych naruszeń**

Systemy zarządzania i kontroli do celów Funduszu składają się z różnych elementów lub funkcji o większym lub mniejszym znaczeniu dla zapewnienia legalności, prawidłowości i kwalifikacji deklarowanych wydatków do współfinansowania. Do celów ustalania korekt według stawki ryczałtowej w przypadkach występowania wad w takich systemach lub w pojedynczych przypadkach nieprawidłowości, korzystne jest klasyfikowanie funkcji systemów zarządzania i kontroli według elementów kluczowych i pomocniczych.

Elementy kluczowe stanowią elementy przeznaczone i mające zasadnicze znaczenie dla zapewnienia legalności i prawidłowości oraz rzeczywistej istoty projektów wspomaganych przez fundusz, elementy pomocnicze zaś stanowią te elementy, które wpływają na jakość systemu zarządzania i kontroli i pomagają zapewnić dobre działanie systemu w odniesieniu do jego kluczowych funkcji.

Poniższy wykaz zawiera większość elementów dobrego systemu zarządzania i kontroli oraz dobrej praktyki kontrolnej. Znaczenie wad i pojedynczych naruszeń może się zmieniać w istotny sposób i dlatego też przypadki rozpatrywane są przez Komisję ze szczególnym uwzględnieniem sekcji 2.4 poniżej.

2.2.1. *Kluczowe elementy dla zapewnienia zakwalifikowania do współfinansowania*

- 1) Zabezpieczenie i stosowanie procedur dotyczących wniosków o dotacje, ocen wniosków, wyboru projektów do finansowania i wyboru wykonawców/dostawców, właściwego opublikowania informacji o przyjmowaniu wniosków o dotacje zgodnie z procedurami dla poszczególnych programów:
 - a) zgodność, jeżeli dotyczy, z zasadami jawności, równych możliwości i równego traktowania w zamówieniach publicznych oraz z przepisami i zasadami Traktatu dotyczącymi równego traktowania i niedyskryminacji, tam gdzie nie mają zastosowania dyrektywy WE o zamówieniach publicznych;
 - b) ocena wniosków o dotacje zgodnie z kryteriami i procedurami programu, łącznie ze zgodnością z zasadami dotyczącymi oceny wpływu na środowisko, prawodawstwem i polityką dotyczącymi równych możliwości;
 - c) wybór projektów do finansowania:
 - projekty wybrane zgodnie z celami i opublikowanym kryteriami programu;
 - przyczyny przyjęcia lub odrzucenia wniosków są jasno określone;
 - przestrzeganie zasad przyznawania pomocy państwa;
 - przestrzeganie zasad kwalifikacji wydatków;
 - zawarcie warunków finansowania w decyzji zatwierdzającej.
- 2) Właściwa weryfikacja dostaw współfinansowanych produktów i usług oraz kwalifikowania się wydatków poniesionych przez odpowiedzialny organ wyznaczony na mocy art. 13 decyzji 2004/904/WE oraz organizacje pośredniczące między odbiorcą dotacji i organem odpowiedzialnym:
 - a) weryfikacja prawdziwości dostarczanych pozycji (usług, prac, dostaw itp.) na podstawie planów, faktur, dokumentów przyjęcia, sprawozdań ekspertów itp. oraz w stosownych przypadkach weryfikacja na miejscu;
 - b) weryfikacja przestrzegania warunków zatwierdzania dotacji;
 - c) weryfikacja kwalifikacji wydatków, w stosunku do których wystąpiono z roszczeniem;
 - d) przeprowadzenie właściwej analizy wszystkich niewyjaśnionych kwestii przed przyjęciem roszczenia;
 - e) utrzymywanie w dobrym stanie właściwego i niezawodnego systemu księgowego;

- f) zachowywanie śladu rewizyjnego na wszystkich szczeblach, od odbiorcy dotacji przez cały system realizacji;
 - g) podejmowanie racjonalnych działań dla zapewnienia, że deklaracje wydatków poświadczane do Komisji przez organ odpowiedzialny, są prawidłowe, w szczególności:
 - wydatki były realizowane w kwalifikującym się do finansowania okresie w ramach projektów wybranych do współfinansowania zgodnie ze zwykłymi procedurami i wszystkimi stosownymi warunkami;
 - projekty objęte współfinansowaniem zostały rzeczywiście zrealizowane.
- 3) Wystarczająca ilość i jakość kontroli wrywkowych dotyczących projektów i właściwe działania następcze:
- a) przeprowadzenie kontroli wrywkowych w stosunku do próby co najmniej 10 % łącznej sumy kwalifikujących się wydatków zgodnie z art. 4 niniejszej decyzji, popartych sprawozdaniem biegłego rewidenta;
 - b) próba jest reprezentatywna i analiza ryzyka jest właściwa;
 - c) właściwe rozdzielanie funkcji oraz przełożonych w celu zapewnienia niezależności;
 - d) działania następcze po kontrolach w celu zapewnienia, że:
 - dokonano właściwej oceny wyników i korekt finansowych, w stosownych przypadkach,
 - podjęto działania na poziomie ogólnym w celu naprawienia nieprawidłowości systemowych.

2.2.2. Elementy pomocnicze

- a) zadowalające kontrole administracyjne w postaci standardowych wykazów kontrolnych lub analogicznych środków oraz prawidłowa dokumentacja wyników, w celu zapewnienia, przykładowo:
 - że roszczenia nie były wcześniej zapłacone i transakcje (kontrakty, wpływy gotówkowe, faktury, płatności) są wykazywane oddzielnie;
 - rozliczenia deklaracji i zapisanych wydatków w ramach systemu księgowego;
- b) właściwy nadzór nad rozpatrywaniem roszczeń i procedurami udzielania upoważnień;
- c) zadowalające procedury dla zapewnienia właściwego upowszechniania informacji o przepisach wspólnotowych;
- d) zapewnienie terminowych płatności beneficjentom z funduszy Wspólnoty.

2.3. Orientacyjne klucze podziału korekt według stawek ryczałtowych

Korekta 100 %

Stopa korekty może być ustalona na poziomie 100 %, gdy niedociągnięcia w systemie zarządzania i kontroli państwa członkowskiego lub pojedyncze naruszenie są na tyle poważne, że stanowią całkowitą przeszkodę w uzyskaniu zgodności z przepisami Wspólnoty, tym samym stanowiąc o nieprawidłowości wszystkich płatności.

Korekta 25 %

W sytuacji gdy stosowanie systemu zarządzania i kontroli przez państwo członkowskie wykazuje poważne wady oraz istnieją dowody na występowanie nieprawidłowości w szerokim zakresie oraz zaniedbań w przeciwdziałaniu praktykom nieprawidłowości lub oszustwa, uzasadniona jest korekta na poziomie 25 %. Można bowiem wyciągnąć uzasadnione wnioski, że swoboda do bezkarnego przedkładania nieprawidłowych roszczeń mogła przyczynić się do wyjątkowo wysokich strat dla Funduszu. Korekta według takiej stawki jest również właściwa w sytuacji nieprawidłowości w indywidualnych przypadkach, które są poważne, ale nie unieważniają całego projektu.

Korekta 10 %

W sytuacji gdy jeden lub więcej kluczowych elementów nie funkcjonuje lub funkcjonuje tak źle lub sporadycznie, że są one całkowicie nieefektywne w określaniu zasadności rozszczenia lub zapobieganiu nieprawidłowościom, usprawiedliwiona jest korekta na poziomie 10 %. Można bowiem wyciągnąć uzasadnione wnioski, że istniało wysokie ryzyko dużej straty dla Funduszu. Taka stawka korekty jest również właściwa dla indywidualnych nieprawidłowości, które mają umiarkowany wpływ na kluczowe elementy systemu.

Korekta 5 %

W sytuacji gdy wszystkie kluczowe elementy systemu działają, ale nie tak spójnie, często i dogłębnie, jak wymagają tego przepisy, wówczas usprawiedliwiona jest korekta na poziomie 5 %. Można bowiem wyciągnąć uzasadnione wnioski, że nie zapewniono wystarczającego poziomu zabezpieczenia prawidłowości rozszczeń oraz że ryzyko dla Funduszu było znaczne. Korekta na poziomie 5 % może być również właściwa dla mniej poważnych nieprawidłowości w stosunku do kluczowych elementów w indywidualnych projektach.

Fakt, że działanie systemu można usprawnić nie jest sam w sobie wystarczającą podstawą do korekty finansowej. Musi wystąpić poważne niedociągnięcie w przystosowaniu do wyraźnych przepisów wspólnotowych lub standardów dobrego wykonania, a brak musi narazić Fundusz na rzeczywiste ryzyko straty lub nieprawidłowości.

Korekta 2 %

W sytuacji gdy wykonanie jest odpowiednie w stosunku do kluczowych elementów systemu, ale całkowicie nie działa jeden lub więcej z elementów pomocniczych, usprawiedliwiona jest korekta na poziomie 2 %, biorąc pod uwagę mniejsze ryzyko straty dla Funduszu i mniejszą powagę naruszenia.

Korekta ze stawką 2 % będzie podwyższona do 5 %, w sytuacji gdy wystąpi ten sam rodzaj wady w stosunku do wydatków po wprowadzenie pierwszej nakazanej korekty, a państwo członkowskie nie podjęło po pierwszej korekcie właściwych środków zaradczych w stosunku do wadliwej części systemu.

Korekta 2 % jest również usprawiedliwiona, w przypadku gdy Komisja poinformowała państwo członkowskie, bez nakazywania żadnej korekty, o potrzebie dokonania usprawnień w stosunku do elementów pomocniczych systemu, które zostały wprowadzone, ale nie działają zadowalająco, natomiast państwo członkowskie nie podjęło niezbędnych działań.

Korekty nakazywane są tylko dla wad w elementach pomocniczych systemu zarządzania i kontroli, w przypadku gdy nie stwierdzono braków w elementach kluczowych. Jeżeli występują braki zarówno w elementach pomocniczych, jak i kluczowych, wówczas wprowadzane są tylko korekty według stawek stosowanych przy elementach kluczowych.

2.4. Przypadki graniczne

W przypadku gdy korekta wynikająca ze ścisłego stosowania niniejszych wytycznych byłaby wyraźnie nieproporcjonalna, może być zaproponowana niższa stawka.

Na przykład tam, gdzie wady narosły w wyniku trudności w wykładni przepisów i wymagań Wspólnoty (z wyjątkiem przypadków, gdy uzasadnione było przewidywanie, że państwo członkowskie wyjaśni takie trudności z Komisją), a krajowy organ podjął kolejne czynności do naprawienia wad, gdy tylko zostały one ujawnione, wówczas te okoliczności łagodzące mogą być wzięte pod uwagę i w efekcie może być zaproponowana niższa stawka lub odstąpienie od korekty. Podobnie należy zwrócić należytą uwagę na rozszczenia dotyczące pewności prawnej w sytuacji, gdy informacja o wadach nie została ujęta w sprawozdaniu z kontroli finansowych wcześniej przeprowadzonych przez biegłych Komisji.

Ogólnie fakt, że wadliwe systemy zarządzania lub kontroli zostały poprawione niezwłocznie po przekazaniu państwu członkowskiemu informacji na ten temat, nie jest uznawany za okoliczność łagodzącą przy ocenianiu skutku finansowego systemowych nieprawidłowości zaistniałych do czasu dokonania naprawy.

2.5. Podstawy oceny

W każdym przypadku, gdy znana jest sytuacja w pozostałych państwach członkowskich, Komisja powinna dokonać porównania (powinno zostać przeprowadzone porównanie) między nimi w celu zapewnienia równości traktowania przy ustalaniu stawek korekty.

Stawka korekty powinna być stosowana do tej części wydatków, która wystawiona jest na ryzyko. W przypadku gdy wady są skutkiem zaniedbania ze strony państwa członkowskiego w zakresie przyjęci właściwego systemu kontrolnego, wówczas korekta powinna być zastosowana do wszystkich wydatków, dla których ten system był wymagany. W sytuacji gdy istnieje podstawa do przypuszczeń, że wada ogranicza się do tych niedociągnięć, które wystąpiły w stosowaniu systemu przyjętego przez państwo członkowskie w obszarze kompetencji danej władzy lub regionu, wówczas korekta powinna być ograniczona do wydatków kontrolowanych przez taką władzę lub region. W sytuacji gdy wada odnosi się na przykład do weryfikacji kryteriów kwalifikowania na wyższą stawkę pomocy, wówczas korekta powinna być oparta na różnicy między wyższą i niższą stawką pomocy.

Korekta powinna zazwyczaj dotyczyć wydatków środków w analizowanym okresie, na przykład w ciągu jednego roku budżetowego. Jednakże w sytuacji gdy nieprawidłowości są rezultatem systemowych braków o charakterze ewidentnie długotrwałym i mających wpływ na wydatki w ciągu kilku lat, wówczas korekta powinna dotyczyć wszystkich wydatków deklarowanych przez państwo członkowskie w czasie występowania wady systemu do miesiąca, w którym została ona naprawiona.

W przypadku gdy zostaje wykrytych kilka wad w tym samym systemie, wówczas korekty według stawki ryczałtowej nie są kumulowane, przy czym jako wskaźnik ryzyka występującego dla systemu kontrolnego jako całości przyjmuje się najpoważniejszą wadę⁽¹⁾. Korekty stosowane są do wydatków pozostających po odjęciu kwot, które zostały cofnięte względem poszczególnych dokumentacji. W przypadku niezastosowania przez państwo członkowskie kar przewidzianych prawem wspólnotowym, korekta finansowa powinna stanowić sumę niezastosowanych kar i 2 % kwoty niewypłaconych roszczeń, jako że niezastosowanie kar zwiększa ryzyko przedkładania nieprawidłowych roszczeń.

3. STOSOWANIE I SKUTEK KOREKT FINANSOWYCH NETTO

W przypadku gdy państwo członkowskie wykonało korektę finansową proponowaną w postępowaniu na podstawie art. 26 ust. 2 decyzji 2004/904/WE, Komisja nie musi nakazywać redukcji netto finansowania, ale może zezwolić państwu członkowskiemu na zmianę przydziału zwolnionych środków. Jednakże korekty finansowe nakazane przez Komisję na mocy art. 26 ust. 2 decyzji 2004/904/WE, po zakończeniu procedury przewidzianej w art. 26 ust. 3 i 4 tej samej decyzji, będą we wszystkich przypadkach pociągać za sobą redukcję netto wstępnego przydziału środków pomocy z Funduszu.

Korekta netto jest automatycznie wykonywana, w przypadku gdy Komisja uzna, że państwo członkowskie nie uwzględniło dostatecznie konkluzji dotyczących nieprawidłowości wykrytych przez Wspólnotę lub organy krajowe i/lub jeśli nieprawidłowość jest związana z poważną wadą w systemie zarządzania lub kontroli państwa członkowskiego bądź władz zarządzających lub finansowych.

Wszelkie sumy należne Komisji wynikające z korekt netto płatne są łącznie z oprocentowaniem na mocy art. 26 ust. 4 decyzji 2004/904/WE i zgodnie z art. 3 ust. 1 niniejszej decyzji.

(¹) Patrz również sekcja 2.3 (korekta 2 %).

DECYZJA KOMISJI**z dnia 20 stycznia 2006 r.****ustanawiająca szczegółowe zasady wykonania decyzji Rady 2004/904/WE w odniesieniu do systemów zarządzania i kontroli państw członkowskich oraz zasad administracyjnego i finansowego zarządzania projektami współfinansowanymi przez Europejski Fundusz na rzecz Uchodźców***(notyfikowana jako dokument nr C(2006) 51/3)***(Jedynie teksty w językach: angielskim, czeskim, estońskim, fińskim, francuskim, greckim, hiszpańskim, litewskim, łotewskim, niderlandzkim, niemieckim, polskim, portugalskim, słowackim, słoweńskim, szwedzkim, węgierskim i włoskim są autentyczne)**

(2006/401/WE)

KOMISJA WSPÓLNOT EUROPEJSKICH,

uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską,

uwzględniając decyzję Rady 2004/904/WE z dnia 2 grudnia 2004 r. ustanawiającą Europejski Fundusz na rzecz Uchodźców na okres 2005–2010 ⁽¹⁾, a w szczególności jej art. 13 ust. 5,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) W celu zapewnienia należytego finansowego zarządzania pomocą przyznaną z Europejskiego Funduszu na rzecz Uchodźców (Funduszu) należy przyjąć wspólne wytyczne dla organizacji zadań realizowanych przez organy odpowiedzialne za wykonywanie współfinansowanych działań.
- (2) W celu zapewnienia, że fundusze Wspólnoty wykorzystywane są zgodnie z zasadami należytego zarządzania finansami, należy wprowadzić systemy zarządzania i kontroli, które zapewnią wystarczający ślad rewizyjny oraz udzielić Komisji wszelkiej pomocy, jakiej potrzebuje do przeprowadzania kontroli, w szczególności kontroli wrywkowych.
- (3) W celu zapewnienia, że fundusze Wspólnoty są wykorzystywane efektywnie i odpowiednio, należy ustanowić jednolite kryteria kontroli przeprowadzanych przez państwa członkowskie na mocy art. 25 decyzji 2004/904/WE.

- (4) W celu zapewnienia jednolitego traktowania wykazu wydatków, na których pokrycie wnioskuje się o pomoc z Funduszu na mocy art. 24 decyzji 2004/904/WE, należy sporządzić wzór wykazu wydatków.
- (5) Zgodnie z art. 3 Protokołu w sprawie stanowiska Zjednoczonego Królestwa i Irlandii załączonego do Traktatu o Unii Europejskiej oraz do Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską, Zjednoczone Królestwo uczestniczy w realizacji decyzji 2004/904/WE, a w konsekwencji także w przyjęciu niniejszej decyzji.
- (6) Zgodnie z art. 3 Protokołu w sprawie stanowiska Zjednoczonego Królestwa i Irlandii załączonego do Traktatu o Unii Europejskiej oraz do Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską, Irlandia uczestniczy w realizacji decyzji 2004/904/WE, a w konsekwencji także w przyjęciu niniejszej decyzji.
- (7) Zgodnie z art. 1 i 2 Protokołu w sprawie stanowiska Danii załączonego do Traktatu o Unii Europejskiej i do Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską Dania nie uczestniczy w przyjęciu decyzji 2004/904/WE i w związku z tym nie jest nią związana ani jej nie podlega.
- (8) Środki przewidziane w niniejszej decyzji są zgodne z opinią Komitetu ustanowionego na mocy art. 11 decyzji 2004/904/WE,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

ROZDZIAŁ I

ZAKRES I DEFINICJE

Artykuł 1

Niniejsza decyzja ustanawia szczegółowe zasady wykonania decyzji 2004/904/WE w odniesieniu do systemów zarządzania i kontroli oraz zasad administracyjnego i finansowego zarządzania finansowaniem przyznanym z Europejskiego Funduszu na rzecz Uchodźców („Funduszu”) i zarządzanym przez państwa członkowskie.

⁽¹⁾ Dz.U. L 381 z 28.12.2004, str. 52.

Artykuł 2

Do celów niniejszej decyzji stosuje się następujące definicje:

- 1) „Organ odpowiedzialny”: organ funkcjonujący w ramach państwa członkowskiego lub krajowy podmiot publiczny wyznaczony przez państwo członkowskie zgodnie z art. 13 ust. 1 decyzji 2004/904/WE;

- 2) „Organ delegowany”: organ administracji publicznej lub podmiot prawa prywatnego podlegający prawu tego państwa członkowskiego i wykonujący zadania administracji publicznej, na który organ odpowiedzialny deleguje część lub wszystkie zadania wykonawcze zgodnie z art. 13 ust. 1 decyzji 2004/904/WE;
- 3) „Organ potwierdzający”: osoba lub departament działający niezależnie od wydziałów organu odpowiedzialnego zatwierdzających wypłaty oraz od organu delegowanego wyznaczonego przez państwo członkowskie w celu potwierdzenia wykazu wydatków zgodnie z art. 24 ust. 2 decyzji 2004/904/WE;
- 4) „Organ kontroli”: osoba lub wydział działający niezależnie od departamentów organu odpowiedzialnego zatwierdzających wypłaty oraz od organu delegowanego wyznaczonego przez państwo członkowskie w celu kontroli i audytu działań zgodnie z art. 25 ust. 1 decyzji 2004/904/WE.

ROZDZIAŁ II

SYSTEMY ZARZĄDZANIA I KONTROLI

Artykuł 3

Zasady ogólne

Systemy zarządzania i kontroli, opracowane przez państwa członkowskie zapewniają:

- 1) jasne określenie funkcji poszczególnych organów i/lub osób zajmujących się zarządzaniem i kontrolą oraz jasny przydział funkcji w ramach każdego z organów;
- 2) wyraźne oddzielenie funkcji poszczególnych organów, departamentów i/lub osób w zakresie zarządzania, kontroli oraz potwierdzenia wydatków;
- 3) zapewnienie każdemu z organów lub departamentów środków odpowiednich do wypełniania zadań, które im wyznaczono, przez cały okres realizacji działań finansowanych z Funduszu;
- 4) skuteczne metody kontroli wewnętrznej, prowadzonej przez organ odpowiedzialny oraz wszelkie organy przez niego oddelegowane;
- 5) niezawodne, skomputeryzowane systemy rachunkowości, monitorowania i sprawozdawczości finansowej;
- 6) skuteczny system sprawozdawczości i monitorowania w przypadku zadań zleconych;
- 7) szczegółowe instrukcje postępowania przy wykonywaniu funkcji;
- 8) skuteczne procedury audytu funkcjonowania systemu;
- 9) systemy i procedury zapewniające odpowiedni ślad rewizyjny;
- 10) procedury sprawozdawcze i monitorowania w zakresie wszelkich nieprawidłowości oraz zwrotu nienależnie wypłaconych kwot.

Artykuł 4

Wyznaczanie organów

1. Każde państwo członkowskie wyznacza:
- organ odpowiedzialny;

- organ potwierdzający;
- organ kontroli.

2. Nie naruszając postanowień niniejszej decyzji państwo członkowskie ustanawia zasady współpracy z wyżej wymienionymi organami, które będą zgodne z zasadami funkcjonowania systemu instytucjonalnego, prawnego oraz finansowego danego państwa członkowskiego.

3. Nie naruszając postanowień art. 3 ust. 2, wszystkie lub niektóre z funkcji zarządzania, potwierdzania i kontroli mogą być realizowane przez ten sam organ.

Artykuł 5

Organ odpowiedzialny

1. Organ odpowiedzialny odpowiada za zarządzanie i realizację wspieranych przez Fundusz programów wieloletnich i rocznych w sposób właściwy, sprawny i skuteczny, a w szczególności za:

- a) przedkładanie Komisji programów wieloletnich według wzoru przedstawionego w załączniku 1;
- b) przedkładanie Komisji programu rocznego według wzoru przedstawionego w załączniku 2;
- c) zapewnianie, że projekty wybierane są do finansowania zgodnie z warunkami i kryteriami ustanowionymi w art. 14 i art. 20 decyzji 2004/904/WE, a także w zgodności ze standardowymi procedurami przedstawionymi w art. 10 niniejszej decyzji, bez uszczerbku dla dodatkowych kryteriów określonych w obowiązujących przepisach wspólnotowych i krajowych;
- d) zapewnianie wydajnego administracyjnego, umownego i finansowego zarządzania działaniami w zgodności ze standardowymi procedurami przedstawionymi w art. 11 niniejszej decyzji;
- e) zapewnianie legalności i prawidłowości transakcji.

2. Organ odpowiedzialny ustala procedury zapewniające, by wszystkie dokumenty dotyczące wydatków i kontroli wymagane dla zapewnienia śladu rewizyjnego, były przechowywane zgodnie z wymogami art. 9.

3. Organ odpowiedzialny zapewnia, by organ kontroli otrzymywał wszystkie niezbędne informacje na temat procedur zarządzania w ramach Funduszu oraz projektów współfinansowanych z Funduszu do celów kontroli określonych w art. 25 ust. 1 decyzji 2004/904/WE.

4. Organ odpowiedzialny zapewnia, by organ potwierdzający otrzymywał, do celów związanych z jego zadaniami, wszystkie niezbędne informacje na temat procedur zarządzania prowadzonych w ramach Funduszu, projektów współfinansowanych z Funduszu oraz wyników kontroli przeprowadzanych przez organ kontroli.

5. Organ odpowiedzialny przyjmuje płatności dokonywane przez Komisję i dokonuje płatności na rzecz beneficjentów. Przedstawia on Komisji wnioski o płatności opracowany zgodnie z załącznikiem 5, do których w razie potrzeby załącza się sprawozdanie okresowe lub sprawozdanie końcowe, których wzory przedstawione są w załącznikach 3 i 4 oraz wykaz wydatków ustanowionych zgodnie z załącznikiem 6 należycie potwierdzony przez organ potwierdzający.

6. Organ potwierdzający zapewnia, że sporządzanie sprawozdań z realizacji i oceny działań współfinansowanych z Funduszu następuje zgodnie z harmonogramem ustanowionym w art. 28 decyzji 2004/904/WE.

Artykuł 6

Delegacja zadań przez organ odpowiedzialny

W przypadku gdy wykonanie wszystkich lub części zadań organu odpowiedzialnego powierza się organowi oddelegowanemu, organ odpowiedzialny określa dokładnie zakres powierzonych zadań oraz ustala szczegółowe procedury wykonania tych zadań, zgodnie z warunkami podanymi w art. 3 powyżej.

Do procedur tych należy regularne dostarczanie organowi odpowiedzialnemu informacji na temat efektywnego wykonywania powierzonych zadań i opis zastosowanych środków.

Organ delegowany uznaje oraz jest powiadamiany przez organ odpowiedzialny o zadaniach delegowanych przez organ odpowiedzialny.

Artykuł 7

Organ kontroli

1. Organ kontroli zapewnia organizację kontroli ustanowionej w art. 25 ust. 1 lit. a) decyzji 2004/904/WE w zgodności ze standardami międzynarodowymi.

2. Kontrole przewidziane w ust. 1 obejmują wrywkowe próby współfinansowanych projektów, wybrane na podstawie analizy ryzyka i stanowiące co najmniej 10 % ogólnych wydatków kwalifikowanych ma każdy program roczny. Metoda przeprowadzania prób uwzględnia następujące wymogi:

- a) zawiera odpowiedni dobór różnych typów i rozmiarów projektów;
- b) uwzględnia wszelkie czynniki ryzyka, które zostały określone przez krajowe lub wspólnotowe kontrole oraz aspekty kosztów i zysków, przy uwzględnieniu przeprowadzonych uprzednio kontroli;
- c) zapewnienie, że metoda przeprowadzania prób stosowana przy przeprowadzaniu kontroli przewidzianych w art. 25 zapewnia wybór projektów dla każdego programu rocznego, które są reprezentatywne w stosunku do objętej nimi ludności.

3. W trakcie prowadzenia kontroli organ kontroli sprawdza:

- a) efektywne zastosowanie systemów zarządzania i kontroli oraz ewentualne braki i ich znaczenie;
- b) obecność dostatecznego śladu rewizyjnego;
- c) dla odpowiedniej liczby dokumentacji księgowej, zgodność tej dokumentacji z dokumentami towarzyszącymi przechowywanymi przez organ odpowiedzialny lub wszelki organ delegowany, odbiorców dotacji i, gdy sytuacja tego wymaga, pozostałe organizacje lub firmy zaangażowane w realizację projektu;
- d) zgodność pozycji wydatków z kryteriami kwalifikacji przedstawionymi w decyzji Komisji K(2006)51 wersja ostateczna/1, z wymaganiami określonymi w trakcie krajowej procedury wyboru, zgodność z warunkami umowy w sprawie przyznania dotacji lub innym prawnym instrumentem przydzielania dotacji oraz realizowanymi faktycznie pracami;
- e) zgodność wykorzystania lub zamierzonego wykorzystania projektu z celami określonymi w art. 4–7 decyzji 2004/904/WE oraz przynosi korzyści docelowej grupie ludności określonej w art. 3 decyzji 2004/904/WE;
- f) czy wkłady finansowe Wspólnoty są zgodne z warunkami przewidzianymi w art. 20 decyzji 2004/904/WE lub w jakichkolwiek innych stosowanych przepisach prawa wspólnotowego i czy wypłacanie tych wkładów na rzecz beneficjentów odbywa się w całości i bez opóźnień;

g) rzeczywistą dostępność właściwego współfinansowania.

4. Sprawozdanie końcowe z realizacji programu rocznego określone w art. 28 ust. 2 decyzji 2004/904/WE zawiera wyniki wszystkich kontroli przeprowadzonych przez organ kontroli oraz opis działań podjętych przez organ odpowiedzialny w związku ze stwierdzonymi anomaliami i nieprawidłowościami.

Artykuł 8

Organ potwierdzający

Organ potwierdzający potwierdza zestawienie wydatków ustanowione przez organ odpowiedzialny zgodnie z art. 24 decyzji 2004/904/WE według wzoru określonego w załączniku 6.

Potwierdzenie ma zapewnić, że:

- 1) zestawienie wydatków jest dokładne, wynika ze sprawdzonych systemów rachunkowości i jest poparte dającymi się zweryfikować dokumentami towarzyszącymi;
- 2) deklarowane wydatki są zgodne z obowiązującymi przepisami wspólnotowymi i krajowymi i zostały poniesione na pokrycie kosztów poniesionych w związku z finansowaniem projektów, na podstawie kryteriów przyjętych dla programu rocznego, zgodnych z przepisami wspólnotowymi i krajowymi;
- 3) do celów potwierdzenia organ potwierdzający otrzymał odpowiednie informacje na temat procedur zarządzania, projektów współfinansowanych przez Fundusz oraz kontroli przeprowadzanych w związku z wydatkami przewidzianymi w zestawieniu wydatków od organu odpowiedzialnego;
- 4) wyniki audytu przeprowadzonego przez organ kontroli zostały odpowiednio wzięte pod uwagę;
- 5) zwrot wszelkich nienależnie wypłaconych kwot funduszy wspólnotowych w następstwie stwierdzonych nieprawidłowości, w razie potrzeby wraz z odsetkami, został odpowiednio odliczony w wykazie wydatków.

Artykuł 9

Ślad rewizyjny

1. Systemy zarządzania i kontroli państw członkowskich zapewniają odpowiedni ślad rewizyjny.

2. Ślad rewizyjny uznawany jest za wystarczający, w przypadku gdy umożliwia on:

- a) uzgodnienie przedłożonych Komisji potwierdzonych wykazów wydatków z indywidualnymi rejestrami wydatków oraz dokumentami towarzyszącymi przechowywanymi na różnych szczeblach organu odpowiedzialnego lub jakiegokolwiek organu delegowanego oraz przez beneficjentów końcowych;
- oraz
- b) weryfikacje przydzielania i przekazywania wspólnotowych środków finansowych przyznawanych w ramach Funduszu oraz źródeł współfinansowania projektu.

3. Odpowiedzialny organ wprowadza procedury, które mają zapewnić prowadzenie rejestru umiejscowienia wszystkich dokumentów odnoszących się do specjalnych wypłat dokonywanych w ramach Europejskiego Funduszu na rzecz Uchodźców oraz możliwość sporządzania dokumentów do celów inspekcji, jeśli zażądadą tego:

- a) organ kontroli;
- b) organ potwierdzający;
- c) urzędnicy i upoważnieni przedstawiciele Komisji, łącznie z Europejskim Biurem ds. Przeciwdziałania Oszustwom (European Anti Fraud Office - OLAF) oraz Europejski Trybunał Obrachunkowy.

4. Przez okres pięciu lat od wypłacenia przez Komisję końcowego salda w odniesieniu do każdego programu rocznego organ odpowiedzialny przechowuje do wglądu dla Komisji, Europejskiego Biura ds. Zwalczania Oszustw (OLAF) oraz Europejskiego Trybunału Obrachunkowego wszystkie dokumenty towarzyszące, tj. oryginały lub odpisy poświadczone za zgodność z oryginałem na ogólnie przyjętych nośnikach danych, dotyczące wydatków i kontroli danych projektów. Okres ten zostaje przerwany w przypadku postępowania sądowego lub w wyniku nalezycie umotywowanego wniosku Komisji.

ROZDZIAŁ III

PRZEPISY DOTYCZĄCE ADMINISTRACYJNEGO I FINANSOWEGO ZARZĄDZANIA PROJEKTAMI PRZEZ ORGAN ODPOWIEDZIALNY

Artykuł 10

Procedury wyboru i przyznawania finansowania

Organ odpowiedzialny ustanawia szczegółowe procedury wyboru działań, które mają być współfinansowane z Funduszu, obejmujące między innymi:

- a) organizację procedur wyboru i przyznawania finansowania zgodnie z zasadami przejrzystości i równego traktowania oraz, w razie potrzeby, ze stosowanymi zasadami w zakresie zamówień publicznych, podejmując wszelkie środki konieczne dla uniknięcia konfliktu interesów;
- b) rozpowszechnianie zaproszeń do składania wniosków i zaproszeń do składania ofert za pomocą odpowiednich kanałów komunikacyjnych na poziomie krajowym i regionalnym;

c) odbiór podań, potwierdzanie odbioru, rejestracja i segregowanie wniosków o współfinansowanie;

d) formalna, jakościowa i budżetowa analiza oraz ocena wniosków z zastosowaniem kryteriów określonych w zaproszeniach do składania wniosków i zaproszeniach do składania ofert;

e) organizacja spotkań i połączeń z gremiami odpowiedzialnymi za wybór i ocenę;

f) konsultacje z odpowiednimi organami w zakresie kompletności zaproponowanych działań z innymi regionalnymi, krajowymi i wspólnotowymi instrumentami finansowymi;

- g) przyjmowanie decyzji na temat wyboru projektów na odpowiednim szczeblu organu odpowiedzialnego; warunków określonych w decyzji K(2006)51 wersja ostateczna/1 oraz przepisach krajowych;
- h) publikacja wyników procedury wyboru i przyznawania finansowania; e) warunki otrzymywania, sprawdzania i zatwierdzania wniosków o płatności, autoryzację i płatność wydatków, jak również ich księgowanie;
- i) wystosowywanie do wszystkich kandydatów pisemnych zawiadomień o wynikach procedury wyboru zawierających wyjaśnienia dotyczące decyzji wyboru. f) zwrot niewykorzystanych funduszy lub funduszy wykorzystanych przez beneficjentów na wydatki niekwalifikowane.

Artykuł 11

Procedury administracyjnego, dotyczącego umów i finansowego zarządzania działaniami

1. Organ odpowiedzialny ustanawia szczegółowe procedury zarządzania działaniami, obejmujące między innymi:
- a) podpisywanie umów, umów w sprawie przyznania dotacji lub wszelkich równorzędnych instrumentów prawnych zawieranych z wybranymi beneficjentami;
- b) następstwa zawarcia umów oraz wszelkie zmiany dokonywane w nich przez ustanowienie systemu administracyjnego monitorowania projektów (wymiana korespondencji, wydawanie i monitorowanie zmian oraz upomnień, odbiór i rozpatrywanie sprawozdań itd.);
- c) analiza sprawozdań z działalności oraz sprawozdań finansowych dotyczących projektów, weryfikacja dostarczenia współfinansowanych produktów i usług łącznie z, w razie potrzeby, weryfikacją na miejscu;
- d) weryfikacja prawdziwości wydatków zadeklarowanych dla projektów i kwalifikowalności takich wydatków według warunków określonych w decyzji K(2006)51 wersja ostateczna/1 oraz przepisach krajowych;
2. Umowy lub umowy w sprawie przyznania dotacji, o których mowa w ust. 1 lit. a), określają między innymi:
- a) kwotę dotacji oraz maksymalny procent w odniesieniu do kosztów kwalifikowanych i kosztów całkowitych projektu;
- b) szczegółowy opis i harmonogram wspieranego projektu;
- c) uzgodniony budżet szacunkowy i plan finansowy projektu;
- d) harmonogram i postanowienia dotyczące realizacji umowy (zobowiązanie do sporządzania sprawozdań, zmiany, zakończenie...);
- e) definicja kosztów kwalifikowanych;
- f) warunki płatności dotacji i wymogi rachunkowości.
3. Organ odpowiedzialny ustanawia elektroniczny system prowadzenia szczegółowej ewidencji rachunków dotyczących każdego projektu w ramach programów rocznych i zapewnia gromadzenie odpowiednich danych dotyczących realizacji projektów, niezbędnych do celów zarządzania finansami, monitoringu, kontroli i oceny.

ROZDZIAŁ IV

KONTROLA

Artykuł 12

Obowiązki państw członkowskich

1. Państwa członkowskie odpowiadają za zapewnienie należytego zarządzania finansowego działaniami finansowanymi z Funduszu oraz legalność i prawidłowość operacji leżących u ich podstaw. Zapewniają one, by organy odpowiedzialne i wszelkie organy przez nie delegowane, organy potwierdzające, organy kontrolne oraz jakiegokolwiek inne zainteresowane instytucje otrzymały wytyczne dotyczące tworzenia systemów zarządzania i kontroli, które zapewnią, że fundusze Wspólnoty są wydatkowane w sposób skuteczny i prawidłowy.
2. Państwa członkowskie zapewniają, że systemy zarządzania i kontroli zostały ustanowione zgodnie z wymogami przewidzianymi w art. 3 do 11. Zapewniają one prawidłowe funkcjonowanie wymienionych systemów w okresie realizacji działań finansowanych z Funduszu.
3. Przedstawiając projekt programu rocznego 2005 państwa członkowskie przedkładają Komisji opis systemów zajmujących się organizacją i procedurami organu odpowiedzialnego oraz wszelkiego organu delegowanego, a także organów potwierdzających i kontroli zgodnie z wymogami przewidzianymi w art. 3 do 11.
4. Państwa członkowskie dostarczają uaktualizowanego opisu systemów zarządzania i kontroli po każdorazowym przeprowadzeniu istotnych zmian systemów i procedur.

Artykuł 13

Obowiązki Komisji

1. W ciągu 12 miesięcy od otrzymania opisu przewidzianego w art. 12 ust. 3 Komisja przeprowadza analizę dokumentów dotyczących ustanowionych przez państwa członkowskie systemów zarządzania i kontroli, a także kontrole na miejscu procedur wykonawczych systemów kontroli, procedur rachunkowości, procedur przetargowych oraz procedur przyznawania dotacji stosowanych przez organ odpowiedzialny i wszelkie organy przez nie delegowane. Komisja zawiadamia państwa członkowskie o wszelkich brakach czy mankamentach stwierdzonych w działaniu systemów i wymaganych środków naprawczych.

2. Nie naruszając przepisów art. 26 decyzji Rady 2004/904/WE Komisja dokonuje rewizji procedur lub systemów ustanowionych przez państwa członkowskie przy każdorazowym przeprowadzeniu istotnych zmian.

Artykuł 14

Współpraca z organami kontroli państw członkowskich

1. Komisja podejmuje współpracę z wyznaczonymi przez państwa członkowskie organami kontroli, aby koordynować ich plany kontroli i metody audytu, oraz dokonuje bezzwłocznej wymiany wyników audytów przeprowadzonych w odniesieniu do systemów zarządzania i kontroli w celu jak najlepszego wykorzystania potencjału kontrolnego i uniknięcia nieuzasadnionego dublowania zadań.

2. Komisja i organy kontroli organizują przynajmniej raz do roku regularne spotkania dla wspólnego zbadania wyników kontroli przewidzianych w sprawozdaniach rocznych, o których mowa w art. 28 ust. 2 decyzji 2004/904/WE oraz dla wymiany opinii w innych kwestiach związanych z ulepszaniem systemów zarządzania i kontroli.

ROZDZIAŁ V

USTALENIA DOTYCZĄCE UŻYCIA EUR

Artykuł 15

Programy wieloletnie i roczne

1. Projekt programów wieloletnich i rocznych, o których mowa w art. 16 decyzji 2004/904/WE jest przedkładany Komisji w EUR.

2. Państwa Członkowskie, których walutą w dniu przedłożenia projektu programu wieloletniego i rocznego nie jest EUR przedstawiają informacje finansowe zawarte w załącznikach 1 i 2 do niniejszej decyzji zarówno w EUR jak i w walucie krajowej. Kurs wymiany stosowanym przy przeliczaniu waluty krajowej na EUR jest kurs dzienny publikowany w serii C *Dziennika Urzędowego Unii Europejskiej* w ostatnim dniu roboczym miesiąca poprzedzającego miesiąc, w którym przedłożono Komisji projekt programu wieloletniego i rocznego.

Artykuł 16

Sprawozdania, wykazy wydatków oraz wnioski dotyczące płatności.

1. Sprawozdania okresowe, sprawozdanie końcowe z realizacji, wykazy wydatków oraz wnioski dotyczące płatności, o których mowa w art. 16 decyzji 2004/904/WE są przedkładane Komisji w EUR.

2. Państwa członkowskie, których walutą w dniu przedłożenia sprawozdań nie jest EUR mogą przedstawić informacje finansowe zawarte w załącznikach 3, 4 i 6 zarówno w EUR jak i w walucie krajowej. W tym przypadku kursem wymiany stosowanym przy przeliczaniu waluty krajowej na EUR za wydatki poniesione w walucie krajowej jest kurs dzienny publikowany w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* w ostatnim dniu roboczym miesiąca poprzedzającego miesiąc, w którym wydatki zarejestrowano w księgach organu odpowiedzialnego.

3. W przypadku gdy EUR stanie się walutą narodową danego państwa członkowskiego, które wdrożyło określoną w poprzednim ustępie procedurę przeliczania, omawiana procedura przeliczania będzie nadal obowiązywać w stosunku do wszelkich wydatków odnotowanych w zestawieniach rachunkowych organu odpowiedzialnego przed datą wejścia w życie stałego kursu przeliczania waluty krajowej na EUR.

ROZDZIAŁ VI

ROZLICZANIE KSIĄG

Artykuł 17

Rozliczanie ksiąg

1. W terminie dziewięciu miesięcy od daty uznania kwalifikowalności kosztów określonych w corocznej decyzji w sprawie

współfinansowania z Funduszu organ odpowiedzialny przedkłada Komisji następujące dokumenty:

a) sprawozdanie końcowe z realizacji programu rocznego sporządzone według wzoru przedstawionego w załączniku 4;

- b) ostateczny wykaz wydatków sporządzony według wzoru przedstawionego w załączniku 6; potwierdzony przez organ potwierdzający;
- c) sprawozdanie w sprawie przeprowadzonych kontroli sporządzone przez organ kontroli;
- d) wniosek dotyczący płatności lub deklaracja zwrotu kosztów sporządzone według wzoru przedstawionego w załączniku 5.

2. Dziesięcioletni termin, o którym mowa w ust. 1, ulega zawieszeniu z chwilą przyjęcia przez Komisję decyzji o zawieszeniu płatności środków przeznaczonych na współfinansowanie odpowiedniego programu rocznego, zgodnie z przepisami art. 26 ust. 2 decyzji 2004/904/WE. Okres trwania nalicza się ponownie od dnia powiadomienia państwa członkowskiego o decyzji Komisji, o której mowa w art. 26 ust. 3 decyzji 2004/904/WE.

3. Nie naruszając przepisów art. 26 decyzji 2004/904/WE, Komisja w ciągu sześciu miesięcy od otrzymania dokumentów, o których mowa w ust. 1, powiadamia państwo członkowskie o kwocie wydatków uznanej za należną ze środków Funduszu oraz o wszelkich korektach finansowych wynikających z różnicy między wydatkami deklarowanymi a uznanymi za należne z budżetu. Państwo członkowskie ma trzy miesiące na zgłoszenie swoich uwag.

4. W ciągu trzech miesięcy od otrzymania uwag państwa członkowskiego Komisja podejmuje decyzję w sprawie kwoty wydatków uznanej jako należna ze środków Funduszu oraz wypłaca saldo wynikające z różnicy między ostateczną kwotą uznanymi wydatków a sumami dotychczas wypłaconymi państwu członkowskim.

5. Jeżeli organ odpowiedzialny nie dostarczy dokumentów wymaganych w ust. 1 w wyznaczonym terminie i w wymaganym formacie, Komisja automatycznie anuluje współfinansowanie z Funduszu na okres przewidziany decyzją o współfinansowaniu, wyda nakaz zwrotu wszystkich kwot wypłaconych do tej pory w ramach prefinansowania na mocy decyzji o współfinansowaniu kwot oraz umorzy wszystkie zaległe kwoty.

6. Procedurę automatycznego anulowania zobowiązań, opisaną w ust. 5, zawiesza się w odniesieniu do kwot przypadających na dane projekty, w przypadku gdy postępowania prawne lub administracyjne postępowania odwoławcze ze skutkiem zawieszającym toczą się na szczeblu państwa członkowskiego w czasie składania dokumentów określonych w ust. 1. W cząstkowych sprawozdaniach końcowych państwo członkowskie podaje szczegółowe informacje na temat takich projektów oraz wysyła co 6 miesięcy sprawozdania opisujące postęp, jaki dokonał się w odniesieniu do tych projektów. W ciągu 3 miesięcy od zamknięcia postępowania prawnego lub administracyjnego postępowania odwoławczego państwo członkowskie przedstawia dokumenty wymagane w ust. 1 odnoszące się do danych projektów.

ROZDZIAŁ VII

POSTANOWIENIA KOŃCOWE

Artykuł 18

Przepisy końcowe

Państwa członkowskie mogą stosować krajowe przepisy dotyczące kontroli bardziej rygorystyczne niż zawarte w niniejszej decyzji.

Artykuł 19

Niniejsza decyzja jest skierowana do Królestwa Belgii, Republiki Czeskiej, Republiki Federalnej Niemiec, Republiki Estońskiej, Republiki Greckiej, Królestwa Hiszpanii, Republiki Francuskiej,

Irlandii, Republiki Włoskiej, Republiki Cypryjskiej, Republiki Łotewskiej, Republiki Litewskiej, Wielkiego Księstwa Luksemburga, Republiki Węgierskiej, Republiki Malty, Królestwa Niderlandów, Republiki Austrii, Rzeczypospolitej Polskiej, Republiki Portugalskiej, Republiki Słowenii, Republiki Słowackiej, Republiki Finlandii, Królestwa Szwecji oraz Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej.

Sporządzono w Brukseli, dnia 20 stycznia 2006 r.

W imieniu Komisji
Franco FRATTINI
Wiceprzewodniczący Komisji

ZAŁĄCZNIK 1

EUROPEJSKI FUNDUSZ NA RZECZ UCHODźCÓW

PROJEKT PROGRAMU WIELOLETNIEGO (2005–2007)

1. PAŃSTWO CZŁONKOWSKIE

.....

2. ORGAN ODPOWIEDZIALNY ZGODNIE Z ART. 13 DECYZJI USTANAWIAJĄCEJ EFU (ORGAN FUNKCJONUJĄCY W RAMACH PAŃSTWA CZŁONKOWSKIEGO LUB KRAJOWY PODMIOT PUBLICZNY)

Organ odpowiedzialny w rozumieniu art. 13 decyzji 2004/904/WE

Nazwa:

Adres:

Nazwisko osoby odpowiedzialnej:

Osoba kontaktowa:

Funkcja osoby kontaktowej:

Tel.:

Faks:

E-mail:

Organ delegowany w rozumieniu art. 13 ust. 1 decyzji 2004/904/WE (tam, gdzie ma zastosowanie)*(należy załączyć oficjalny dokument, przy czym organ odpowiedzialny przekazuje odpowiedzialność za realizację działań Europejskiego Funduszu na rzecz Uchodźców na organ delegowany)*

Nazwa:

Adres:

Nazwisko osoby odpowiedzialnej:

Osoba kontaktowa:

Funkcja osoby kontaktowej:

Tel.:

Faks:

E-mail:

3. SYTUACJA W DANYM PAŃSTWIE CZŁONKOWSKIM

Należy dostarczyć opis bieżącej sytuacji w danym państwie członkowskim w odniesieniu do uzgodnień dotyczących przyjmowania, procedur udzielania azylu, integracji i dobrowolnych powrotów osób, o których mowa w art. 3 decyzji 2004/904/WE. Opis powinien obejmować:

- 1) przegląd tendencji w odniesieniu do grup docelowych, o których mowa w art. 3 poczynając od 2003 r., łącznie ze związłym opisem warunków socjalnych, jakimi dysponują osoby ubiegające się o azyl, uchodźcy i wysiedleńcy (**przesiedlenie jeżeli dotyczy**);

7. ORIENTACYJNY PLAN FINANSOWANIA

Proszę przygotować orientacyjny plan finansowania, który określa proponowany wkład finansowy Funduszu i ogólną kwotę współfinansowania publicznego i/lub prywatnego dla każdego działania i na każdy rok.

Orientacyjny plan finansowania (3-letni wieloletni okres planowania)

		Środki publiczne				Prywatne	Ogółem
		Wspólnota (EFU)	Państwo	Regiony	Władze lokalne		
Przyjmowanie i procedury udzielania azylu	<i>Ogółem</i>	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	2005						0,00
	2006						0,00
	2007						0,00
Integracja	<i>Ogółem</i>	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	2005						0,00
	2006						0,00
	2007						0,00
Dobrowolny powrót	<i>Ogółem</i>	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	2005						0,00
	2006						0,00
	2007						0,00
Pomoc techniczna	<i>Ogółem</i>	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	2005						0,00
	2006						0,00
	2007						0,00
Ogółem		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	2005	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	2006	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	2007	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Proszę odnieść się do art. 15 niniejszej decyzji.

8. WIDOCZNOŚĆ WSPÓŁFINANSOWANIA Z EFU

Finansowanie EFU musi zostać wyraźnie uwidocznione dla każdego rodzaju działalności związanej z działaniami finansowanymi w ramach programu. Do sposobów zapewnienia widoczności zalicza się:

- Umieszczanie logo UE i oznaczenia dotyczącego współfinansowania przez EFU na wszystkich materiałach wytworzonych przez organy krajowe odpowiedzialne za wdrażanie programu krajowego (zaproszeniach do składania wniosków w sprawie projektów, wytyczne, formularze zgłoszeniowe, pisma do wnioskodawców, itp.);
- Informowanie wszystkich beneficjentów projektu na temat współfinansowania z EFU;
- Umieszczanie logo UE na wszystkich przedmiotach należących do wyposażenia zakupionego dla potrzeb projektu;
- Umieszczanie logo UE i oznaczenia dotyczącego współfinansowania z EFU na wszystkich odpowiednich materiałach promocyjno-reklamowych, broszurach, na papierze firmowym, pracach z zakresu PR, itd.;

- Umieszczanie logo UE i oznaczenia dotyczącego współfinansowania z EFU w siedzibach odbiorców dotacji (np.: ścianach biurowych, przy wejściach, itd.);
- Informowanie o projektach uczestników seminariów, na których omawia się również współfinansowanie z EFU.

Oznaczenie dotyczące współfinansowania z EFU powinno mieć następujące brzmienie: „projekt współfinansowany przez Europejski Fundusz na rzecz Uchodźców”.

Logo UE może zostać ściągnięte ze strony: http://europa.eu.int/abc/symbols/emblem/index_en.htm

Wszelkie publikacje zawierające oznaczenie dotyczące współfinansowania z EFU powinny zawierać sprecyzowanie, że publikacja odzwierciedla poglądy autora a Komisja nie ponosi odpowiedzialności za jakikolwiek sposób wykorzystania tej informacji.

Załącznik (i)

do projektu programu rocznego 2005

Opis systemu zarządzania i kontroli ustanowionego przez państwo członkowskie w celu realizacji EFU II

Z uwagi na odpowiedzialność państw członkowskich za zarządzanie projektami wspieranymi przez EFU zgodnie z art. 12 ust. 12 lit. c) decyzji 2004/904/WE proszę opisać ustanowiony system wykonawczy w celu: a) zapewnienia współdziałania i spójności działań, b) dokonania wyboru projektów oraz zapewnienia przejrzystości procedury wyboru oraz c) zarządzania, monitorowania, kontroli, oceny oraz audytu projektów.

System wykonawczy uwzględnia przepisy wykonawcze przyjęte przez Komisję zgodnie z art. 13 ust. 5 decyzji 2004/904/WE

Przy opisie systemu wykonawczego proszę korzystać z kwestionariusza załączonego w Załączniku (i). Proszę dostarczyć niniejszy kwestionariusz łącznie z wnioskiem dotyczącym programu rocznego 2005.

Państwa członkowskie uwzględniają, że po każdorazowym przeprowadzeniu istotnych zmian systemów i procedur należy dostarczyć Komisji uaktualizowany opis systemów zarządzania i kontroli.

Data:

1. RAMY DZIAŁAŃ

1.1. Ramy prawne

(Wskazać prawodawstwo i krajowe przepisy mające zastosowanie do procedur zarządzania i kontroli dla działań EFU)

Prawodawstwo krajowe mające zastosowanie do procedur zarządzania EFU

.....
.....
.....
.....
.....
.....

Szczegółowe przepisy krajowe przyjęte dla zarządzania EFU

.....
.....
.....
.....
.....

1.2. Organ odpowiedzialny i organ delegowany

Organ odpowiedzialny w rozumieniu art. 13 decyzji 2004/904/WE

(należy załączyć oficjalny dokument wyznaczający dany organ publiczny jako „organ odpowiedzialny” za zarządzanie EFU)

Nazwa:

Adres:

Nazwisko osoby odpowiedzialnej:

Osoba kontaktowa:

Funkcja osoby kontaktowej:

Tel.:

Faks:

E-mail:

Zadania	Jednostki/departamenty/osoby odpowiedzialne
Odbiór wniosków o płatności/faktur	
Analiza wniosków o płatności/faktur beneficjentów	
Autoryzacja płatności	
Kontrola projektów ⁽¹⁾	
Płatności	
Przygotowanie i publikacja zaproszenia do składania ofert	
Odbiór i rejestracja ofert przetargowych	
Administracyjna analiza przetargów	
Finansowa analiza ofert przetargów	
Techniczna analiza przetargów	
Procedura rozstrzygnięcia przetargu	
Podpisywanie umów	
Opracowanie rocznego sprawozdania z realizacji	
Opracowywanie zestawień wydatków przesyłanych przez państwo członkowskie do Komisji Europejskiej	
Opracowywanie wniosków o płatności przesyłanych przez państwo członkowskie do Komisji Europejskiej	
Przesyłanie przez państwo członkowskie wniosków o płatności do Komisji Europejskiej	
Audyt systemów zarządzania ⁽²⁾	
Ocena ⁽¹⁾	

⁽¹⁾ Tam, gdzie ma to zastosowanie, wskazać doradców zewnętrznych.

⁽²⁾ Uwaga: Weryfikacja będzie przeprowadzana przez organ odpowiedzialny lub podlegający mu organ (przez audytorów zewnętrznych, organy publiczne) dla celów kontroli (art. 25 lit. a), tj. niezwiązana bezpośrednio z monitorowaniem codziennego zarządzania projektem (analiza i decyzja, wnioski o płatności) itd.

3.2. Rozdział obowiązków

(jeżeli zarządzanie, dokonywanie płatności oraz zadania związane z kontrolą są przeprowadzane w obrębie tej samej jednostki (departamentu), proszę sprecyzować, w jaki sposób działania te są wyraźnie rozdzielone)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Wprowadzanie dochodów i wydatków EFU do ksiąg rachunkowych

3.2.1. Ustalenia rachunkowe

Jaki instrument rachunkowy stosuje się dla zarejestrowania środków EFU?

Specjalna pozycja budżetu w budżecie krajowym

Pozycja pozabudżetowa

Specjalny rachunek bankowy

Inne (proszę wymienić)

- 3.2.2. Opis cyklu, w jakim środki pieniężne są udostępniane i przekazywane z rachunku w państwie członkowskim, na który są wpłacone, na specjalny rachunek ostatecznego beneficjenta

Poziomy	Nazwa rachunku	Osoba odpowiedzialna
Wpłynięcie środków pieniężnych płatnych przez WE		
Ostateczny beneficjent		

Czy cykl autoryzacyjny dla płatności EFU jest podobny do takiego cyklu w przypadku płatności uiszczanych z budżetu krajowego?

Tak Nie

Jeżeli nie, proszę opisać różnice, określając podstawowe powody

.....

.....

.....

.....

.....

.....

- 3.2.3. Opis zasad (jeżeli są stosowane) przenoszenia środków EFU oraz środków krajowego współfinansowania w przypadku korzystania z funduszy publicznych

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

4. ANALIZA PROCESU ZARZĄDZANIA — OPIS CYKLÓW I PROCEDUR

4.1. Przygotowanie programu wieloletniego i rocznego

Kto zajmuje się przygotowaniem przedstawianych Komisji programów wieloletnich i rocznych?

.....

.....

.....

.....

W szczególności, w jaki sposób włącza się plany finansowe w powyższe programy?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Czy przygotowania te pociągają za sobą nawiązanie kontaktu z odpowiednimi partnerami dla ustanowienia wieloletnich programów pracy lub z potencjalnymi beneficjentami przed ustanowieniem programu rocznego (zaproszenie do wyrażania zainteresowania, zaproszenia do składania wniosków, procedury przetargu)?

.....

.....

.....

.....

4.2. Zaproszenia do składania wniosków oraz wybór ofert/procedury przetargu

Czy dokumenty (podręczniki, okólniki, wytyczne dotyczące procedur) ustanawiające opisane poniżej procedury zostały przyjęte przez organ odpowiedzialny/organ delegowany?

Tak Nie

4.2.1. Ustanawianie zaproszenia do składania wniosków/zaproszenia do składania ofert

— Przygotowanie i zatwierdzenie zaproszenia do składania wniosków/zaproszenia do składania ofert

Czy istnieje postanowienie w tej sprawie? Tak/Nie/Brak	Odpowiedzialna jednostka/departament	Forma (podręcznik, okólnik, wytyczne dotyczące procedur, listy kontrolne itd.)	Dokumenty dołączane do wniosku
			zaproszenie do składania wniosków 2005 (wraz z formularzami zgłoszeniowymi); zaproszenie do składania ofert

— Kto jest konsultowany przed sfinalizowaniem zaproszenia do składania wniosków/zaproszenia do składania ofert?

- Inne departamenty
- Inne organy krajowe
- Komisja Europejska
- Inne (proszę wymienić)

4.2.2. Publikacja zaproszenia do składania wniosków/zaproszenia do składania ofert

Czy istnieje postanowienie w tej sprawie? Tak/Nie/Brak	Odpowiedzialna jednostka/departament	Forma (podręcznik, okólnik, wytyczne dotyczące procedur, listy kontrolne itd.)

- Ustalenia dotyczące publikacji:
- Krajowy Dziennik Urzędowy oraz *Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej* (jeżeli wymaga tego procedura przetargu)
 - specjalne strony internetowe
 - prasa ogólna
 - prasa specjalistyczna
 - broszury i foldery
 - Inne (proszę wymienić)

4.2.3. *Wspieranie wnioskodawców w przygotowywaniu wniosków/przetargów (tj. za pomocą dokumentów czy za pośrednictwem służb wyjaśniających zasady zaproszeń do składania wniosków/ofert, takich jak wytyczne dla wnioskodawców itp.)*

Czy istnieje postanowienie w tej sprawie? Tak/Nie/Brak	Odpowiedzialna jednostka/departament	Forma (podręcznik, okólnik, wytyczne dotyczące procedur, listy kontrolne itd.)	Dokumenty dołączane do wniosku
			Istniejące dokumenty lub wnioski

4.2.4. *Odbiór i rejestracja wniosków/dokumentów dotyczących przetargu*

Czy istnieje postanowienie w tej sprawie? Tak/Nie/Brak	Jednostka/Departament	Forma (podręcznik, okólnik, wytyczne dotyczące procedur, listy kontrolne itd.)

- Odbiór wniosku/oferty przetargowej został potwierdzony za pomocą:
- potwierdzenia odbioru
 - pisma/faksu/e-maila
 - Inne (proszę wymienić)
 - brak potwierdzenia
- Weryfikacja zachowania terminu wysyłki/potwierdzenia odbioru oraz kompletności dokumentów załączonych do wniosku/oferty przetargowej:

Czy istnieje postanowienie w tej sprawie? Tak/Nie/Brak	Odpowiedzialna jednostka/departament	Forma (podręcznik, okólnik, wytyczne dotyczące procedur, listy kontrolne itd.)

4.2.5. *Analiza dokumentów wniosku/oferty przetargowej*

a) Analiza administracyjna

(informacje o wnioskodawcach, kontrola kryteriów kwalifikowalności, itd.)

Czy istnieje postanowienie w tej sprawie? Tak/Nie/Brak	Odpowiedzialna jednostka/departament	Forma (podręcznik, okólnik, wytyczne dotyczące procedur, listy kontrolne itd.)

b) Analiza techniczna

(analiza w świetle kryteriów wyboru i przyznawania finansowania określonych w zaproszeniu do składania wniosków/wymogach przetargowych)

Czy istnieje postanowienie w tej sprawie? Tak/Nie/Brak	Odpowiedzialna jednostka/departament	Forma (podręcznik, okólnik, wytyczne dotyczące procedur, listy kontrolne itd.)

Czy określono dokładne kryteria wyboru i przyznawania finansowania?

Tak Nie

Jeżeli tak, czy zostały przedstawione za pomocą dokumentu (analityczna lista kontrolna itd.)?

Tak Nie

c) Analiza finansowa

Czy istnieje postanowienie w tej sprawie? Tak/Nie/Brak	Odpowiedzialna jednostka/departament	Forma (podręcznik, okólnik, wytyczne dotyczące procedur, listy kontrolne itd.)

Czy określono dokładne kryteria (wartości referencyjne/pułapy dla poszczególnych typów wydatków)?

Tak Nie

Jeżeli tak, czy zostały przedstawione za pomocą dokumentu (lista kontrolna itd.)?

Tak Nie

4.2.6. Związek z innymi wspólnotowymi inicjatywami i programami

Czy przeprowadza się kontrole w sprawie wszelkiego możliwego pokrywania się z działaniami/projektami finansowanymi w ramach innych inicjatyw czy programów wspólnotowych, takich jak EQUAL, w Państwa państwie członkowskim?

Czy istnieje postanowienie w tej sprawie? Tak/Nie/Brak	Odpowiedzialna jednostka/departament	Forma (podręcznik, okólnik, wytyczne dotyczące procedur, listy kontrolne itd.)

4.2.7. Ocena i wybór wniosków/procedur rozstrzygnięcia przetargu

Czy istnieje postanowienie w tej sprawie? Tak/Nie/Brak	Odpowiedzialna jednostka/departament	Forma (podręcznik, okólnik, wytyczne dotyczące procedur, listy kontrolne itd.)

(Proszę opisać strony zaangażowane (ocena wewnętrzna, zewnętrzni rzeczoznawcy, komitety oceniające) w ocenę przedłożonych wniosków/ofert przetargowych)

.....

.....

.....

.....

.....

4.2.8. Decyzja wyboru/odrzućcia wniosku/oferty przetargowej

Kto jest oficjalnie odpowiedzialny za podjęcie decyzji w sprawie wyboru lub odrzućcia wniosku?

Czy istnieje postanowienie w tej sprawie? Tak/Nie/Brak	Odpowiedzialna jednostka/departament	Forma (podręcznik, okólnik, wytyczne dotyczące procedur, listy kontrolne itd.)

4.2.9. Zawiadomienie o podjęciu decyzji o odrzućciu wniosku/oferty przetargowej

Czy istnieje postanowienie w tej sprawie? Tak/Nie/Brak	Odpowiedzialna jednostka/departament	Forma (podręcznik, okólnik, wytyczne dotyczące procedur, listy kontrolne itd.)

Czy wnioskodawcy/oferentowi wysłano pismo ze wskazaniem przyczyn odrzućcia?

Tak Nie

Czy pismo wskazuje przyczyny odrzućcia?

Tak Nie

4.2.10. Przyjęcie projektu/decyzji o finansowaniu/oferty przetargowej

Ustalenia dotyczące księgowości dla wybranych projektów

Czy istnieje postanowienie w tej sprawie? Tak/Nie/Brak	Odpowiedzialna jednostka/departament	Forma (podręcznik, okólnik, wytyczne dotyczące procedur, listy kontrolne itd.)

Kto podpisuje umowę dofinansowania/decyzję o przyjęciu oferty przetargowej w imieniu organu odpowiedzialnego/organu delegowanego?

(proszę załączyć kopię wzorcowej umowy i wzorcowych sprawozdań wysyłanych do beneficjentów)

Czy istnieje postanowienie w tej sprawie? Tak/Nie/Brak	Odpowiedzialna jednostka/departament	Forma (podręcznik, okólnik, wytyczne dotyczące procedur, listy kontrolne itd.)	Dokumenty dołączane do wniosku
			wzorcowe(a) umowa(y) w sprawie dofinansowania

4.3. Zarządzanie i wypłacanie dotacji

4.3.1. Ustalenia dotyczące płatności określone w umowie(-ach) dofinansowania zawartej(-ych) z beneficjentem

Płatność	Kwota (% całości)	Warunki płatności (sprawozdania, jakie powinni przedstawić beneficjenci)	Planowana data (w związku z zakończeniem projektu)
Pierwsza przedpłata?			
Druga przedpłata?			
Bilans			

Czy sporządzono wzorcowe sprawozdania okresowe oraz sprawozdania dotyczące ostatecznej oceny na użytek beneficjentów? (należy załączyć wzorcowe sprawozdania okresowe oraz sprawozdania dotyczące oceny)

Tak Nie

Czy sporządzono wzorcowe sprawozdania końcowe/wnioski o płatności na użytek beneficjentów? (należy załączyć wzorcowe sprawozdania końcowe oraz wnioski o płatności)

Tak Nie

4.3.2. Monitorowanie realizacji projektów

Czy istnieje postanowienie w tej sprawie? Tak/Nie/Brak	Odpowiedzialna jednostka/departament	Forma (podręcznik, okólnik, wytyczne dotyczące procedur, listy kontrolne itd.)

Czy monitoring przewiduje także wizyty odbywane w celu przeprowadzania kontroli projektów na miejscu?

Tak Nie

Jeżeli tak, to jakie ustalenia mają zastosowanie (częstotliwość, kontrole działań przeprowadzanych w ramach projektu/aspektów finansowych itd.)?

.....

.....

.....

.....

4.3.3. Odbiór i analiza wniosków o płatności przedkładanych w ramach projektów

Czy istnieje postanowienie w tej sprawie? Tak/Nie/Brak	Odpowiedzialna jednostka/departament	Forma (podręcznik, okólnik, wytyczne dotyczące procedur, listy kontrolne, itd.)

Czy analiza wniosków o płatności przewiduje także następujące kontrole:

	Pierwsza przedpłata (Tak/Nie)	Druga przedpłata (Tak/Nie)	Końcowa (Tak/Nie)
Czy wnioskowana kwota jest zgodna z kwotą przewidzianą w umowie			
Czy wnioskodawca jest właściwą osobą i czy rachunek bankowy, na który przelewa się środki finansowe, funkcjonuje prawidłowo			
Czy projekt został zrealizowany zgodnie z postanowieniami umowy dofinansowania			
Wyczerpujący, szczegółowy wykaz wydatków w ramach projektu			
Kontrola wyliczeń zawartych w zestawieniu wydatków beneficjenta			
Czy zadeklarowane wydatki są zgodne z prognozą budżetową			
Dodatkowe dowody dotyczące zadeklarowanych wydatków			
Procent zadeklarowanych wydatków, dla których dostarczono dodatkowych dowodów: ... %			
Potwierdzenie wydatków przez organ zewnętrzny (księgowego, audytora itd.)			
Czy zadeklarowane wydatki są zgodne z przepisami decyzji Komisji			

4.3.9. Procedury nowego przydziału dla środków zwróconych w ramach EFU (tam, gdzie ma to zastosowanie)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

4.4. Zestawienia wydatków i wnioski o płatności od państw członkowskich

4.4.1. Zestawienie wydatków

Który departament/jednostka opracowuje przesyłane do Komisji Europejskiej zestawienia wydatków?

Czy istnieje postanowienie w tej sprawie? Tak/Nie/Brak	Odpowiedzialna jednostka/departament	Forma (podręcznik, okólnik, wytyczne dotyczące procedur, listy kontrolne itd.)

Który organ potwierdza przesyłane do Komisji Europejskiej zestawienia wydatków?

Czy istnieje postanowienie w tej sprawie? Tak/Nie/Brak	Jednostka/Departament	Forma (podręcznik, okólnik, wytyczne dotyczące procedur, listy kontrolne itd.)

4.4.2. Wniosek o płatność

Który departament opracowuje przesyłany do Komisji Europejskiej wniosek o płatność (art.)?

Czy istnieje postanowienie w tej sprawie? Tak/Nie/Brak	Odpowiedzialna jednostka/departament	Forma (podręcznik, okólnik, wytyczne dotyczące procedur, listy kontrolne itd.)

5. KONTROLA I AUDYT

5.1. Departamenty odpowiedzialne za kontrolę projektu (jak określono w art. 25 lit. a))

Czy istnieje postanowienie w tej sprawie? Tak/Nie/Brak	Odpowiedzialna jednostka/departament ⁽¹⁾	Forma (podręcznik, okólnik, wytyczne dotyczące procedur, listy kontrolne itd.)

(¹) Wskazać również przypadki, w których przy przeprowadzaniu kontroli korzystano z pomocy organu zewnętrznego.

5.2. **Cechy kontroli projektów**

Wskaźniki	Tak	Nie
Struktura kontroli:		
— scentralizowana		
— zdecentralizowana		
— przekazana na zewnątrz		
Liczba osób przeprowadzających kontrolę		
Rodzaje kontroli:		
Kontrole oparte na analizie ryzyka?		
— <i>ex ante</i>		
— w trakcie realizacji projektu		
— <i>ex post</i>		
Program roczny jest opracowywany z uwzględnieniem metod kontroli wrywkowej określonych w art. 7		

Czy działania kontrolne przewidują:

	Tak	Nie
Zapewnienie przestrzegania procedur wyboru projektu		
Kontrolę zgodności celów projektu z celami przedstawionymi w krajowym programie realizacji EFU		
Kontrolę zgodności wydatków przeniesionych przez beneficjentów z dokumentami towarzyszącymi		
Kontrola zgodności wydatków z wymaganiami Wspólnoty ustalonymi w trakcie krajowej procedury wyboru, z warunkami umowy lub instrumentu przydzielania finansowania oraz realizowanymi faktycznie pracami;		
Kontrola faktycznego zapewnienia współfinansowania krajowego		
Kontrola zgodności z procedurami i cyklami określonymi przez organ odpowiedzialny/pośrednika w zakresie analizy, autoryzacji i realizacji płatności na rzecz beneficjentów		
Kontrola zgodności kwoty finansowania z pułapami przewidzianymi w art. 23 decyzji 2004/904/WE		
Kontrola faktycznego dokonania wypłaty na rzecz beneficjentów		
Kontrola śladu rewizyjnego		
Kontrola zgodności przyjętych w odniesieniu do projektu wydatków i przychodów z kwotami wydatków i przychodów zadeklarowanymi przez organ odpowiedzialny w zestawieniu wydatków przedstawionym Komisji Europejskiej		

5.3. **Działania podjęte w następstwie kontroli**

a) Do kogo wysyłane są sprawozdania?

- beneficjenci kontrolowanych projektów
- zarząd organu odpowiedzialnego
- departament audytu wewnętrznego organu odpowiedzialnego
- inne krajowe organy audytu
- Inne (proszę wymienić)

6. ŚLAD REWIZYJNY

Gdzie przechowywane są następujące dokumenty?

Dokumenty	Odpowiedzialna jednostka/ departament	Przez jak długi okres?
Krajowe programy wieloletnie i roczne		
Decyzja Komisji Europejskiej w sprawie krajowych programów wieloletnich i rocznych		
Zaproszenia do składania wniosków/zaproszenia do składania ofert		
Akta dotyczące wnioskodawców/akta dotyczące umowy		
Analizy administracyjne, techniczne i finansowe otrzymanych wniosków (wzory oceny) oraz sprawozdania komitetu oceniającego		
Decyzja o przyznaniu lub odmowie finansowania		
Umowa o finansowaniu projektu		
Związane z projektem decyzje w sprawie zobowiązań finansowych		
Sprawozdania okresowe oraz sprawozdania końcowe przedłożone przez beneficjentów		
Sprawozdania finansowe i wnioski o płatności przedkładane w ramach finansowanych projektów		
Dokumenty towarzyszące dokumentujące wydatki i dochody dotyczące finansowanych projektów		
Autoryzacja płatności/zwrotu finansowania (listy kontrolne)		
Nakazy płatności/zwrotu finansowania		
Dowód realizacji płatności/zwrotu finansowania		
Sprawozdania z kontroli projektów		
Sprawozdania z kontroli systemów zarządzania i kontroli przeprowadzanych na szczeblu krajowym		
Zestawienia wydatków przesłane do Komisji Europejskiej		
Wnioski o płatności przesłane do Komisji Europejskiej		
Końcowe sprawozdania z realizacji przesłane do Komisji Europejskiej		
Dowód płatności otrzymany od Komisji Europejskiej		

7. OCENA

7.1. Departament odpowiedzialny za ocenę

Czy istnieje postanowienie w tej sprawie? Tak/Nie/Brak	Odpowiedzialna jednostka/departament (!)	Forma (podręcznik, okólnik, wytyczne dotyczące procedur, listy kontrolne itd.)

(!) Tam, gdzie ma to zastosowanie, wskazać doradców zewnętrznych.

7.2. Harmonogram procesu oceny

Jak często będą kontrolowane działania w ramach EFU?

Ocena w połowie okresu programowania

Ocena końcowa

7.3. Wskaźniki

Czy ustanowiono wskaźniki dla celów monitoringu i oceny projektów i programów krajowych oraz czy są one gromadzone na etapie zarządzania?

Tak

Nie

Czy ustanowiono szczegółowe wskaźniki dla każdego rodzaju działań przewidzianych w art. 4, 5, 6 i 7 decyzji 2004/904/WE?

	Wskaźniki zasobów i ukończenia projektu (wstawić X jeżeli Tak)	Wskaźniki ukończenia działania (wstawić X jeżeli Tak)	Wskaźniki dotyczące wyniku działania (wstawić X jeżeli Tak)	Wskaźniki wpływu działania (konsekwencji) (wstawić X jeżeli Tak)
1. Warunki przyjmowania uchodźców i procedury udzielania azylu				
— pomoc dla osób				
— pomoc strukturalna				
2. Integracja				
— pomoc dla osób				
— pomoc strukturalna				
3. Dobrowolny powrót				
— pomoc dla osób				
— pomoc strukturalna				

iii) **Plan finansowania** (*)

Środki z Europejskiego Funduszu na rzecz Uchodźców	A	0,00 EUR	0,00 %
Środki publiczne	B	0,00 EUR	0,00 %
Środki z zasobów regionalnych	C	0,00 EUR	0,00 %
Środki z budżetu organów lokalnych	D	0,00 EUR	0,00 %
Środki krajowe	E = B+C+D	0,00 EUR	0,00 %
Łączny przydział środków publicznych	F = A+E	0,00 EUR	0,00 %
Środki prywatne	G	0,00 EUR	0,00 %
Koszty ogółem	H = F+G	0,00 EUR	0,00 %

(*) Proszę odnieść się do art. 15 niniejszej decyzji.

iv) **Harmonogram**

(Daty rozpoczęcia projektów powinny zawierać się w okresie pomiędzy 1 stycznia 2005 r. i 31 grudnia roku objętego programem. W drodze wyjątku daty rozpoczęcia projektów objętych programem na rok 2005 mogą zawierać się między 1.1.2005 a 30.6.2006. Wydatki związane z projektem w ramach programu rocznego 2005 mogą kwalifikować się od dnia 1 stycznia 2005 r.)

Data rozpoczęcia:

Data zakończenia:

v) **Działania przewidziane do realizacji (schemat operacyjny)**

Patrz działania określone w art. 5 decyzji 2004/904/WE

vi) **Grupy docelowe**

Osoby określone w art. 3 decyzji 2004/904/WE ustanawiającej EFU (określić status prawny)

vii) **Beneficjenci dotacji**

(organizacje pozarządowe, organy federalne, krajowe, regionalne lub lokalne, inne organizacje nienastawione na przynoszenie dochodu ...)

viii) **Zaangażowane organy krajowe**

Podać, czy inny organ poza organem odpowiedzialnym zgodnie z art. 13 decyzji o ustanowieniu EFU jest zaangażowany

ix) **Oczekiwane wyniki określone ilościowo**

Zestawienie podanych poniżej przykładów jest opisowe, lecz niewyczerpujące:

- Poprawa dostosowania infrastruktury lub usług (ilościowo).
- Pomoc materialna oraz opieka medyczna lub psychologiczna.
- Pomoc społeczna, informowanie lub pomoc w związku z formalnościami administracyjnymi.
- Świadczenie usług pomocniczych, takich jak tłumaczenia i szkolenia, w celu poprawy warunków przyjmowania uchodźców oraz efektywności i jakości procedur udzielania azylu.
- Poprawa sposobów informowania społeczności lokalnych mających styczność z osobami przyjmowanymi w państwie przyjmującym.
- Rodzaj i wymiar specjalnej pomocy dla słabszych grup.

- Zapewnienie docelowym grupom beneficjentów kontaktu ze specjalistycznymi doradcami w dziedzinie prawa i innymi.
- Liczba użytkowników produktów dostarczonych dzięki projektowi (źródła informacji, tłumaczenia dokumentów itd.).
- Konkretna poprawa procesu rozpatrywania wniosków o przyznanie azylu.
- Poprawa w możliwościach reprezentowania osób ubiegających się o azyl (np. pomoc prawna).
- Inne (podać szczegóły).

x) **Widoczność współfinansowania z Europejskiego Funduszu na rzecz Uchodźców (EFU)**

Opisać mechanizmy zapewnienia widoczności finansowania z EFU dla wszelkich działań związanych z projektami finansowanymi w ramach tego środka.

.....

xi) **Komplementarność w stosunku do podobnych działań finansowanych przez inne instrumenty oraz dodatkowość w stosunku do środków krajowych**

Proszę wykazać, że zaproponowane działania są w pełni zintegrowane i skoordynowane z podobnymi działaniami finansowanymi przez inne krajowe lub wspólnotowe instrumenty, a także że mają one charakter uzupełniający i nie zastępują działań krajowych.

.....

3.2. **Działanie B.: Integracja osób określonych w art. 3 decyzji 2004/904/WE, których pobyt na terytorium Państwa Członkowskiego ma charakter długotrwały i stały**

i) **Potrzeby usprawiedliwiające wdrożenie działania**

.....

ii) **Cel działania**

.....

iii) **Plan finansowania (*)**

Środki z Europejskiego Funduszu na rzecz Uchodźców	A	0,00 EUR	0,00 %
Środki publiczne	B	0,00 EUR	0,00 %
Środki z zasobów regionalnych	C	0,00 EUR	0,00 %
Środki z budżetu organów lokalnych	D	0,00 EUR	0,00 %
Środki krajowe	E = B+C+D	0,00 EUR	0,00 %
Łączny przydział środków publicznych	F = A+E	0,00 EUR	0,00 %
Środki prywatne	G	0,00 EUR	0,00 %
Koszty ogółem	H = F+G	0,00 EUR	0,00 %

(*) Proszę odnieść się do art. 15 niniejszej decyzji.

iv) **Harmonogram**

(Daty rozpoczęcia projektów powinny zawierać się w okresie pomiędzy 1 stycznia 2005 r. i 31 grudnia roku objętego programem. W drodze wyjątku daty rozpoczęcia projektów objętych programem na rok 2005 mogą zawierać się między 1.1.2005 a 30.6.2006. Wydatki związane z projektem w ramach programu rocznego 2005 mogą kwalifikować się od dnia 1 stycznia 2005 r.)

Data rozpoczęcia:

Data zakończenia:

v) **Działania przewidziane do realizacji (schemat operacyjny)**

Patrz działania określone w art. 6 decyzji 2004/904/WE

.....
.....
.....
.....
.....

vi) **Grupy docelowe**

Osoby określone w art. 3 decyzji o ustanowieniu EFU, których pobyt na terytorium Państwa Członkowskiego ma charakter długotrwały i/lub stały (uwaga: z wyłączeniem osób ubiegających się o azyl, nielegalnych migrantów lub migrantów)

vii) **Beneficjenci dotacji**

(organizacje pozarządowe, organy federalne, krajowe, regionalne lub lokalne, inne organizacje nienastawione na przynoszenie dochodu ...)

viii) **Zaangażowane organy krajowe**

Podać, czy zaangażowany jest inny organ poza organem odpowiedzialnym zgodnie z art. 13 2004/904/WE.

ix) **Oczekiwane wyniki określone ilościowo**

Zestawienie podanych poniżej przykładów jest opisowe, lecz niewyczerpujące:

- Zapewnienie doradztwa i pomocy w takich dziedzinach, jak: zakwaterowanie, środki utrzymania, integracja na rynku pracy, materiały i usługi w dziedzinie opieki medycznej, psychologicznej i społecznej.
- Szereg działań pozwalających beneficjentom na dostosowanie się do społeczeństwa państwa członkowskiego pod względem społeczno-kulturowym oraz uznanie wartości zawartych w Karcie Praw Podstawowych Unii Europejskiej.
- Zapewnienie podjęcia działań w celu wspierania trwałego i stałego uczestnictwa w życiu społecznym i kulturalnym.
- Wartość pieniężna bezpośredniego wsparcia (artykuły spożywcze, ubrania, zakwaterowanie itd.);
- Ilość dostarczonych usług opieki zdrowotnej.
- Ilość godzin dostarczonej edukacji lub szkolenia (np. szkolenia językowego lub zawodowego).
- Zapewnienie docelowym grupom beneficjentów kontaktu z doradcami społecznymi.
- Liczba użytkowników produktów dostarczonych dzięki projektowi (źródła informacji, tłumaczenia dokumentów itd.).

- Konkretna poprawa integracji uchodźców.
- Zapewnienie podjęcia działań wspierających zarówno równy dostęp tych osób do instytucji publicznych, jak i ich równe traktowanie przez te instytucje.
- Inne (podać szczegóły).

x) **Widoczność współfinansowania z EFU**

Opisać mechanizmy zapewnienia widoczności finansowania z EFU dla wszelkich działań związanych z projektami finansowanymi w ramach tego środka.

.....

.....

.....

.....

.....

xi) **Komplementarność w stosunku do podobnych środków finansowanych przez inne instrumenty oraz dodatkowość w stosunku do środków krajowych**

Państwo członkowskie powinno wykazać, że zaproponowane środki są w pełni zintegrowane i skoordynowane z podobnymi działaniami finansowanymi przez inne krajowe lub wspólnotowe instrumenty, a także że mają one charakter uzupełniający i nie zastępują działań krajowych.

.....

.....

.....

.....

.....

3.3. **Działanie C.: Dobrowolny powrót osób, o których mowa w art. 3 decyzji 2004/904/WE, pod warunkiem że nie przyjęły one nowego obywatelstwa i nie opuściły terytorium Państwa Członkowskiego**

i) **Potrzeby usprawiedliwiające wdrożenie działania**

.....

.....

ii) **Cel działania**

.....

.....

iii) **Plan finansowania (*)**

Środki z Europejskiego Funduszu na rzecz Uchodźców	A	0,00 EUR	0,00 %
Środki publiczne	B	0,00 EUR	0,00 %
Środki z zasobów regionalnych	C	0,00 EUR	0,00 %
Środki z budżetu organów lokalnych	D	0,00 EUR	0,00 %
Środki krajowe	E = B+C+D	0,00 EUR	0,00 %
Łączny przydział środków publicznych	F = A+E	0,00 EUR	0,00 %
Środki prywatne	G	0,00 EUR	0,00 %
Koszty ogółem	H = F+G	0,00 EUR	0,00 %

(*) Proszę odnieść się do art. 15 niniejszej decyzji.

iv) **Harmonogram**

(Daty rozpoczęcia projektów powinny zawierać się w okresie pomiędzy 1 stycznia i 31 grudnia roku objętego programem. W drodze wyjątku daty rozpoczęcia projektów objętych programem na rok 2005 mogą zawierać się między 1.1.2005 a 30.6.2006. Wydatki związane z projektem w ramach programu rocznego 2005 mogą kwalifikować się od dnia 1 stycznia 2005 r.)

Data rozpoczęcia:

Data zakończenia:

v) **Działania przewidziane do realizacji (schemat operacyjny)**

Patrz działania określone w art. 7 decyzji 2004/904/WE

.....
.....
.....
.....
.....

vi) **Działania podejmowane w następstwie powrotu**

Należy opisać system ustanowiony w celu monitorowania i przeprowadzania działań podejmowanych w następstwie dobrowolnego powrotu.

vii) **Grupy docelowe**

Osoby określone w art. 3 decyzji o ustanowieniu EFU, pod warunkiem, że nie przyjęły one nowego obywatelstwa (osoby naturalizowane) i nie opuściły terytorium państwa członkowskiego (należy sprecyzować)

viii) **Beneficjenci dotacji**

(organizacje pozarządowe, organy federalne, krajowe, regionalne lub lokalne, inne organizacje nienastawione na przynoszenie dochodu ...)

ix) **Zaangażowane organy krajowe**

Podać, czy zaangażowany jest inny organ poza organem odpowiedzialnym zgodnie z art. 13 decyzji 2004/904/WE o ustanowieniu EFU.

x) **Oczekiwane wyniki określone ilościowo**

Zestawienie podanych poniżej przykładów jest opisowe, lecz nie wyczerpujące:

- Liczba użytkowników usług informowania i doradztwa dotyczącego inicjatyw lub programów w zakresie dobrowolnego powrotu.
- Liczba osób (kadra wykwalifikowana, głów rodzin, członków rodziny), które powracają do kraju ojczystego.
- Liczba osób, które pozostały, lecz otrzymały pomoc związaną z powrotem.
- Dodatkowe korzyści gospodarcze dla państwa pochodzenia (np.: liczba utworzonych miejsc pracy, założonych firm itd.).
- Dostarczenie informacji na temat aspektów związanych z powrotem, łącznie z gospodarczą, administracyjną i polityczną sytuacją w państwie pochodzenia, możliwości zatrudnienia, praw własności i innych kwestii prawnych.
- Wartość pomocy finansowej dla powracających.
- Współdziałanie z podobnymi projektami w innych Państwach Członkowskich.

- Zapewnienie docelowym grupom beneficjentów kontaktu z doradcami.
- Liczba użytkowników produktów dostarczonych dzięki projektowi (informowanie o sytuacji w kraju lub regionie pochodzenia lub byłym zwyczajowym miejscu pobytu).
- Wpływ w kategoriach ilościowych działań społeczności rodaków zamieszkujących na terenie Unii Europejskiej służących ułatwieniu dobrowolnego powrotu osób określonych w decyzji Rady 2004/904/WE.
- Działania mające na celu ułatwienie organizacji i realizacji krajowych inicjatyw lub programów na rzecz dobrowolnego powrotu.
- Inne (podać szczegóły).

xi) **Widoczność współfinansowania z EFU**

Opisać mechanizmy zapewnienia widoczności finansowania z EFU dla wszelkich działań związanych z projektami finansowanymi w ramach tego środka.

.....

.....

.....

.....

.....

xii) **Komplementarność w stosunku do podobnych działań finansowanych przez inne instrumenty oraz dodatkowość w stosunku do działań krajowych**

Państwo członkowskie powinno wykazać, że zaproponowane działania są w pełni zintegrowane i skoordynowane z podobnymi działaniami finansowanymi przez inne krajowe (łącznie z regionalnymi i lokalnymi) lub wspólnotowe instrumenty, a także że mają one charakter uzupełniający i nie zastępują działań krajowych.

4. POMOC TECHNICZNA

i) **Potrzeby usprawniające korzystanie z pomocy technicznej**

Szczegółowy opis dostępnych zasobów oraz dodatkowych potrzeb, których zaspokojenie jest konieczne dla realizacji programu EFU

.....

.....

ii) **Cele pomocy technicznej (art. 18 decyzji 2004/904/WE)**

.....

.....

iii) **Plan finansowania (*)**

Środki z Europejskiego Funduszu na rzecz Uchodźców	A	0,00 EUR	0,00 %
Środki publiczne	B	0,00 EUR	0,00 %
Środki z zasobów regionalnych	C	0,00 EUR	0,00 %
Środki z budżetu organów lokalnych	D	0,00 EUR	0,00 %
Środki krajowe	E = B+C+D	0,00 EUR	0,00 %
Łączny przydział środków publicznych	F = A+E	0,00 EUR	0,00 %
Środki prywatne	G	0,00 EUR	0,00 %
Koszty ogółem	H = F+G	0,00 EUR	0,00 %

(*) Maksymalnie 7 % rocznych środków państwa członkowskiego, plus 30 000 EUR. Brak obowiązku współfinansowania. Proszę odnieść się do art. 15 niniejszej decyzji.

iv) **Harmonogram**

(Daty rozpoczęcia udzielania pomocy technicznej powinny zawierać się w okresie pomiędzy 1 stycznia 2005 r. i 31 grudnia roku objętego programem. W drodze wyjątku daty rozpoczęcia projektów objętych programem na rok 2005 mogą zawierać się między 1.1.2005 a 30.6.2006. Wydatki w ramach programu rocznego 2005 mogą kwalifikować się od dnia 1 stycznia 2005 r. do dnia 31 grudnia 2006 r.)

Data rozpoczęcia:

Data zakończenia:

v) **Działania przewidziane do realizacji (schemat operacyjny)**

Działania obejmujące pomoc techniczną i administracyjną odnoszącą się do przygotowania, monitoringu i oceny działań programu, na przykład:

- a) Koszty związane z przygotowaniem, wyborem, oceną i następstwami działania współfinansowanego przez EFU. Powyższe koszty mogą obejmować leasing lub nabycie systemów komputerowych, których potrzeba jest należycie uzasadniona przez organ odpowiedzialny i proporcjonalna do wielkości programu. Sprzęt uzyskany poprzez leasing lub kupno może być wykorzystywany jedynie do celów realizacji programu. Stosuje się zasady kwalifikowalności leasingu do współfinansowania.
- b) Działania informacyjne i koszty związane z widocznością współfinansowania z EFU.
- c) Koszty związane z audytem, kontrolami na miejscu i inspekcjami projektów.
- d) Wydatki związane z wynagrodzeniem, w tym składki na ubezpieczenia społeczne, kwalifikują się jedynie w następujących przypadkach:
- e) Zatrudnieni na stałe urzędnicy, tymczasowo oddelegowani na mocy formalnej decyzji organu odpowiedzialnego, którym powierzono zadania wymienione w punktach 2–4 powyżej.
- f) Czasowi przedstawiciele lub personel sektora prywatnego zatrudnieni wyłącznie do wykonania zadań wymienionych w punktach 2–4 powyżej.

vi) **Procedury udzielania zamówień publicznych**

Organ publiczny wdrażający program EFU (i inne organy wykonawcze zajmujące się wdrażaniem, tam gdzie ma to zastosowanie). Wskazać w szczególności, według jakich procedur udzielania zamówień publicznych zarządza się wydatkami w zakresie pomocy technicznej.

vii) **Zaangażowane organy krajowe**

Podać, czy zaangażowane są inne organy poza organem odpowiedzialnym zgodnie z art. 13 decyzji o ustanowieniu EFU

viii) **Oczekiwane wyniki określone ilościowo**

np.:

- Określona ilościowo poprawa wdrażania EFU.
- Poprawa w przygotowaniu zaproszeń do składania wniosków i przygotowaniu programów (podać liczbę osób/dni).
- Ocena wniosków w sprawie projektów (podać liczbę):
- Wybór projektów (oczekiwana liczba):
- Działania podjęte w następstwie projektu i zarządzania programem (podać liczbę osób/dni).
- Audyt oraz kontrole działań na miejscu (podać liczbę audytów/wizyt):

- Sprawozdania oceniające (podać liczbę osób/dni).
- Inicjatywy publiczne (wymienić).
- Sprzęt uzyskany poprzez leasing lub kupno (podać).
- Inne (podać szczegóły).

ix) **Widoczność współfinansowania z EFU**

Finansowanie z EFU musi zostać wyraźnie uwidocznione dla każdego rodzaju działalności związanej z działaniami finansowanymi w ramach środka.

x) **Komplementarność w stosunku do podobnych środków finansowanych przez inne instrumenty oraz dodatkowość w stosunku do środków krajowych**

Państwo członkowskie powinno wykazać, że zaproponowane środki są w pełni zintegrowane i skoordynowane z podobnymi środkami finansowanymi przez inne krajowe, wspólnotowe lub międzynarodowe instrumenty, a także że mają one charakter uzupełniający i nie zastępują działań krajowych.

5. ORIENTACYJNY CAŁOROCZNY PLAN FINANSOWANIA (*)

Środki z Europejskiego Funduszu na rzecz Uchodźców	A	0,00 EUR	0,00 %
Środki publiczne	B	0,00 EUR	0,00 %
Środki z zasobów regionalnych	C	0,00 EUR	0,00 %
Środki z budżetu organów lokalnych	D	0,00 EUR	0,00 %
Środki krajowe	E = B+C+D	0,00 EUR	0,00 %
Łączny przydział środków publicznych	F = A+E	0,00 EUR	0,00 %
Środki prywatne	G	0,00 EUR	0,00 %
Koszty ogółem	H = F+G	0,00 EUR	0,00 %

(*) Proszę odnieść się do art. 15 niniejszej decyzji.

ZAŁĄCZNIK 3

WZÓR SPRAWOZDANIA OKRESOWEGO

(Artykuł 23 ust. 3 decyzji 2004/904/WE)

Należy przesłać na adres Dyrekcji Generalnej ds. Sprawiedliwości, Wolności i Bezpieczeństwa w Komisji Europejskiej:

<p>European Commission Directorate-General for Justice, Freedom and Security Unit B/4 European Refugee Fund B-1049 Brussels</p>
--

<p>Państwo członkowskie:</p> <p>Rok programu rocznego:</p> <p>Organ odpowiedzialny:</p> <p style="text-align: center;">(nazwisko osoby kontaktowej, departament lub organizacja, adres, faks, telefon, e-mail)</p> <p>Termin: jeżeli 70 % kwoty płatności początkowej uiszczono na szczeblu beneficjenta końcowego.</p>

A. PROGRAM ADMINISTRACJI I ZARZĄDZANIA

1. Opis rocznego programu w dziedzinie struktur zarządzania, obiegów finansowych, metodologii i kryteriów wyboru projektów, systemów monitoringu (jeżeli dane te są identyczne z informacjami podanymi we wniosku o współfinansowanie: zamieścić odniesienie do wniosku o współfinansowanie).
2. Wybór projektu: kroki podjęte i osiągnięte wyniki (np. data publikacji zaproszenia do składania wniosków, liczba wnioskodawców, liczba wybranych projektów, przeciętny koszt wybranych projektów). Opis działań pomocy technicznej podejmowanych w trakcie realizacji programu.
3. Informacje i promocja: podjęte działania. Szczegółowy opis sposobu zapewnienia widoczności współfinansowaniu przez Wspólnotę. Wszystkie dokumenty i publikacje muszą zawierać wzmiankę na temat współfinansowania przez UE „Projekt współfinansowany przez Europejski Fundusz na rzecz Uchodźców”.
4. Informacje na temat kontroli przeprowadzanych zgodnie z art. 25 ust. 1 decyzji 2004/904/WE.
5. Informacje na temat ryzyka związanego z działaniami (ryzyko w rozumieniu potencjalnego wydarzenia, które miałyby wpływ na osiągnięcie celów).

B. REALIZACJA PROGRAMU

1. **Harmonogram**

— Data rozpoczęcia realizacji krajowego programu rocznego:

— Data zakończenia realizacji krajowego programu rocznego (data końcowa egzekucji wydatków podana w decyzji o współfinansowaniu).

2. **Kwestie finansowe**

a) Tabela sprawozdania finansowego (należy podać datę – nie wcześniejszą niż miesiąc przed przedłożeniem sprawozdania podsumowującego).

SPRAWOZDANIE FINANSOWE

(sprawozdanie okresowe art. 23 ust. 3)

PROGRAMY KRAJOWE EFU

KRAJ

Stan z

Rok realizacji programu

	Zaplanowano (1)		Zobowiązania (2)			Płatności (3)			% Płatności (4 = 3/2)			Środki z EFU nadal do wypłaty/zwrotu przez organ odpowiedzialny (5)	
	Koszty całkowite (a)	Finansowanie z EFU (b)	Koszty całkowite (a)	Całkowite koszty kwalifikowane (b)	Finansowanie z EFU (c)	Koszty całkowite (a)	Całkowite koszty kwalifikowane (b)	Końcowa należna płatność z EFU (c)	Wypłacone z EFU środki finansowe (d)	Koszty całkowite (a)	Końcowa należna płatność z EFU (b)		Wypłacone z EFU środki finansowe (c)
Działanie A – przyjmowanie uchodźców i procedury udzielania azylu													
Działanie 1													
Działanie 2													
Działanie 3													
Działanie A ogółem	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00				
Działanie B – integracja													
Działanie 1													
Działanie 2													
Działanie B ogółem	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00				
Działanie C – dobrowolny powrót													
Działanie 1													
Działanie 2													
Działanie C ogółem	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00				
Działanie D – projekty obejmujące więcej niż jedno działanie													
Działanie 1													
Działanie 2													
Działanie D ogółem	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00				
DZIAŁANIA OGÓŁEM	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00				
Ogółem E – pomoc techniczna													
SUMA ŁĄCZNA	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00				

(1) Zaplanowano = jak zaplanowano w uzgodnionym programie rocznym (niekiedy brak na tym etapie szczegółów dotyczących projektu).

(1a) Koszty całkowite = Koszty całkowite działań przewidziane w uzgodnionym programie rocznym.

- (1b) Finansowanie z EFU = kwota z funduszy EFU przypadająca na działanie przewidziana w uzgodnionym programie rocznym.
- (2) Zobowiązania = jak uzgodniono w umowie o współfinansowaniu/decyzji o finansowaniu pomiędzy organem odpowiedzialnym a organizacją-beneficjentem.
- (2a) Koszt całkowity = koszt całkowity działania uzgodniony w umowie o przyznaniu dotacji/decyzji o finansowaniu.
- (2b) Całkowite koszty kwalifikowane = całkowite koszty kwalifikowane działania uzgodnionego w umowie o przyznaniu dotacji/decyzji o finansowaniu (= koszt całkowity – wkład rzeczowy).
- (2c) Finansowanie z EFU = maksymalna kwota finansowania z EFU uzgodniona w umowie o przyznaniu dotacji/decyzji o finansowaniu pomiędzy organem odpowiedzialnym a beneficjentem.
- (3) Wyplacono = faktycznie poniesiono i wyplacono do tej pory.
- (3a) Koszt całkowity = koszt całkowity działania poniesiony przez beneficjenta i zatwierdzony przez organ odpowiedzialny.
- (3b) Całkowite koszty kwalifikowane = kwalifikowane koszty działania poniesione przez beneficjenta i zatwierdzone przez organ odpowiedzialny (= koszt całkowity — wkład rzeczowy).
- (3c) Końcowa należna płatność z EFU = końcowa kwota płatności z EFU należnej beneficjentowi zgodnie z postanowieniami umowy o przyznaniu dotacji/decyzji o finansowaniu oraz wydatkami uzgodnionymi przez organ odpowiedzialny.
- (3d) Wyplacone z EFU środki finansowe = kwota wyplaconych do tej pory przez organ odpowiedzialny beneficjentowi funduszy z EFU (łącznie z kwotami zwróconymi).
- (4) Różnica pomiędzy środkami przyznanymi i do tej pory wyplaconymi.
- (4a) Koszt całkowity = koszt całkowity działania zatwierdzony przez beneficjenta i zatwierdzony przez organ odpowiedzialny (3a)/koszt całkowity działania uzgodniony w umowie o przyznaniu dotacji lub decyzji o finansowaniu (2a).
- (4b) Końcowa należna płatność z EFU = kwota końcowej należnej płatności z EFU (3c)/kwota finansowania z EFU przyznana na działanie (2b).
- (4c) Wyplacone z EFU środki finansowe = kwota z funduszu EFU wyplacona do tej pory beneficjentowi zgodnie z postanowieniami umowy o przyznaniu dotacji lub decyzji o finansowaniu (3d)/kwota z funduszy EFU przyznana na działanie (2b).
- (5) Środki z EFU nadal do wypłaty/zwrotu (4c) Różnica pomiędzy końcową należną beneficjentowi kwotą z funduszy EFU zgodnie z postanowieniami umowy o przyznaniu dotacji/decyzji o finansowaniu, a kwotą z funduszu EFU wyplaconą do tej pory beneficjentowi przez organ odpowiedzialny (łącznie z kwotami zwróconymi) – (5) = 3(c) – 3(d).

WYKAZ WYDATKÓW PROGRAMU ROCZNEGO

(Artykuły 23 ust. 3 i art. 24 decyzji Rady)

Numer referencyjny Komisji:

Kraj:

Data:

(w EUR)

Działania	Łączna kwota wydatków				
	Wydatki kwalifikowane			Wkład rzeczowy	Wydatki ogółem
	Bezpośrednie koszty kwalifikowane	Pośrednie koszty kwalifikowane	Wydatki kwalifikowane ogółem		
Przyjmowanie uchodźców i procedury udzielania azylu działanie 1					
Przyjmowanie uchodźców i procedury udzielania azylu działanie 2					
Przyjmowanie uchodźców i procedury udzielania azylu działanie 3					
(A) Ogółem przyjmowanie uchodźców i procedury udzielania azylu					
Integracja działanie 1					
Integracja działanie 2					
(B) Integracja ogółem					
Dobrowolny powrót działanie 1					
Dobrowolny powrót działanie 2					
(C) Dobrowolny powrót ogółem					
Działanie mieszane 1					
Działanie mieszane 2					
(D) Ogółem projekty obejmujące więcej niż jedno działanie					
(E) Pomoc techniczna					
SUMA ŁĄCZNA					

b) Płatności otrzymane ze strony Komisji oraz odpowiadające im daty.

3. Realizacja działań programu

- a) Główne cele wybranych projektów według odpowiednich działań (proszę zastosować odpowiednie wskaźniki opisane we wniosku o współfinansowanie; proszę podać przykłady wybranych projektów);
- b) Kwantyfikacja oczekiwanych rezultatów (proszę zaktualizować kwantyfikację wskaźników według środków podanych we wniosku o współfinansowanie);
- c) Problemy przy realizacji krajowego programu rocznego;
- d) Inne uwagi dotyczące realizacji.

ZAŁĄCZNIK 4

WZÓR SPRAWOZDANIA KOŃCOWEGO

(Artykuł 23 ust. 4 decyzji 2004/904/WE)

Należy przesłać na adres Dyrekcji Generalnej ds. Sprawiedliwości, Wolności i Bezpieczeństwa w Komisji Europejskiej:

<p>European Commission</p> <p>Directorate-General for Justice, Freedom and Security</p> <p>Unit B/4 European Refugee Fund</p> <p>B-1049 Brussels</p>
--

<p>Państwo członkowskie:</p> <p>Rok programu rocznego:</p> <p>Organ odpowiedzialny:</p> <p style="text-align: center;">(nazwisko osoby, kontaktowej, departament lub organizacja, adres, faks, telefon, e-mail)</p> <p>Termin: nie więcej niż dziewięć miesięcy po terminie kwalifikowania się programu rocznego.</p>

A. KONTEKST OPERACYJNY

- Opis znaczącego rozwoju sytuacji w państwie członkowskim w porównaniu z sytuacją opisaną w programie rocznym.
- Wpływ powyższego rozwoju na realizację programu.
- Środek podjęty dla zapewnienia spójności i komplementarności z innymi zbliżonymi tematycznie politykami na szczeblu krajowym lub europejskim (łącznie z konkurencją, zamówieniami publicznymi, równością szans oraz polityką środowiskową).

B. ADMINISTRACJA I ZARZĄDZANIE PROGRAMEM

- Opis programu w dziedzinie struktur zarządzania, cykli finansowych, metodologii i kryteriów wyboru projektów, systemów monitoringu i kontroli (jeżeli dane te są identyczne z informacjami podanymi we wniosku o współfinansowanie: zamieścić odniesienie do wniosku o współfinansowanie).
- Szczegóły dotyczące wszelkich zmian dotyczących zarządzania programem i systemów monitoringu.
- Opis działań w zakresie pomocy technicznej podejmowanych w trakcie realizacji programu: osiągnięte wyniki.
- Informacje i promocja: podjęte działania. Szczegółowy opis sposobu zapewnienia widoczności wspólnotowego współfinansowania. Wszystkie dokumenty i publikacje zawierają wzmiankę o współfinansowaniu ze strony UE. „Projekt współfinansowany przez Europejski Fundusz na rzecz Uchodźców”. (Należy załączyć kopie wszystkich związanych z projektem publikacji, artykułów prasowych itd.).
- Informacje na temat kontroli przeprowadzanych zgodnie z art. 24 ust. 1 decyzji 2004/904/WE łącznie z objaśnieniem aspektów kosztów i korzyści metody kontroli wyrównowej zgodnie z art. 7 ust. 2 tej decyzji.
- Informacje na temat ryzyka związanego z działaniami: (ryzyko w rozumieniu potencjalnego wydarzenia, które miałyby wpływ na osiągnięcie celów).

C. REALIZACJA PROGRAMU

1. Harmonogram

- Data rozpoczęcia realizacji krajowego programu rocznego;
- Data zakończenia realizacji krajowego programu rocznego (data końcowa wykonania wydatków podana w decyzji o współfinansowaniu).

2. Kwestie finansowe

- Tabela sprawozdania finansowego (należy podać datę – nie wcześniejszą niż miesiąc przed przedłożeniem sprawozdania podsumowującego).

SPRAWOZDANIE FINANSOWE

(sprawozdanie końcowe art. 23 ust. 4, art. 24 ust. 3 i art. 28 ust. 2)

PROGRAMY KRAJOWE EFU

KRAJ

Stan z

Rok realizacji programu

	Zaplanowano (1)		Zobowiązania (2)			Płatności (3)			% płatności (4=3/2)			Środki z EFU nadal do wypłaty/zwrótu przez organ odpowiedzialny (5)	
	Koszty całkowite (a)	Finansowanie z EFU (b)	Koszty całkowite (a)	Całkowite koszty kwalifikowane (b)	Finansowanie z EFU (b)	Koszty całkowite (a)	Całkowite koszty kwalifikowane (b)	Końcowa należna płatność z EFU (b)	Wypłacone z EFU środki finansowe (d)	Koszty całkowite (a)	Końcowa należna płatność (b)		Wypłacone z EFU środki finansowe (c)
Działanie A – Przyjmowanie uchodźców i procedury udzielania azylu													
Działanie 1													
Działanie 2													
Działanie 3													
Działanie A ogółem	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00				
Działanie B – integracja													
Działanie 1													
Działanie 2													
Działanie B ogółem	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00				
Działanie C – dobrowolny powrót													
Działanie 1													
Działanie 2													
Działanie C ogółem	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00				
Działanie D – projekty obejmujące więcej niż jedno działanie													
Działanie 1													
Działanie 2													
Działanie D ogółem	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00				
DZIAŁANIA OGÓŁEM	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00				
Ogółem E – pomoc techniczna													
SUMA ŁĄCZNA	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00				

(1) Zaplanowano = jak zaplanowano w uzgodnionym programie rocznym (niekiedy brak na tym etapie szczegółów dotyczących projektu).

(1a) Koszty całkowite = Koszty całkowite działań przewidziane w uzgodnionym programie rocznym.

- (1b) Finansowanie z EFU = kwota z funduszy EFU przypadająca na działanie przewidziana w uzgodnionym programie rocznym.
- (2) Zobowiązania = jak uzgodniono w umowie o współfinansowaniu/decyzji o finansowaniu pomiędzy organem odpowiedzialnym a organizacją-beneficjentem.
- (2a) Koszt całkowity = koszt całkowity działania uzgodniony w umowie o przyznaniu dotacji/decyzji o finansowaniu.
- (2b) Całkowite koszty kwalifikowane = Całkowite koszty kwalifikowane działania uzgodnionego w umowie o przyznaniu dotacji/decyzji o finansowaniu (= koszt całkowity – wkład rzeczowy).
- (2c) Finansowanie z EFU = maksymalna kwota finansowania z EFU uzgodniona w umowie o przyznaniu dotacji/decyzji o finansowaniu pomiędzy organem odpowiedzialnym a beneficjentem.
- (3) Wypłacono = faktycznie poniesiono i wypłacono do tej pory.
- (3a) Koszt całkowity = koszt całkowity działania poniesiony przez beneficjenta i zatwierdzony przez organ odpowiedzialny.
- (3b) Całkowite koszty kwalifikowane = koszty kwalifikowane działania poniesione przez beneficjenta i zatwierdzone przez organ odpowiedzialny (= koszt całkowity – wkład rzeczowy).
- (3c) Końcowa należna płatność z EFU = końcowa kwota płatności z EFU należnej beneficjentowi zgodnie z postanowieniami umowy o przyznaniu dotacji/decyzji o finansowaniu oraz wydatkami uzgodnionymi przez organ odpowiedzialny.
- (3d) Wypłacone z EFU środki finansowe = kwota wypłaconych do tej pory przez organ odpowiedzialny beneficjentowi środków finansowych z EFU (łącznie z kwotami zwróconymi).
- (4) Różnica pomiędzy środkami przyznanymi i do tej pory wypłaconymi.
- (4a) Koszt całkowity = koszt całkowity działania poniesiony przez beneficjenta i zatwierdzony przez organ odpowiedzialny (3a)/koszt całkowity działania uzgodniony w umowie o przyznaniu dotacji lub decyzji o finansowaniu (2a).
- (4b) Końcowa należna płatność z EFU = kwota końcowej należnej płatności z EFU (3c)/kwota finansowania z EFU przyznana na działanie (2b).
- (4c) Wypłacone z EFU środki finansowe = kwota z funduszu EFU wypłacona do tej pory beneficjentowi zgodnie z postanowieniami umowy o przyznaniu dotacji lub decyzji o finansowaniu (3d)/kwota z funduszu EFU przyznana na działanie (2b).
- (5) Środki z EFU nadal do wypłaty/zwrotu (4c) Różnica pomiędzy końcową należną beneficjentowi kwotą z funduszy EFU zgodnie z postanowieniami umowy o przyznaniu dotacji/decyzji o finansowaniu a kwotą z funduszu EFU wypłaconą do tej pory beneficjentowi przez organ odpowiedzialny (łącznie z kwotami zwróconymi) – (5) = 3(c) – 3(d).

Dodatek do zestawienia wydatków

Kwoty zwrócone przewidziane w niniejszym zestawieniu wydatków

Projekt dotyczący przyjmowania uchodźców i procedur udzielania azylu – działanie 2	
Kwota do zwrotu	
Dłużnik	
Data wydania nakazu egzekucyjnego	
Organ, który wystawił nakaz egzekucyjny	
Faktyczna data zwrotu	
Zwrócona kwota	
Projekt przyjmowania uchodźców działanie 3	
Kwota do zwrotu	
Dłużnik	
Data wydania nakazu egzekucyjnego	
Organ, który wystawił nakaz egzekucyjny	
Faktyczna data zwrotu	
Zwrócona kwota	

b) Płatności otrzymane ze strony Komisji oraz odpowiednie daty:

3. Realizacja programu i środki programowe

a) Opis praktycznych i konkretnych środków realizacji działań przewidzianych w krajowym programie rocznym:

Przykład:

Działanie	Projekt opisany w krajowym programie realizacji	Realizacja
A – przyjmowanie uchodźców	Projekt 1 – stworzenie infrastruktury służącej przyjęciu 1 000 osób	— stworzenie ośrodka przyjmowania uchodźców dla 450 osób mieszczącego się w ... — zwiększenie możliwości przyjmowania uchodźców w ośrodkach istniejących w ... do 500 osób

b) Osiągnięte wyniki i wpływ (jakościowy i ilościowy opis przy użyciu odpowiednich wskaźników podanych we wniosku o współfinansowanie), ocena skuteczności (w porównaniu z przewidywaną) oraz opłacalność;

c) Inne uwagi dotyczące realizacji.

4. Tam, gdzie ma to zastosowanie, opis działań transnarodowych i/lub wpływ programu;

5. Szczegółowy opis problemów napotkanych przy realizacji krajowego programu rocznego.

E. SPRAWOZDANIE ORGANU KONTROLI

1. Szczegóły dotyczące wszelkich zmian w systemie kontroli.

2. Wyniki powyższych działań, wykryte i zgłoszone nieprawidłowości, działania podjęte przez organ odpowiedzialny.

3. Odpowiednie działania podjęte przez organ odpowiedzialny po otrzymaniu uwag ze strony Unii Europejskiej sformułowanych na podstawie przeprowadzonych misji kontrolnych (Trybunał Obrachunkowy, Komisja Europejska).
4. Szczegółowe informacje na temat wykrytych nieprawidłowości, w przypadku gdy zachodzi podejrzenie nadużyć finansowych i należałoby rozważyć podjęcie odpowiednich działań.

ZAŁĄCZNIKI DO SPRAWOZDANIA KOŃCOWEGO

- A. Zestawienie przyjętych projektów według rodzaju działania.
 - B. Podsumowujący opis indywidualnych projektów, pół strony na każdy z nich, wraz z podsumowaniem wskaźników finansowych, budżetem przeznaczonym na każdy projekt w formie tabeli, ostatecznymi wydatkami na projekt.
 - C. Niezależna ocena.
-

ZAŁĄCZNIK 5

KOMISJA EUROPEJSKA

EUROPEJSKI FUNDUSZ NA RZECZ UCHODŹCÓW

WNIOSEK O PŁATNOŚCI

(należy przesłać drogą oficjalną do jednostki B4 w Dyrekcji Generalnej ds. Sprawiedliwości, Wolności i Bezpieczeństwa na adres: Unit B4 of DG Justice, Freedom and Security, LX 46, B-1049 Brussels).

Nazwa programu:

Decyzja Komisji nr z dnia r.

Zgodnie z art. 13 decyzji 2004/904/WE ja, niżej podpisany (nazwisko drukowanymi literami, pieczęć, stanowisko oraz podpis kompetentnego organu), jako przedstawiciel organu odpowiedzialnego za wdrażanie Europejskiego Funduszu na rzecz Uchodźców, składam wniosek o wypłatę kwoty EUR, jako drugiej raty zaliczkowej/płatności końcowej. Niniejszy wniosek o płatność spełnia warunki dopuszczalności ponieważ:

Niepotrzebne skreślić

a) sprawozdanie okresowe w sprawie realizacji rocznego programu pracy oraz wykaz wydatków dotyczące kwoty co najmniej 70 % płatności początkowej zgodnie z art. 23 ust. 3 decyzji 2004/904/WE	— dostarczono — załączono
b) końcowe sprawozdanie z realizacji programu rocznego i końcowy wykaz wydatków zgodnie z art. 24 ust. 4 i 28 ust. 2 decyzji 2004/904/WE	— dostarczono — załączono
c) decyzje organu odpowiedzialnego odpowiadają ogólnej kwocie wkładu funduszu w realizację odpowiednich priorytetów	
d) wszelkie zalecenia dotyczące poprawy monitoringu i zasad zarządzania przyjętych przez Komisję zgodnie z art. 27 decyzji 2004/904/WE	— zostały uwzględnione — udzielono wyjaśnień — brak zaleceń
e) wszelkie wnioski w sprawie środków naprawczych zgodnie z art. 26 decyzji 2004/904/WE	— zostały uwzględnione — udzielono komentarza — brak wydatków — brak wniosku

Wypłaty należy dokonać na rzecz:

Beneficjent	
Bank	
Numer konta	
Posiadacz rachunku (jeżeli inny niż beneficjent)	

Data

Nazwisko drukowanymi literami, pieczęć, stanowisko oraz podpis kompetentnego organu

ZAŁĄCZNIK 6

KOMISJA EUROPEJSKA

EUROPEJSKI FUNDUSZ NA RZECZ UCHODźCÓW

WZÓR WYKAZU WYDATKÓW (art. 25)

Do Komisji Europejskiej, Dyrekcji Generalnej ds. Sprawiedliwości, Wolności i Bezpieczeństwa

DEKLARACJA ORGANU ODPOWIEDZIALNEGO

(należy przesłać drogą oficjalną do jednostki B4 w Dyrekcji Generalnej ds. Sprawiedliwości, Wolności i Bezpieczeństwa
na adres: Unit B4 of DG Justice, Freedom and Security, LX 46, B-1049 Brussels)

1. Ja, niżej podpisany (podać nazwisko drukowanymi literami, tytuł i departament), przedkładam niniejszym końcowy wykaz wydatków w odniesieniu do rocznego programu Europejskiego Funduszu na rzecz Uchodźców na rok... oraz wniosek do Komisji o wypłatę salda współfinansowania ze strony Wspólnoty.

2. W odniesieniu do krajowego programu rocznego na rok poświadczam, że:
 - a) zestawienie wydatków jest dokładne, wynika ze sprawdzonych systemów rachunkowości i jest poparte dającymi się zweryfikować dokumentami towarzyszącymi;

 - b) deklarowane wydatki są zgodne z obowiązującymi przepisami wspólnotowymi i krajowymi i zostały poniesione na pokrycie kosztów projektów wybranych do finansowania na podstawie kryteriów przyjętych dla programu rocznego, zgodnych z przepisami wspólnotowymi i krajowymi;

 - c) dla celów potwierdzenia organ potwierdzający uzyskał od organu odpowiedzialnego odpowiednie informacje na temat stosowanych procedur zarządzania, projektów współfinansowanych z funduszu i kontroli prowadzonych w odniesieniu do wydatków przewidzianych przez zestawienie wydatków;

 - d) wyniki wszystkich audytów przeprowadzonych przez organ kontroli zostały należycie wzięte pod uwagę;

 - e) zwrot wszelkich kwot funduszy wspólnotowych uznanych w wyniku wykrytych nieprawidłowości za nienależnie wypłacone, wraz z odsetkami tam, gdzie ma to zastosowanie, został odliczony z wykazu wydatków.

Data

Nazwisko drukowanymi literami, pieczęć, stanowisko oraz podpis kompetentnego organu

WYDATKI W PODZIALE NA DZIAŁANIA

Numer referencyjny Komisji:

Nazwa:

Data:

(EUR)

Działalność	Całkowite wypłacone wydatki kwalifikowane ⁽¹⁾					
	Publiczne				Prywatne	Ogółem
	Wspólnota (EFU)	Państwo	Regiony	Organy lokalne		
(A) Przyjmowanie uchodźców i procedury udzielania azylu						
(B) Integracja						
(C) Dobrowolny powrót						
(D) Projekty obejmujące więcej niż jedno działanie						
(E) Pomoc techniczna						
Ogółem	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
EFU Ogółem						

⁽¹⁾ Proszę odnieść się do art. 16 niniejszej decyzji

Dodatek do zestawienia wydatków

Kwoty zwrócone od czasu wydania ostatniego wykazu wydatków objęte niniejszym wykazem wydatków (w podziale według źródła)

Kwota do zwrotu	
Dłużnik	
Data wydania nakazu egzekucyjnego	
Organ, który wystawił nakaz egzekucyjny	
Faktyczna data zwrotu	
Zwrócona kwota	

Data

Nazwisko drukowanymi literami, pieczęć, stanowisko oraz podpis kompetentnego organu

POTWIERDZENIE

Ja, niżej podpisany (podać nazwisko drukowanymi literami, tytuł i departament), podałem weryfikacji końcowe zestawienie wydatków Europejskiego Funduszu na rzecz Uchodźców za (podać okres) oraz wniosek do Komisji o wypłatę salda.

ZAKRES KONTROLI

Potwierdzenie ma zapewnić, że:

- a) zestawienie wydatków jest dokładne, wynika ze sprawdzonych systemów rachunkowości i jest poparte dającymi się zweryfikować dokumentami towarzyszącymi;
- b) deklarowane wydatki są zgodne z obowiązującymi przepisami wspólnotowymi i krajowymi i zostały poniesione na pokrycie kosztów projektów wybranych do finansowania na podstawie kryteriów przyjętych dla programu rocznego, zgodnych z przepisami wspólnotowymi i krajowymi;
- c) dla celów potwierdzenia organ potwierdzający uzyskał od organu odpowiedzialnego odpowiednie informacje na temat stosowanych procedur zarządzania, projektów współfinansowanych z funduszu i kontroli prowadzonych w odniesieniu do wydatków przewidzianych przez zestawienie wydatków;
- d) wyniki wszystkich audytów przeprowadzonych przez organ kontroli zostały należycie wzięte pod uwagę;
- e) zwrot wszelkich kwot funduszy wspólnotowych uznanych za nienależnie wypłacone w wyniku wykrytych nieprawidłowości, wraz z odsetkami tam, gdzie ma to zastosowanie, został odliczony z zestawienia wydatków.

UWAGI

1. Zakres kontroli został ograniczony do następujących pozycji:

- a) ...
- b) ...
- c) itd.

(Podać wszelkie problemy, które wystąpiły w trakcie kontroli, na przykład problemy systemowe, słabości zarządzania, brak śladu rewizyjnego, brak dokumentów towarzyszących, sprawy w toku postępowania sądowego itd.; oszacować kwoty wydatków, na które problemy te miały wpływ, oraz odpowiednie współfinansowanie Wspólnoty).

2. Kontrola wraz z wnioskami z innych kontroli krajowych czy wspólnotowych, do których uzyskałem(a)m dostęp wykazały niski/wysoki (odpowiednie wskazać; jeżeli wysoki proszę wyjaśnić) poziom błędów/nieprawidłowości. Błędami/nieprawidłowościami, o których istnieniu zawiadomiono, zajęły się w satysfakcjonującym stopniu organy odpowiedzialne i nie wydaje się, by miały one wpływ na należne do wypłaty współfinansowanie Wspólnoty, z następującymi wyjątkami:

- a) ...
- b) ...
- c) itd.

(Podać błędy/nieprawidłowości, którymi nie zajęto się w satysfakcjonującym stopniu oraz – dla każdego przypadku – możliwe przyczyny systemowe i zakres problemu, a także kwoty współfinansowania Wspólnoty, na które miały one wpływ).

WNIOSEK

Albo:

Jeżeli w trakcie kontroli nie wystąpiły żadne problemy, poziom występujących błędów jest niski, a wszystkimi problemami zajęto się w satysfakcjonującym stopniu:

- a) W świetle przeprowadzonej kontroli oraz wniosków z innych krajowych i wspólnotowych kontroli, do których uzyskałem(a)m dostęp, uważam, że końcowe zestawienie wydatków przedstawia uczciwie, we wszystkich istotnych aspektach, wydatki poniesione w związku z postanowieniami decyzji 2004/904/WE, a wniosek do Komisji o wypłatę salda współfinansowania Wspólnoty jest uzasadniony.

Lub:

Jeżeli w trakcie kontroli wystąpiły pewne problemy, lecz poziom występujących błędów nie jest wysoki, lub niektórymi problemami nie zajęto się w satysfakcjonującym stopniu:

- b) Z wyjątkiem kwestii, do których odnosi się punkt 1 i/lub błędów/nieprawidłowości, o których mowa w punkcie 2 i którymi nie zajęto się w satysfakcjonującym stopniu, w świetle przeprowadzonej kontroli oraz wniosków z innych krajowych i wspólnotowych kontroli, do których uzyskałem(a)m dostęp, uważam, że końcowe zestawienie wydatków przedstawia uczciwie, we wszystkich istotnych aspektach, wydatki poniesione w związku z postanowieniami decyzji 2004/904/WE i jej przepisami wykonawczymi, a wniosek do Komisji o wypłatę salda współfinansowania Wspólnoty jest uzasadniony.

Lub:

Jeżeli w trakcie kontroli wystąpiły poważne problemy lub poziom występujących błędów jest wysoki, nawet jeżeli problemami/nieprawidłowościami tymi zajęto się w satysfakcjonującym stopniu:

- (c) uwzględniając kwestie, do których odnosi się punkt 1 i/lub biorąc pod uwagę wysoki poziom błędów, o których mowa w punkcie 2, nie jestem w stanie zająć stanowiska w kwestii końcowego zestawienia wydatków oraz wniosku do Komisji o wypłatę salda współfinansowania Wspólnoty.

Data

Nazwisko drukowanymi literami, pieczęć, stanowisko oraz podpis organu potwierdzającego

DECYZJA KOMISJI**z dnia 9 lutego 2006 r.****ustanawiająca plan pracy dotyczący wspólnotowego oznakowania ekologicznego****(Tekst mający znaczenie dla EOG)**

(2006/402/WE)

KOMISJA WSPÓLNOT EUROPEJSKICH,

uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską,

uwzględniając rozporządzenie (WE) nr 1980/2000 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 17 lipca 2000 r. w sprawie zrewidowanego programu przyznawania wspólnotowego oznakowania ekologicznego ⁽¹⁾, w szczególności jego art. 5,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Rozporządzenie (WE) nr 1980/2000 stanowi, że Komisja ma ustanowić plan pracy dotyczący wspólnotowego oznakowania ekologicznego.
- (2) Plan pracy powinien zawierać strategię opracowania programu wyznaczającego cele dla poprawy stanu środowiska oraz penetracji rynku, otwartą listę grup produktów, które powinny być uznane za priorytetowe dla wspólnotowego działania oraz plany koordynacji i współpracy pomiędzy wspólnotowym programem a innymi programami przyznawania oznakowania ekologicznego w państwach członkowskich.
- (3) Ponadto, plan pracy powinien określać środki dla realizacji strategii i zawierać planowane finansowanie programu.

(4) Zrewidowany plan pracy powinien zostać sporządzony na podstawie doświadczenia zdobytego podczas realizacji pierwszego planu pracy dotyczącego wspólnotowego oznakowania ekologicznego ⁽²⁾.

(5) Plan pracy powinien być okresowo poddawany przeglądowi.

(6) Środki przewidziane w niniejszej decyzji są zgodne z opinią komitetu ustanowionego na mocy art. 17 rozporządzenia (WE) nr 1980/2000,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

Przyjmuje się zrewidowany plan pracy dotyczący wspólnotowego oznakowania ekologicznego na okres od dnia 1 stycznia 2005 r. do dnia 31 grudnia 2007 r., przedstawiony w Załączniku.

Artykuł 2

Przeгляд planu pracy zostanie zainicjowany przed 31 grudnia 2007 r.

Artykuł 3

Niniejsza decyzja jest skierowana do państw członkowskich.

Sporządzono w Brukseli, dnia 9 lutego 2006 r.

W imieniu Komisji
Stravros DIMAS
Członek Komisji

⁽¹⁾ Dz.U. L 237 z 21.9.2000, str. 1.

⁽²⁾ Dz.U. L 7 z 11.1.2002, str. 28.

ZAŁĄCZNIK

PLAN PRACY DOTYCZĄCY WSPÓLNOTOWEGO OZNAKOWANIA
EKOLOGICZNEGO

WSTĘP

Wspólnotowe oznakowanie ekologiczne zostało wprowadzone w 1992 r. w celu zachęcenia przedsiębiorstw do opracowywania towarów i usług o zmniejszonym wpływie na środowisko w ciągu całego ich cyklu życia oraz dostarczania konsumentom lepszych informacji o tym wpływie.

Program wspólnotowego oznakowania ekologicznego stanowi część obszerniejszej strategii mającej na celu promowanie zrównoważonej produkcji i konsumpcji. Cel ten może zostać osiągnięty w kontekście „ram na rzecz zintegrowanej polityki produktowej ukierunkowanej na cykl życia”, wskazanej w szóstym programie działań na rzecz środowiska (6EAP). Najważniejszym celem jest zapewnienie wysokiego poziomu ochrony oraz rozerwanie powiązania pomiędzy zanieczyszczeniem środowiska a rozwojem gospodarczym, a tym samym działaniem w ramach Lizbońskiej Strategii Odnowy Gospodarczej i Społecznej (2000) ⁽¹⁾ oraz Strategii Zrównoważonego Rozwoju (Göteborg, 2001) ⁽²⁾ Unii Europejskiej.

Dokładniej, komunikat w sprawie „Zintegrowanej Polityki Produktowej” ⁽³⁾ (IPP) proponuje nową strategię dla wzmocnienia i ponownego skoncentrowania polityk ochrony środowiska dotyczących produktów oraz rozwoju rynku bardziej proekologicznych produktów. Wspólnotowe oznakowanie ekologiczne jest jednym z narzędzi, które mogą pomóc w osiągnięciu tego celu. W ramach programu oznakowania ekologicznego istnieje pokaźna ilość informacji i znaczne doświadczenie w zakresie polityki dotyczącej produktów opartej na założeniach ekologicznego cyklu życia, które powinny zostać udostępnione zainteresowanym stronom przy dalszym opracowywaniu metody Zintegrowanej Polityki Produktowej.

W ramach przechodzenia do zrównoważonej konsumpcji i produkcji, nowe dyrektywy ⁽⁴⁾ w sprawie zamówień publicznych włączające kwestie ochrony środowiska do zamówień publicznych oraz opublikowany ostatnio „Podręcznik na temat ekologicznych zamówień publicznych” otwierają nowe możliwości dla wspólnotowego oznakowania ekologicznego. Choć publiczni nabywcy w swoich ofertach mogą nie żądać wyraźnie produktów i usług noszących wspólnotowe oznakowanie ekologiczne, to jednak nowe dyrektywy dają możliwości stosowania kryteriów określonych w programie lub kryteriów im równoważnych podczas określania środowiskowych wymogów wydajnościowych lub funkcjonalnych. Powinno to zachęcić władze publiczne do podjęcia politycznej decyzji, aby uczynić ich zakupy proekologicznymi poprzez wspólnotowe oznakowanie ekologiczne i jego kryteria lub inne równoważne systemy, które dostarczają silnej podstawy informacyjnej dotyczącej produktów.

Wspólnotowe oznakowanie ekologiczne jest również powiązane z całym szeregiem instrumentów mających na celu czystsza produkcję oraz opracowanie i stosowanie technologii przyjaznych dla środowiska. Jego struktury, procedury i wiedza są uznane za silny punkt wyjścia do opracowania środków wykonawczych dla proponowanej dyrektywy w sprawie ekoprojektu dla produktów wykorzystujących energię. Priorytetowa dziedzina działań w ramach planu działań na rzecz technologii dla środowiska (ETAP), a mianowicie opracowywanie i realizacja celów wydajności, obejmuje zbadanie zależności pomiędzy pojęciem celów wydajności a funkcjonalnością towarów i usług w aspekcie środowiskowym, której dotyczą inicjatywy UE, takie jak wspólnotowe oznakowanie ekologiczne.

Rozszerzenie UE o 10 nowych państw członkowskich w maju 2004 r. stworzyło nowe warunki dla rozwoju oznakowania ekologicznego oraz wnoszenia wkładu w dziedzinę komunikacji i podnoszenia wiedzy o środowisku. Wyraźne, ogólnoeuropejskie oznakowanie ekologiczne, takie jak „Kwiat”, mogłoby znacznie ułatwić konsumentom kupowanie ekologicznych produktów w całej Europie, pomagając jednocześnie w poznaniu przez nich oznakowania typu I.

Dobrze opracowane, oparte na rynku programy oznakowania środowiskowego pozostaną dla konsumentów atrakcyjne dzięki swojej bezpośredniości i prostocie oraz dlatego, że zapewniają obywatelom lepsze i łatwiej dostępne informacje na temat środowiska. Są one także przyjazne dla sektora biznesu, ponieważ podnoszą atrakcyjność produktu dając korzyści handlowe w punkcie sprzedaży, jeśli są opracowane wspólnie z producentami i są dostępne dla przedsiębiorstw za rozsądną cenę.

Jest oczywiste, że oznakowanie ekologiczne nie osiągnęło jeszcze zadowalającej penetracji rynkowej. Znajduje się ono obecnie w lepszej sytuacji niż poprzednio, przy ciągle rozszerzającym się zakresie grup produktów (w tym zarówno towarów, jak i usług) i przy stałym wchodzeniu nowych zastosowań, tym niemniej oczywiste jest, że program musi zostać zrewidowany, jeśli ma osiągnąć swoje pierwotne cele we właściwy sposób, w szczególności zostać aktywnie przyjęty przez środowisko gospodarcze. Z uwagi na rewizję programu wspólnotowego oznakowania ekologicznego prowadzone jest badanie oceniające jego ogólną efektywność w ograniczaniu negatywnego wpływu na środowisko. Ocenie zostanie poddany wkład programu w zrównoważoną konsumpcję i produkcję i zostaną przedstawione propozycje dotyczące sposobu w jaki, poprzez swoją rewizję, powinien on najlepiej sprostać wyzwaniu promowania zrównoważonego rozwoju w Europie, a także czynieniu go bardziej atrakcyjnym dla podmiotów gospodarczych, w szczególności dla MŚP. Niniejszy plan pracy powinien w pełni wspierać ocenę programu i jego rewizję, nie ograniczając jednak w żaden sposób możliwości wprowadzenia ewentualnych zmian do programu oznakowania ekologicznego, gdy rozporządzenie zostanie zmienione.

⁽¹⁾ COM 2000/7: http://europa.eu.int/growthandjobs/key/index_en.htm.

⁽²⁾ COM(2001)264 wersja ostateczna: http://europa.eu.int/eur-lex/en/com/cnc/2001/com2001_0264en01.pdf.

⁽³⁾ COM(2003) 302 wersja ostateczna: http://europa.eu.int/eur-lex/en/com/cnc/2003/com2003_0302en01.pdf.

⁽⁴⁾ Dz.U. L 134 z 30.4.2004, str. 1 oraz str. 114.

Podstawowym celem niniejszego zrewidowanego planu pracy jest zatem wykorzystanie wiedzy i doświadczeń wyniesionych z funkcjonowania programu oznakowania ekologicznego oraz określenie programu pracy na następne trzy lata, posiadającego następujące cele:

- uczynić wspólnotowe oznakowanie ekologiczne bardziej skutecznym instrumentem dla poprawy środowiskowej jakości towarów i usług;
- zrewidowany plan pracy powinien również skoncentrować się na wspieraniu trwającej obecnie oceny programu oznakowania ekologicznego oraz zbliżającej się rewizji rozporządzenia;
- nadal wносить wkład do czynienia konsumpcji bardziej zrównoważoną oraz do realizacji celów polityki określonych we wspólnotowej Strategii Zrównoważonego Rozwoju oraz szóstym programie działań na rzecz środowiska;
- w najbardziej efektywny sposób wykorzystywać środki przydzielone dla programu przez Komisję, państwa członkowskie oraz Komitet Unii Europejskiej ds. Oznakowania Ekologicznego (EUEB) ⁽¹⁾.

STRATEGIA OPRACOWANIA PROGRAMU NA LATA

2005–2007

1. Polityka i strategia na rzecz rewizji rozporządzenia o oznakowaniu ekologicznym

Wspólnotowe oznakowanie ekologiczne stale się rozwija oraz przystosowuje swoją długoterminową politykę i strategię. Musi ono być ściśle zintegrowane z toczącymi się dyskusjami i pracami na rzecz wprowadzenia w życie komunikatu w sprawie Zintegrowanej Polityki Produktowej UE, a także z innymi opracowywanymi instrumentami prawnymi, takimi jak wnioskowana dyrektywa w sprawie eko-projektu dla produktów wykorzystujących energię (EuP), dyrektywa ramowa 92/75/EWG dotycząca urządzeń gospodarstwa domowego oraz decyzja Rady „Energy Star” dotycząca urządzeń biurowych, realizacją ETAP, szóstego programu działań na rzecz środowiska oraz wspólnotowej Strategii Zrównoważonego Rozwoju. Wspólnotowe oznakowanie ekologiczne musi również podążać ściśle za szerszym rozwojem wydarzeń w zakresie ekologicznego oznakowania produktów, jak również oznakowań dotyczących etyki, jakości i zdrowia, zapewniając ponadto odpowiednie zaangażowanie różnych komitetów naukowych w celu dalszego doskonalenia naukowej podstawy kryteriów ekologicznych. Równie istotne są wydarzenia w dziedzinie Systemów Zarządzania Środowiskiem, w szczególności systemu eko-zarządzania i audytu we Wspólnocie (EMAS).

W celu bardziej skutecznego zarządzania różnorodnymi dyskusjami i przepływem informacji związanych z tematem, zarówno w obrębie programu, jak i w stosunku do zewnętrznych forów, oraz przygotowania i poprowadzenia debaty nad przyszłością programu, w pierwszym planie pracy dotyczącym oznakowania ekologicznego ustanowiona została grupa ds. zarządzania polityką. Wniosła ona bardzo cenny wkład do przyszłej polityki i strategii programu poprzez zajęcie się kwestiami integracji z innymi politykami środowiskowymi, synergiami z innymi instrumentami informacyjnymi oraz szerokim zakresem kwestii związanych z długoterminową polityką. Określiła wyraźnie główne wyzwania, w obliczu których stoi obecnie program oraz wniosła wkład do dyskusji poprzez opracowanie różnorodnych pomysłów dotyczących oceny i rewizji programu. Pomysły te zostaną przedstawione w dyskusji nad rewizją programu, przy czym spotkania z udziałem zainteresowanych stron powinny być uznane za priorytet.

Cel

Priorytetem dla EUEB, państw członkowskich i Komisji powinno być opracowanie i przystosowanie długoterminowej polityki i strategii programu oznakowania ekologicznego w świetle zbliżającej się rewizji rozporządzenia. Powinni oni również przyczynić się do integracji oznakowania ekologicznego z mającymi miejsce różnorodnymi wydarzeniami związanymi z polityką, odnoszącymi się do zrównoważonej konsumpcji (takimi jak IPP, EuP, ekologiczne zamówienia publiczne, częściej stosowane etykietowanie, zmniejszone opodatkowanie za produkty ekologiczne, ETAP, itp.).

Działania

EUEB, państwa członkowskie i Komisja powinni przyjąć za priorytet wniesienie wkładu w ocenę i rewizję programu oznakowania ekologicznego, aby przyczynić się do opracowania i przystosowania jego długoterminowej polityki i strategii. Wkład ten powinien być wniesiony w formie spotkań, badań i mobilizacji wiedzy fachowej po opublikowaniu wyników badania.

⁽¹⁾ Uwaga: Komisja pełni dla EUEB rolę sekretariatu i uczestniczy we wszystkich jego działaniach.

2. Cele dla poprawy stanu środowiska oraz penetracji rynkowej

Cele dla poprawy stanu środowiska oraz penetracji rynkowej zostaną określone w świetle rewizji programu. Będą one dążyć w szczególności do:

- a) zwiększenia liczby rynków potencjalnie otwartych dla ekologicznie oznakowanych produktów poprzez stopniowe rozszerzenie zakresu grup produktów z oznakowaniem ekologicznym i uczynienie go bardziej atrakcyjnym dla producentów;
- b) w obrębie każdego z tych rynków/grup produktów, znacznego zwiększenia widoczności oznakowania ekologicznego (tj. ilości ekologicznie oznakowanych produktów na rynku);
- c) rozważenia ogólnych korzyści programu dla środowiska i jego wkładu w uczynienie konsumpcji bardziej zrównoważoną;
- d) dalszego kształtowania potencjalnych synergii pomiędzy wspólnotowym oznakowaniem ekologicznym a EMAS.

a) Opracowanie grup produktów

Obecnie przyjęto kryteria dla 23 grup produktów: produkty z papieru bibułkowego, zmywarki do naczyń, środki ulepszania gleby, materace, farby i lakiery do wnętrz, obuwie, wyroby włókiennicze, komputery osobiste, detergenty do prania, detergenty do zmywarek, papier do kopiarek, żarówki, komputery przenośne, chłodziarki, pralki, środki czyszczące ogólnego stosowania oraz środki czyszczące do urządzeń sanitarnych, detergenty do ręcznego zmywania naczyń, odbiorniki telewizyjne, twarde wykładziny podłogowe, odkurzacze, usługi hotelarskie, usługi kempingowe oraz smary.

Aby grupa produktów mogła zostać uznana za priorytet dla oznakowania ekologicznego, musi zostać spełniony szereg różnorodnych warunków. Artykuł 2 ust. 2 rozporządzenia (WE) nr 1980/2000 w szczególności precyzuje niektóre kluczowe wymogi dotyczące nadawania się produktu do oznakowania ekologicznego. Produkt musi być znaczący z punktu widzenia rynku wewnętrznego i musi być sprzedawany do ostatecznej konsumpcji lub użycia. Musi on wiązać się ze znaczącym oddziaływaniem na środowisko, na które wybór konsumenta może mieć pozytywny wpływ, zaś producenci i detaliści muszą być skłonni do umieszczenia oznakowania ekologicznego na swoich produktach.

Na podstawie kontrolnego wykazu pytań zamieszczonego w pierwszym planie pracy przeprowadzone zostało badanie nad ustaleniem priorytetowości⁽¹⁾, a otrzymaną w jego wyniku priorytetową grupę produktów zamieszczono w dodatku 1. W świetle rewizji programu EUEB i państwa członkowskie powinny nadal rozwijać metodykę ustalania priorytetowości grup produktów na podstawie badania i zgodnie z zaleceniami dotyczącymi dalszych prac i udoskonaleń, opublikowanymi w wynikach badania. Powinni oni ponadto rozszerzyć ocenę korzyści dla środowiska i perspektyw handlowych potencjalnych grup produktów. Należy również dalej przeanalizować szczególne wymogi dotyczące oceny stopnia ważności dla usług.

Udoskonalona metodyka powinna zapewnić obiektywny sposób ustalania priorytetowości grup produktów dla towarów i usług. Powinna także wziąć pod uwagę to, czy dany towar lub usługa ma wyraźny związek z istniejącymi grupami produktów.

Należy ustanowić grupę *ad hoc* ds. zarządzania w celu obiektywnego i przejrzystego określenia, które grupy produktów powinny mieć najwyższy priorytet.

Prace wykonane przy opracowywaniu grup produktów nie powinny jednak ograniczać możliwości wprowadzenia zmian do sposobu, w jaki grupy produktów są traktowane podczas rewizji programu oznakowania ekologicznego.

Cel

W świetle rewizji programu, ustalić zestaw grup produktów stanowiących wystarczająco pełny i łatwy w zarządzaniu asortyment produktów, w celu zainteresowania detalistów, producentów, w tym również MŚP, a także konsumentów.

W najlepszy sposób wykorzystać środki przydzielone na opracowanie grup produktów przez skupienie uwagi na tych grupach produktów, które najbardziej nadają się do wspólnotowego oznakowania ekologicznego.

W ciągu pięciu lat liczba ustalonych grup produktów powinna wzrosnąć do 30-35.

(¹) AEAT, dokument poufny, „Ustalenie priorytetowości nowych grup produktów do oznakowania ekologicznego”, sprawozdanie Komisji Europejskiej, DG ds. Środowiska, maj 2004 r.
http://europa.eu.int/comm/environment/ecolabel/product/pg_prioritisation_en.htm

Działania

Listę grup produktów priorytetowych należy regularnie aktualizować po konsultacjach z EUEB. Przy okazji rewizji każdej grupy produktów stopień jej ważności powinien zostać ponownie oceniony przez EUEB.

Uwzględniając badanie nad ustaleniem priorytetowości przeprowadzone w ramach poprzedniego planu pracy, właściwe organy i EUEB powinni kontynuować udoskonalanie metodyki ustalania priorytetowości, w szczególności dążąc do opracowania odpowiedniego ważenia kwestii ustalania priorytetowości w badaniu. Pośród innych czynników, powinno to uwzględniać pomyślność lub niepowodzenie ustanowionej grupy produktów, korzyści dla środowiska płynące z potencjalnej grupy produktów oraz szczególne wymogi dotyczące oceny stopnia priorytetu dla usług, w świetle wyników i ukierunkowań wynikających z toczącej się oceny programu.

Komisja, EUEB i państwa członkowskie powinni, oprócz przeprowadzenia niezbędnych rewizji, dążyć do ustanawiania dwu nowych grup produktów każdego roku. Okres ważności kryteriów grupy produktów powinien na ogół wynosić cztery do pięciu lat (choć można go dostosowywać w zależności od przypadku).

W celu przedstawienia zaleceń, które grupy produktów mają mieć najwyższy priorytet oraz powiadomienia o harmonogramie rewizji grup produktów należy ustanowić grupę ad hoc ds. zarządzania przy EUEB, która będzie spotykać się raz do roku. Grupa ta ustanowi także metodykę określania pilności rewizji kryteriów na podstawie rozwoju sytuacji technicznej w odnośnych dziedzinach.

Opracowanie nowych grup produktów nie powinno jednak ograniczać potrzeby poświęcenia czasu i środków na przeprowadzenie procesu rewizji programu oznakowania ekologicznego.

b) Penetracja runku, widoczność i świadomość ekologiczna konsumentów

Istnieją cztery parametry służące do pomiaru widoczności oznakowania ekologicznego:

- przedsiębiorstwa: ilość przedsiębiorstw, którym przyznano oznakowanie ekologiczne;
- produkty: ilość produktów, dla których przedsiębiorstwa te używają oznakowania ekologicznego;
- artykuły: ilość artykułów z grupy tych produktów sprzedawana z oznakowaniem ekologicznym;
- wartości: wartość sprzedaży tych artykułów na warunkach loco zakład.

Obecnie (maj 2005 r.) istnieje ponad 250 przedsiębiorstw, które używają wspólnotowego oznakowania ekologicznego (w porównaniu z 87 w sierpniu 2001 r.) na kilkuset swoich produktach. Wyroby włókiennicze, farby i lakiery do wnętrza oraz usługi hotelarskie, to przodujące grupy produktów pod względem liczby wnioskodawców. Rozmieszczenie posiadaczy wspólnotowego oznakowania ekologicznego oraz ich produktów na terenie Unii Europejskiej i na Europejskim Obszarze Gospodarczym jest jeszcze dość nierównomierne, lecz w porównaniu z przeszłością wykazuje o wiele lepsze i bardziej zrównoważone objęcie produktów.

Ilość artykułów posiadających wspólnotowe oznakowanie ekologiczne sprzedanych w 2004 r. szacowana jest na około 400 milionów (w porównaniu do 54 milionów w 2001 r.) o szacowanej wartości sprzedaży loco zakład wynoszącej 700 milionów EUR, w porównaniu do 114 milionów EUR w 2001 r.

Produkty ze wspólnotowym oznakowaniem ekologicznym są jednak stosunkowo nieznaczące pod względem faktycznej penetracji rynku, stanowiąc obecnie wciąż znacznie mniej niż 1 % całkowitego rynku różnych grup produktów.

Głównym celem programu powinna być istotna poprawa jego atrakcyjności dla uczestników życia gospodarczego, jak również znacznie zwiększenie ilości oznakowanych produktów, po to aby uczynić oznakowanie ekologiczne widocznym na rynku i zwiększyć jego wpływ na środowisko. Jednocześnie, program powinien dążyć do ciągłego wzmacniania tej widoczności, tak aby zmierzać ku pełnej teoretycznej możliwości penetracji rynku przez oznakowanie ekologiczne, która ogólnie zawiera się w granicach od 5 % do 25 % ogólnego rynku (w zależności od branej pod uwagę grupy produktów oraz selektywności dotyczących jej kryteriów oznakowania ekologicznego).

W tym względzie, właściwe organy ds. oznakowania ekologicznego powinny kontynuować rozpoznawanie docelowych grup produktów w każdym Państwie Członkowskim. Zintegrowana strategia wprowadzania do obrotu mogłaby znacznie poprawić orientację konsumentów oraz atrakcyjność rynkową, jak pomyślnie udowodnił to „Europejski Tydzień Kwiatu” z października 2004 r.

Zdobyte doświadczenie wskazuje, że strona popytu musi być rozważana w bardziej proaktywny sposób, zaś ostatnie doświadczenie „Europejskiego Tygodnia Kwiatu” 2004 pokazuje, iż połączona strategia podaży-popytu mogłaby wiele zmienić.

Bardzo istotne jest, aby promować uznanie oznakowania ekologicznego we wszystkich państwach członkowskich i motywować przedsiębiorstwa do jego stosowania oraz kłaść nacisk na praktyczne korzyści, jakie mogą z niego wynieść.

Potrzeba wspólnej metodyki badań konsumenckich wynika z prac grupy ds. zarządzania wprowadzaniem do obrotu w trakcie realizacji pierwszego planu pracy. Należy podjąć badania w celu monitorowania stopnia uznania oraz śledzenia rozwoju świadomości ekologicznej konsumentów. Istotne będzie promowanie uznania wspólnotowego oznakowania ekologicznego we wszystkich państwach członkowskich oraz jednoczesne dzielenie się doświadczeniami we wdrażaniu oznakowania ekologicznego pomiędzy „starymi” i „nowymi” państwami członkowskimi.

Komisja przygotowuje serię broszur wyjaśniających cele i znaczenie oznakowania ekologicznego dla określonych grup produktów z myślą o dołączeniu ich do produktów z oznakowaniem ekologicznym sprzedawanych konsumentom. Opracowywany jest również szereg różnorodnych broszur mających na celu dostarczenie producentom i detalistom informacji o kryteriach dotyczących wiodących grup produktów (kryteria ogólne, kryteria dla wyrobów włókienniczych, obuwia, detergentów do prania, farb i lakierów). Materiały te będą dalej udoskonalane i rozprowadzane systematycznie przez członków EUEB.

Aby zoptymalizować wykorzystanie środków marketingowych, państwa członkowskie powinny działać we współpracy z producentami w celu zorganizowania wspólnych kampanii marketingowych w ich krajach.

Cele

Roczne zwiększenie o co najmniej 50 % wartości i/lub ilości artykułów oznakowanych ekologicznie.

Osiągnięcie przed końcem planu pracy minimalnego poziomu widoczności we wszystkich państwach członkowskich, wraz z metodyką optymalnego sposobu jej pomiaru.

Wszyscy właściwi producenci i detaliści powinni być świadomi istnienia wspólnotowego oznakowania ekologicznego, a na dłuższą metę więcej niż połowa europejskich konsumentów powinna uznawać logo wspólnotowego oznakowania ekologicznego jako znak doskonałości środowiskowej.

Działania

Przed końcem pierwszego roku realizacji niniejszego planu pracy grupa zarządzająca ds. wprowadzania do obrotu, przy udziale państw członkowskich, powinna przedstawić zalecenia dotyczące sposobów pomiaru „rynkowej penetracji, widoczności i świadomości ekologicznej konsumentów” oraz jakie powinny być docelowe poziomy takiej świadomości, uwzględniając doświadczenie zdobyte w ramach kampanii „Tydzień Kwiatu 2004”.

EUEB powinien udoskonalić istniejące już mechanizmy sprawozdawczości ustanawiając roczne statystyki w celu śledzenia rynkowej penetracji dla różnych grup produktów.

EUEB, państwa członkowskie i Komisja powinni promować wspólnotowe oznakowanie ekologiczne w celu osiągnięcia uzgodnionych celów. Celem tych działań powinni stać się w szczególności detaliści oraz urzędnicy zajmujący się zamówieniami publicznymi (patrz poniżej). Składanie sprawozdań (i wymiana informacji) dotyczących tych działań powinno odbywać się co najmniej raz w roku podczas posiedzeń EUEB. Jednocześnie należy systematycznie pozyskiwać i brać pod uwagę reakcje zainteresowanych stron.

W tym celu państwa członkowskie powinny opracować strategię wprowadzania do obrotu, obejmującą stosowne działania w kolejności ich ważności.

W stosownych przypadkach należy tworzyć sojusze ze wszystkimi zainteresowanymi stronami (w tym z organizacjami pozarządowymi, producentami, organizacjami konsumenckimi i detalistami) w celu powiększenia wiedzy o systemie działania tych organizacji oraz pobudzenia rynkowej promocji „Kwiatu” poprzez ich sieci kontaktowe.

EUEB, państwa członkowskie i Komisja powinni promować dzielenie się doświadczeniami we wdrażaniu oznakowania ekologicznego pomiędzy „starymi” i „nowymi” państwami członkowskimi, np. w formie sesji szkoleniowych.

Patrz także: wspólne działania promocyjne (sekcje 4b i 5)

c) Korzyści dla środowiska

Ogólnym celem oznakowania ekologicznego jest promowanie produktów, które potencjalnie mogą zmniejszać negatywny wpływ na środowisko na podstawie dowodów naukowych i zgodnie z art. 1 ust. 4 rozporządzenia o oznakowaniu ekologicznym (rozporządzenia (WE) nr 1980/2000) w porównaniu do innych produktów w tej samej grupie, a przez to przyczynić się do skutecznego wykorzystywania zasobów oraz wysokiego poziomu ochrony środowiska. Dzięki temu przyczynia się ono do czynienia konsumpcji bardziej zrównoważoną oraz do realizacji celów polityki określonych we wspólnotowej Strategii Zrównoważonego Rozwoju (na przykład, w dziedzinach zmian klimatycznych, efektywności wykorzystania zasobów oraz ekotoksyczności), szóstym programie działań na rzecz środowiska oraz w Komunikacie w sprawie Zintegrowanej Polityki Produktowej.

Dotychczasowe badania i sprawozdania wykazały, że konkretne korzyści dla środowiska wynikające z oznakowań ekologicznych są trudne do oszacowania z powodu trudności wyodrębnienia i zmierzenia ich spośród korzyści środowiskowych uzyskiwanych za sprawą innych środków środowiskowych. Podczas gdy bezpośrednie korzyści odnoszą się głównie do oszczędności środowiskowych, które mogłyby być uzyskane, gdyby udział rynkowy produktów z oznakowaniem ekologicznym zwiększył się, pośrednie korzyści uwzględniają inne pozytywne wpływy, jakie oznakowanie ekologiczne odniosło i mogłoby potencjalnie odnieść w przyszłości. Zakończone niedawno badanie na temat „Bezpośrednich i pośrednich korzyści wspólnotowego oznakowania ekologicznego” pokazuje, że przy 20 % wzroście swojego udziału rynkowego wspólnotowe oznakowanie ekologiczne mogłoby przyczynić się do osiągnięcia znacznych korzyści poprzez swoje pośrednie korzyści, potencjalnie działając jako jeden z najbardziej opłacalnych instrumentów zmniejszania emisji CO₂ w porównaniu do zestawu innych działań wynikających z polityk i programów.

Zamówienia publiczne stanowią około 16 % ⁽¹⁾ całkowitego PKB UE, należy zatem bardziej systematycznie zachęcać nabywców w przedsiębiorstwach oraz innych organizacjach rządowych i pozarządowych do stosowania kryteriów oznakowania ekologicznego w ich zaproszeniach do składania ofert. Istotny wkład w tym względzie wnosi opublikowany niedawno „Podręcznik na temat ekologicznych zamówień publicznych”.

Świadomość ekologiczna nabywców nie jest jednak jeszcze na tyle wysoka, aby miała istotny wpływ na rynek. Zatem, jednym z konkretnych celów powinno być w szczególności zwiększenie zapotrzebowania publicznych nabywców na ekologiczne produkty w ciągu następnych trzech lat. Należy zbadać środki służące zwiększeniu takiego zapotrzebowania.

Cele

Zwiększyć zrównoważoną konsumpcję i wzmocnić cele polityki określone we wspólnotowej Strategii Zrównoważonego Rozwoju, szóstym programie działań na rzecz środowiska oraz w Komunikacie w sprawie Zintegrowanej Polityki Produktowej.

Urzędników zajmujących się zamówieniami publicznymi należy możliwie jak najwcześniej poinformować o możliwościach stosowania kryteriów oznakowania ekologicznego w ich zaproszeniach do składania ofert.

Działania

EUEB powinien kontynuować prace nad oszacowaniem pośrednich i bezpośrednich korzyści dla środowiska wynikających z oznakowania ekologicznego jako całości. Należy również systematycznie oszacowywać potencjalne korzyści dla wszystkich nowych lub zrewidowanych kryteriów dla grup produktów.

EUEB, państwa członkowskie i Komisja powinni informować urzędników publicznych i prywatnych zajmujących się zamówieniami publicznymi o możliwościach stosowania kryteriów wspólnotowego oznakowania ekologicznego lub równoważnych im kryteriów w ich zaproszeniach do składania ofert.

d) Synergie pomiędzy wspólnotowym oznakowaniem ekologicznym i EMAS

Uzupełniające i wzajemnie wspierające się role wspólnotowego oznakowania ekologicznego i EMAS należy przeanalizować i podnieść do rangi rzeczywistego partnerstwa w świetle rewizji tych dwóch systemów. Dla zapewnienia skuteczności obydwu systemów niezbędna jest ścisła współpraca oraz dokładne poznanie sposobu, w jaki będą one wspólnie pracować. Jak stwierdzono w poprzednim planie pracy, przedsiębiorstwo, które posiada EMAS lub ISO 14001 jest niewątpliwie systematycznie zarządzane ze środowiskowego punktu widzenia i ciągle poprawia swoje wyniki w zakresie ochrony środowiska ponad minimalne wymogi prawne. Produkt noszący wspólnotowe oznakowanie ekologiczne jest niewątpliwie jednym z najlepszych z punktu widzenia ochrony środowiska. Przedsiębiorstwo posiadające EMAS może odnieść korzyść ze stosowania w swojej polityce środowiskowej kryteriów wspólnotowego oznakowania ekologicznego jako jasnego i pozytywnego celu ekologicznego dla swoich produktów. Na podstawie wdrożenia kryteriów oznakowania ekologicznego można stworzyć jasne cele dla funkcjonowania w aspekcie ekologicznym. Przedsiębiorstwo, które ma lub chce mieć oznakowanie ekologiczne dla swoich produktów może skorzystać z systemu EMAS do zarządzania i zachowania zgodności ze wszystkimi pokrewnymi kryteriami, czerpiąc jednocześnie korzyść z rozszerzonych możliwości marketingowych. W ramach wspólnotowego programu oznakowania ekologicznego stają się możliwe różnorodne obniżki opłat, np. dla przedsiębiorstw certyfikowanych według EMAS i ISO 14001, MŚP oraz początkujących.

⁽¹⁾ Sprawozdanie Komisji na temat skutków gospodarczych zamówień publicznych „Sprawozdanie z funkcjonowania rynków zamówień publicznych w UE: korzyści wynikające ze stosowania dyrektyw UE oraz wyzwania dla przyszłości”, z 3.2.2004.
http://europa.eu.int/comm/internal_market/publicprocurement/docs/public-proc-market-final-report_en.pdf.

3. Współpraca, koordynacja i powiązania pomiędzy programem UE i innymi programami oznakowania ekologicznego typu I w państwach członkowskich

Jak stwierdzono w poprzednim planie pracy, koordynacja i współpraca pomiędzy wspólnotowym oznakowaniem ekologicznym a innymi oznakowaniami ekologicznymi w państwach członkowskich powinna stopniowo stawać się systematyczna i wszechstronna. Może to zwiększyć ekonomiczną skuteczność programów i przyczynić się do zmniejszenia potencjalnych oddziaływań zakłócających handel. W tym celu ustanowiona została grupa ds. zarządzania współpracą i koordynacją, która spotykała się około cztery razy w ciągu roku.

W świetle doświadczenia zdobytego w ciągu ostatnich trzech lat w grupie ds. zarządzania współpracą i koordynacją, cele związane ze współpracą i koordynacją są nadal ważne. Grupa nie osiągnęła jeszcze całego swojego teoretycznego potencjału.

Główne pozytywne wyniki skupiają się w dwu dziedzinach: zebrano wiele informacji na temat sposobu pracy właściwych organów, w rezultacie czego podjęto działania w celu zharmonizowania procedur innych właściwych organów. Jest to ważny krok do przodu, gdyż wiarygodność programu wymaga stosowania jednolitych procedur przez wszystkie właściwe organy.

Jednakże współpraca i koordynacja pomiędzy wspólnotowym oznakowaniem ekologicznym a innymi programami oznakowania ekologicznego w państwach członkowskich wyraźnie ma jeszcze długą drogę do przebycia, gdyż wysoki poziom współpracy wymaga wysokiego stopnia zaangażowania od wszystkich stron.

W celu poprawy tej sytuacji, w ramach poprzedniego planu pracy podjęto szereg działań, takich jak nawiązanie aktywnych kontaktów z krajowymi programami oznakowania ekologicznego, aby pobudzić je do dalszej współpracy z programem wspólnotowego oznakowania ekologicznego. Inicjatywny podjęte przez grupę ds. zarządzania współpracą i koordynacją obejmują zorganizowanie spotkania pomiędzy programem wspólnotowego oznakowania ekologicznego a przewodniczącymi lub przedstawicielami krajowych programów oznakowania ekologicznego, jak również zbadanie podobieństw pomiędzy wspólnotowym oznakowaniem ekologicznym a innymi krajowymi programami oznakowania pod względem udziału zainteresowanych strony i weryfikacji. Inne działania polegają na badaniu harmonizacji kryteriów grup produktów, przy zachęcających wynikach w niektórych państwach członkowskich, np. Austrii. Ważne prace w tej dziedzinie są nadal w toku.

Jak stwierdzono w poprzednim planie pracy, znaczne oszczędności środków zostaną osiągnięte poprzez lepszą koordynację opracowywania grup produktów.

Ostatnią, choć nie mniej ważną sprawą jest to, że rozszerzenie UE o 10 nowych państw członkowskich wprowadziło pewne nowe krajowe oznakowania ekologiczne, które otworzyły nowe możliwości dla współpracy, jak również nowe wyzwania.

Cele

Wykorzystać synergie pomiędzy wspólnotowym oznakowaniem ekologicznym a innymi programami oznakowania ekologicznego w państwach członkowskich poprzez stopniowe i systematyczne zwiększanie współpracy, koordynacji i powiązań pomiędzy nimi, w szczególności mając na uwadze rewizję programu o znakowania ekologicznego.

Działania

Grupa zarządzająca ds. współpracy i koordynacji powinna przygotować i wdrożyć strategię dotyczącą sposobu pobudzenia krajowych programów oznakowań ekologicznych typu I do dalszej współpracy i powiązania ze wspólnotowym oznakowaniem ekologicznym.

a) Koordynacja opracowywania grup produktów

Program wspólnotowego oznakowania ekologicznego oraz inne programy powinny systematycznie wymieniać informacje o swoich istniejących grupach produktów i o swoich systemach opracowywania grup produktów oraz powinny, w stosownych przypadkach, koordynować swoje wysiłki, zmobilizować zasoby, wiedzę fachową i wyniki. Może to prowadzić do wzajemnych oszczędności, wyjaśnienia odpowiednich ról różnych systemów, ułatwienia harmonizacji (w przypadkach, gdy podobne oznakowania mają podobne cele). Wszystkie uczestniczące organy powinny pracować nad wypracowaniem swojego poglądu dotyczącego sposobu, w jaki wspólnotowe oznakowanie ekologiczne i inne programy oznakowania mogą najlepiej wzajemnie na siebie oddziaływać w dłuższej perspektywie w świetle zbliżającej się rewizji rozporządzenia o wspólnotowym oznakowaniu ekologicznym.

Uczyniono to podczas poprzedniego planu pracy (na przykład w przypadku „Skandynawskiego Łabędzia” i „Ściegu Milieukeur”), lecz współpraca nie była systematyczna i w celu osiągnięcia progowego poziomu harmonizacji należy włożyć więcej wysiłku. Wysiłki koordynacyjne pomiędzy wspólnotowym oznakowaniem ekologicznym a krajowymi programami będą teraz skupiać się na dziedzinach ustalania priorytetowości opracowywania grup produktów, konwergencji, podnoszenia świadomości odnośnie do określonych potrzeb i warunków na poziomie krajowym – a wszystko to w stosunku do wniesienia wkładu w rewizję rozporządzenia o oznakowaniu ekologicznym.

Aby uczynić proces koordynacji jaśniejszym i bardziej systematycznym, na początku opracowywania lub rewizji grupy produktów należy wyraźnie określić stanowisko państw członkowskich w sprawie strategii dotyczącej stosowanych krajowych programów. W szczególności, gdy istnieją już kryteria wspólnotowego oznakowania ekologicznego dla grupy produktów i państwo członkowskie samodzielnie postanowi, aby opracować nowe kryteria dla swojego krajowego oznakowania, rozumowanie będące podstawą prac związanych z opracowaniem kryteriów oraz określone krajowe warunki, które czynią je niezbędnymi powinny zostać omówione w EUEB.

Cel

Stopniowo poprawiać koordynację opracowywania grup produktów w różnych programach znakowania w UE, szczególnie w świetle rewizji programu oznakowania ekologicznego.

Działania

EUEB powinien pobudzić współpracę z krajowymi oznakowaniami w państwach członkowskich w celu dokonania przeglądu i skatalogowania wszystkich grup produktów objętych oznakowaniami ekologicznymi w UE oraz kontynuować prace nad ustanowieniem i zaktualizowaniem centralnego rejestru tych grup produktów i ich kryteriów. Prace te powinny posłużyć do rozważenia, w jaki sposób rewizja rozporządzenia o wspólnotowym oznakowaniu ekologicznym może przyczynić się do lepszej koordynacji z krajowymi i międzynarodowymi programami oznakowania.

EUEB oraz organy innych oznakowań w państwach członkowskich powinni stopniowo koordynować swoje programy prac oraz systematycznie wymieniać informacje.

EUEB powinien uwzględnić stosowne prace prowadzone z pomocą światowej Organizacji Oznakowania Ekologicznego (GEN), również w świetle rewizji programu oznakowania ekologicznego.

- b) **Wspólne działania związane z promowaniem programu wspólnotowego oznakowania ekologicznego oraz innych programów oznakowania ekologicznego w państwach członkowskich, a także ich ekologicznie oznakowanych produktów, w celu podniesienia świadomości ekologicznej konsumentów i poznania wspólnych i uzupełniających się ról programów**

Jak stwierdzono w poprzednim planie pracy, zainteresowanym stronom należy podać informacje wyjaśniające wartość środowiskową różnych oznakowań ekologicznych w Europie, przedstawiając poszczególne programy nie jako konkurencyjne, lecz raczej jako wzajemnie się uzupełniające.

Wymaga to wspólnego omówienia kwestii dotyczących wspólnotowego oznakowania ekologicznego i krajowych oznakowań w celu zrozumienia i przedstawienia programów oraz ich wspólnych i uzupełniających się celów.

Należy dogłębniej zbadać wspólne kampanie promocyjne dla wspólnych grup produktów, wspólną stronę internetową/bazę danych, mechanizmy wzajemnego uznawania oraz specjalnie dostosowane opłaty dla producentów ubiegających się o obydwa rodzaje oznakowania.

Cel

Zbadać przykłady, kiedy wspólnotowe oznakowanie ekologiczne i inne programy oznakowania ekologicznego w państwach członkowskich silnie się uzupełniają oraz zbadać możliwości podjęcia wspólnych działań.

Działania

Grupa ds. zarządzania współpracą i koordynacją, Komisja, państwa członkowskie oraz organy innych oznakowań w państwach członkowskich powinni wspólnie opracować listę wspólnych ról i celów krajowych programów oznakowania oraz wspólnotowego oznakowania ekologicznego.

EUEB oraz organy innych oznakowań w państwach członkowskich powinni zbadać możliwości opracowania wspólnego „zielonego sklepu” oferującego ekologicznie oznakowane produkty w Internecie (oraz/lub pokrewnych działań). Jeżeli okaże się to korzystne, należy zaproponować harmonogram i budżet dla jego realizacji.

Komisja, po konsultacji z EUEB, dostosowała strukturę opłat z tytułu wspólnotowego oznakowania ekologicznego oferując odpowiednią zniżkę wnioskodawcom, którzy starają się zarówno o wspólnotowe oznakowanie ekologiczne, jak i jedno lub więcej innych oznakowań w państwach członkowskich⁽¹⁾. Należy zachęcić organy innych oznakowań w państwach członkowskich, aby uczyniły to samo.

⁽¹⁾ Decyzja Komisji 2000/728/WE z dnia 10 listopada 2000 r. ustanawiająca opłaty zgłoszeniowe i roczne wspólnotowego oznakowania ekologicznego (Dz.U. L 293 z 22.11.2000, str. 18). Decyzja Komisji 2003/393/WE z dnia 22 maja 2003 r. zmieniająca decyzję 2000/728/WE ustanawiającą opłaty zgłoszeniowe i roczne wspólnotowego oznakowania ekologicznego (Dz.U. L 135 z 3.6.2003, str. 31).

4. Wspólne działania w dziedzinie promocji

Dobrowolny program może odnieść sukces i mieć znaczący wpływ na rynek tylko wówczas, jeśli dostarcza potencjalnym wnioskodawcom motywacji i jest poparty znaczną ilością działań handlowych i promocyjnych. Artykuł zrewidowanego rozporządzenia (WE) nr 1980/2000 wzywa państwa członkowskie i Komisję, we współpracy z członkami EUEB, do promocji używania wspólnotowego oznakowania ekologicznego poprzez działania związane z podnoszeniem świadomości ekologicznej oraz kampanie informacyjne skierowane do konsumentów, producentów, handlowców, detalistów i ogółu społeczeństwa. Zasadnicze znaczenie ma udział różnych zainteresowanych stron, w szczególności tych, które mogą działać jako multiplikatory (takich jak sektor detaliczny, konsumenckie i środowiskowe organizacje pozarządowe).

EUEB powinien nadal organizować regularne, odbywające się co najmniej dwa razy do roku, spotkania grupy ds. zarządzania wprowadzaniem do obrotu poświęcone zasadniczo kwestiom wprowadzania do obrotu, promocji i rozwojowi strategicznemu.

Wspólne wykorzystywanie istniejących zasobów mogłoby pozwolić na przygotowanie bardziej ambitnych kampanii poświęconych konsumentom, takich jak „Tydzień Kwiatu” w październiku 2004 r.

Cel

EUEB, Komisja i państwa członkowskie powinni, w odpowiednim stopniu, skoordynować swoje wysiłki podejmowane w zakresie promocji oraz opracować i realizować wspólne działania.

Działania

Grupa ds. zarządzania wprowadzaniem do obrotu powinna spotykać się co najmniej dwa razy do roku w celu omawiania kwestii wprowadzania do obrotu i promocji w odniesieniu do strategicznego rozwoju systemu.

Jak stwierdzono w poprzednim planie pracy, EUEB, Komisja i państwa członkowskie powinni wspólnie zidentyfikować różne kluczowe grupy docelowe oraz określić i wdrożyć strategię dla każdej z nich.

a) **Wspólne działania promocyjne w celu podnoszenia świadomości ekologicznej zainteresowanych stron**

Głównym celem jest ciągle informowanie producentów, konsumentów i multiplikatorów (detalistów i organizacje pozarządowe), zasadniczo wszystkie zainteresowane strony, o wspólnotowym oznakowaniu ekologicznym i związanych z nim wydarzeniach. Wśród odpowiednich do tego celu środków wymienić można materiały drukowane (broшуry i biuletyny informacyjne, artykuły) oraz stronę internetową. Jednocześnie należy systematycznie pozyskiwać i uwzględniać reakcje ze strony zainteresowanych stron.

Komisję oraz różne właściwe organy opracowały zestaw broszur, który jest systematycznie udostępniany różnym zainteresowanym stronom, a także regularnie aktualizowany i poprawiany. W ciągu ostatnich trzech lat podjęto wysiłki w celu lepszego wykorzystania ograniczonych zasobów przy opracowywaniu broszur, biuletynów oraz materiałów informacyjnych oraz bardziej systematycznego rozpowszechniania ich wśród najważniejszych docelowych grup.

Podobnie, strona internetowa poświęcona wspólnotowemu oznakowaniu ekologicznemu (<http://europa.eu.int/ecolabel>) stała się dobrym źródłem wszelkich stosownych informacji i jest regularnie aktualizowana. Liczba odwiedzin tej strony ciągle wzrasta i obecnie wynosi około 75 000 na miesiąc. Aby wzmocnić jej wiarygodność i przejrzystość, wszystkie zainteresowane strony, w tym przemysł, konsumentów oraz środowiskowe organizacje pozarządowe zachęca się do regularnego wnoszenia pomysłów i uwag. Istotne jest, aby kontynuować ten kierunek prac i w pełni rozwinąć tę stronę internetową.

Poza dostarczeniem odpowiednich narzędzi informacyjnych istotne jest również, aby rozważyć imprezy, takie jak wystawy i targi, w celu zaprezentowania wspólnotowego oznakowania ekologicznego szerszej społeczności. Dotychczas nie przeprowadzono systematycznej analizy w celu zbadania, jakie wystawy i targi są najodpowiedniejsze do promowania programu, choć odbyło się to na zasadzie doraźnej podczas ukierunkowanych działań marketingowych. Innym ważnym aspektem, który został zbadany jest możliwość używania produktów z oznakowaniem ekologicznym podczas imprez na dużą skalę, takich jak mistrzostwa świata, igrzyska olimpijskie lub festiwale, itp. Wyniki są bardzo pozytywne, jak na przykład podczas Igrzysk Olimpijskich w Atenach w 2004 r. oraz zbliżających się Zimowych Igrzysk Olimpijskich w 2006 r. w Turynie.

Cele i środki wykonawcze podane w poprzednim planie pracy pozostają ważne dla zrewidowanego planu pracy.

Cel

Ciągle informować wszystkie zainteresowane strony o wspólnotowym oznakowaniu ekologicznym i związanych z nim wydarzeniach. Jednocześnie należy systematycznie pozyskiwać i uwzględniać uwagi i opinie zainteresowanych stron.

Działania

EUEB i państwa członkowskie powinny ściśle współpracować z Komisją w celu:

- zaktualizowania i udoskonalenia internetowej strony poświęconej oznakowaniu ekologicznemu;
 - kontynuowania opracowywania i rozprowadzania broszur oraz innych drukowanych materiałów mających na celu podnoszenie świadomości ekologicznej;
 - dostarczenia zainteresowanym stronom informacji wyjaśniających procedury, czas i koszty związane ze stosowaniem oznakowania ekologicznego;
- oraz
- sporządzenia wykazu imprez, na których oznakowanie ekologiczne powinno być promowane.

EUEB powinien zbadać uzupełniające narzędzia informacyjne (bazy danych, wytyczne, itp.), które mają być dostarczone wnioskodawcom.

Właściwe organy wspólnie z Biurem Pomocy (Helpdesk) powinny zebrać od każdego posiadacza pozwolenia informacje na temat miejsca sprzedaży jego produktów.

b) Wspólne działania promocyjne mające na celu podniesienie świadomości ekologicznej publicznych i prywatnych nabywców

Nabywcy mają do dyspozycji informacje zarówno na temat ram prawnych (w jaki sposób nabywca może włączyć kryteria dotyczące oznakowania ekologicznego do swoich zaproszeń do składania ofert), jak i wymogów środowiskowych opartych na wynikach funkcjonowania, opisanych w dokumentach dotyczących kryteriów oznakowania ekologicznego dla różnych grup produktów. Ważną rolę pełni w tym względzie internetowa strona poświęcona oznakowaniu ekologicznemu. Należy opracować odpowiednie materiały ułatwiające stosowanie kryteriów wspólnotowego oznakowania ekologicznego w zamówieniach publicznych, na przykład uproszczone wykazy kontrolne dla wszystkich grup produktów. Należy zorganizować wspólne spotkania pomiędzy EUEB i publicznymi nabywcami, a także rozważyć krajowe i/lub regionalne kampanie.

Cel

W krótkim okresie, należy poinformować urzędników zajmujących się zamówieniami publicznymi o możliwościach stosowania kryteriów oznakowania ekologicznego lub równoważnych im kryteriów w ich zaproszeniach do składania ofert.

Działania

EUEB, Komisja i państwa członkowskie, we współpracy z odpowiedzialnymi urzędnikami zajmującymi się ekologicznymi zamówieniami publicznymi w administracjach publicznych, powinni opracować wspólną strategię oraz szereg działań w celu promowania stosowania kryteriów wspólnotowego oznakowania ekologicznego lub równoważnych im kryteriów w zamówieniach publicznych i prywatnych.

EUEB, Komisja i państwa członkowskie powinni zapewnić możliwie jak najszersze rozpowszechnienie podręcznika wśród publicznych nabywców oraz opracować odpowiednie materiały. Powinni oni również zorganizować szkolenia i sesje informacyjne oraz inne stosowne akcje we współpracy z EMAS. Stosowne informacje powinny zostać zamieszczone na internetowej stronie poświęconej oznakowaniu ekologicznemu.

c) Wspólna promocja i wsparcie dla MŚP i dystrybutorów

W ciągu ostatnich trzech lat, udział MŚP w ogólnych spotkaniach, lecz także w grupach roboczych opracowujących kryteria dla różnych grup produktów, stał się jednym z kluczowych priorytetów wspólnotowego oznakowania ekologicznego. MŚP nie zawsze dysponują odpowiednimi środkami lub informacjami, aby docenić możliwości oferowane przez oznakowanie ekologiczne oraz przygotować skuteczny wniosek. Należy je zatem wspomagać przez sieci obejmujące innych wnioskodawców, grupy interesów, właściwe organy oraz inne stosowne organizacje, takie jak federacje handlowe i władze regionalne.

Detaliści, jako łącznicy pomiędzy producentami i konsumentami, odgrywają również kluczową rolę. Mogliby oni, na przykład, wykorzystać oznakowanie ekologiczne w celu podniesienia jakościowego wizerunku produktów z marką własną sprzedawcy, a także starać się oferować swoim konsumentom inne produkty posiadające oznakowanie ekologiczne. Dlatego też opracowanie strategicznego partnerstwa z detalistami powinno być uznane za priorytet.

Działania

EUEB powinien opracować strategię i działania na rzecz ustanowienia sieci wsparcia dla MŚP w zakresie oznakowania ekologicznego.

Właściwe organy EUEB powinny rozwinąć strategiczne partnerstwa z detalistami.

5. Planowane finansowanie programu

Ze względu na udział wielu organizacji, w tym również administracji publicznych (na przykład, budżet Komisji jest określany w stosunku rocznym), trudno było ustanowić dokładne budżety w ciągu ostatnich trzech lat.

Wymagania programu wspólnotowego oznakowania ekologicznego mają dwa główne elementy składowe: środki na opracowanie grup produktów oraz środki na wprowadzanie do obrotu i promocję.

Szacowane środki przeznaczone na program w 2003 r. (Komisja i państwa członkowskie) wyniosły około 3,2 miliona EUR (bez uwzględnienia wynagrodzeń). Finansowanie z opłat wynosiło około 370 000 EUR, co stanowi około 11,5 %. Oznacza to, że zdolność samofinansowania programu wynosi nieco powyżej 10 %, będąc daleko od długoterminowego celu samofinansowania.

Środki przeznaczone na program były wystarczające na opracowanie i rewizję grup produktów w ciągu ostatnich trzech lat. Zostały one wykorzystane w bardzo efektywny sposób. Rosnąca ilość grup produktów, a w konsekwencji zwiększenie stosownego marketingu, logicznie rzecz biorąc, będzie prowadziło do zwiększenia potrzeb programu w zakresie budżetu. Budżet programu musi więc zostać przeanalizowany w związku z ogólną strategią opracowania kryteriów dla grup produktów.

Cel

Długoterminowym celem powinno być osiągnięcie samofinansowania programu i aby to osiągnąć należy ustalić i monitorować cele krótkoterminowe.

Działania

Przed końcem okresu ważności niniejszego planu pracy EUEB przeprowadzi analizę w celu ustanowienia spójnej i realistycznej strategii mającej na celu możliwość samofinansowania programu. Strategia ta powinna zawierać metodykę dotyczącą wspólnego pomiaru wydatków i dochodów w ramach programu oznakowania ekologicznego przez każde państwo członkowskie oraz dotyczącą związanego z nim składania sprawozdań finansowych.

Dodatek 1

Otwarta lista priorytetowych grup produktów (*)

Możliwe nowe grupy produktów:

Usługi transportu pasażerskiego
Zabawki i gry
System ogrzewania (pokojuwy)
Usługi detaliczne
Torby na zakupy
Przybory toaletowe
Worki na śmieci
Kleje
System ogrzewania wodnego
Elementy budowlane, w tym izolacja
Opony
Drobny sprzęt elektryczny gospodarstwa domowego
Wyroby sanitarne
Usługi mycia samochodów
Wyroby skórzane, w tym rękawiczki
Usługi czyszczenia chemicznego
Usługi budowlane
Kopiarki
Społecznie odpowiedzialne fundusze inwestycyjne
Usługi napraw mechanicznych
Zastawa stołowa
Usługi dostawcze
Klimatyzacja

(*) Należy podkreślić, że lista ta jest otwarta, jak określono w art. 5 rozporządzenia (WE) nr 1980/2000. Komisja może w każdej chwili udzielić EUEB upoważnienia do opracowania kryteriów ekologicznych, jak również wymagań dotyczących oceny i weryfikacji w odniesieniu do grup produktów nie wymienionych w dodatku 1. Lista może również zostać (zostanie) zaktualizowana w okresie ważności zrewidowanego planu pracy (zgodnie z procedurą określoną w art. 17 rozporządzenia (WE) nr 1980/2000) i mogą zostać dodane nowe grupy produktów.